

Ympäristöministeriö 13.8.2014  
Ympäristönsuojeluosasto  
OTM Laura Siili

## Lausuntokooste luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi ympäristönsuojelusta ja luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi pienestä yrityksestä

	<b>LAUSUNNONANTAJA</b> (Lyhenne)
	<b>Ministeriöt</b>
1	Oikeusministeriö (OM)
2	Sisäministeriö (SM)
3	Puolustusministeriö (PLM)
4	Valtiovarainministeriö (VM)
5	Maa- ja metsätalousministeriö (MMM)
6	Työ- ja elinkeinoministeriö (TEM)
7	Ympäristöministeriö/Luontoympäristöosasto (YM/LYMO)
	<b>Valtion virastot ja laitokset</b>
8	Elintarviketurvallisuusvirasto Evira (Evira)
9	Ilmatieteen laitos (IL)
10	Metsätutkimuslaitos (Metla)
11	Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos (RTKL)
12	Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira (Valvira)
13	Suomen ympäristökeskus (SYKE)
14	Säteilyturvakeskus (STUK)
15	Terveyden ja hyvinvoinnin laitos (THL)
16	Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes)
	<b>Valtion aluehallinto</b>
17	Etelä-Suomen aluehallintovirasto (ESAVI)
18	Itä-Suomen aluehallintovirasto (ISAVI)
19	Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto (LSSAVI)
20	Pohjois-Suomen aluehallintovirasto (PSAVI)
21	Etelä-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (EPOELY)
22	Hämeen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (HÄMELY)
23	Kaakkois-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (KASELY)
24	Keski-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (KESELY)

25	Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (PIRELY)
26	Pohjois-Pohjanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (POPELY)
27	Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (UUDELY)
28	Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus (VARELY)
	<b>Kaupungit ja kunnat</b>
29	Helsingin kaupunki
30	Inarin kunta
31	Oriveden kaupunki
32	Oulun seudun ympäristötoimi
33	Pudasjärven kaupunki
34	Saarijärven kaupunki
35	Turun kaupunki
36	Valkeakosken kaupunki
	<b>Tuomioistuimet</b>
37	Korkein hallinto-oikeus (KHO)
38	Vaasan hallinto-oikeus
	<b>Järjestöt</b>
39	Elinkeinoelämän keskusliitto EK (EK)
40	Energiateollisuus ry (Energiateollisuus)
41	INFRA ry (INFRA)
42	Kemianteollisuus ry (Kemianteollisuus)
43	Maa- ja Metsätaloustuottajain Keskusliitto MTK ry (MTK)
44	Metsäteollisuus ry (Metsäteollisuus)
45	Suomen kuntaliitto (Kuntaliitto)
46	Suomen luonnonsuojeluliitto (SLL)
47	Svenska lantbruksproducenternas centralförbund rf (SLC)
48	Ympäristöteollisuus ja -palvelut YTP ry (YTP)
	<b>Yritykset ja liikelaitokset</b>
49	Finavia Oyj (Finavia)
50	Lassila & Tikanoja Oyj (L&T)

## Sisällys

Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta .....	5
Yleisiä kommentteja .....	5
1 luku Lupaviranomaisen toimivalta.....	17
1 §. Valtion ympäristölupaviranomaisessa käsiteltävät lupa-asiat .....	17
2 §. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävät lupa-asiat.....	24
2 luku Lupahakemus .....	31
3 §. Lupahakemuksen sisältö .....	31
4 §. Hakemukseen liitettävät tiedot .....	34
5 §. Lisätiedot päästöistä vesistöön .....	35
6 §. Lisätiedot jätteistä ja jätehuollosta .....	36
7 §. Lisätiedot pohjavesialueella .....	37
9 §. Lupamääräysten tarkistamista ja määräaikaisen luvan uudistamista koskeva hakemus .....	38
10 §. Direktiivilaitoksen luvan tarkistamista koskeva hakemus .....	38
3 luku Lupahakemuksen käsittely ja lupapäätös.....	41
11 §. Kuulutus lupahakemuksesta ja asiakirjojen nähtävilläpito.....	41
12 §. Lupahakemuksesta pyydettyvät lausunnot .....	42
13 §. Lupapäätöksen kertoelmaosan sisältö .....	44
14 §. Lupapäätöksen ratkaisuosan sisältö.....	45
15 §. Jätteen käsittelyä koskevan lupapäätöksen määräykset .....	47
16 §. Kaatopaikkaa koskevan lupapäätöksen määräykset.....	48
17 §. Jätteen polttamista koskevan lupapäätöksen määräykset .....	48
19 §. Päätelmien noudattamiseen liittyvä perusteluvollisuus ja vertailuasiakirjojen nimet ....	49
20 §. Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupapäätöksen sisältö .....	49
21 §. Luvan ja lupamääräysten tarkistamista koskevan lupapäätöksen sisältö .....	50
22 §. Direktiivilaitoksen luvan tarkistamisasian käsittelyn kesto .....	50
23 §. Lupapäätöksen lähettäminen viranomaisille .....	51
4 luku Ilmoitusmenettelyt .....	52
24 §. Ilmoituksen sisältö.....	52
25 §. Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta.....	52
26 §. Ilmoituksen johdosta annettava päätös.....	53
5 luku Valvonta ja seuranta.....	53
27 §. Ilmoitus rekisteröintiä varten.....	53
28 §. Valvontasuunnitelma.....	54
29 §. Määräaikaistarkastukset ja riskinarviointi .....	55
30§. Valvontaohjelma .....	56
31 §. Direktiivilaitoksen tarkastuksesta laadittava tarkastuskertomus .....	56
33§. Päätelmien voimaantuloa koskeva tiedottaminen .....	56
34 §. Direktiivilaitoksen luvan tarkistamistarpeen arviointia koskevat aikarajat ja tiedottaminen .....	57

6 luku Erinäiset säännökset.....	58
36 §. Lupa- ja valvontaviranomaisten yhteistyö .....	58
37 §. Asiantuntijaviranomaiset ja -laitokset.....	58
38 §. Vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavia päästöjä koskevat yleiset vaatimukset .....	59
39 §. Vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavista päästöistä määrääminen ympäristöluvassa ...	59
41 §. Voimaantulo.....	60
Liite 1 .....	60
Ympäristöministeriön asetus pienestä yrityksestä .....	62
Yleisiä kommentteja .....	62
1 §. Pienen yrityksen määritelmä.....	64
2 §. Toiminnanharjoittajan ilmoitus yrityksen koosta.....	65
4 §. Pieni yritys, jonka tilinpäätös, vuosiliikevaihto tai tase ei ole tiedossa .....	66

## Valtioneuvoston asetus ympäristönsuojelusta

### Yleisiä kommentteja

**Vaasan hallinto-oikeus** pitää ehdotettua ympäristönsuojeluasetusta lainsäädännöllisesti kokonaisuudessaan selkeänä.

**SLL** toteaa, että yleisesti ottaen asetus on hyvä ja kannatettava.

**Oulun seudun ympäristötoimen** mielestä asetuksessa on aiempaan ympäristönsuojelulainsäädäntöön verrattuna saatu tarkennettua ja täsmennettyä mm. lupaviranomaisten toimivaltaa, luvitettavia toimintoja ja lupahakemuksessa edellytettäviä tietoja koskevia seikkoja.

**ESAVI** toteaa, että asetuksessa säädettäisiin teollisuuspäästädirektiivin toimeenpanon vuoksi tarpeellisista, tarkemmista säännöksistä, jotka koskevat lupamenettelyä ja valvontaa. Asetusluonnoksessa on vähemmän mainintoja sellaisista hallintoasioiden käsittelyä tai päätösten sisältöä koskevista yleisistä vaatimuksista, joista säädetään riittävästi perustuslaissa ja hallintolaissa. Yleisön osallistumisoikeus ympäristöasioiden käsittelyyn on otettu huomioon säätämällä seikkaperäisemmin muun muassa lupapäätösten perusteluiden sisällöstä. Näiltä osin ESAVI pitää asetusta pääosin onnistuneena. Tässä yhteydessä ESAVI kuitenkin huomauttaa, että vesilainsäädäntöä muuttamalla on varmistettava, että ympäristölupien käsittelyä koskevat menettelysäännökset ovat yhdenmukaisia vesilain mukaisten lupien käsittelyä koskevien säännösten kanssa.

**THL:lla** ei ole huomautettavaa asetukseen. Muutokset ja lisäykset entiseen asetukseen ovat THL:n mukaan perusteltuja. Esimerkiksi työnjaon muutokset lupien käsittelyssä ja valvonnassa kunnan ja valtion kesken ovat puolleltavia. Kunta tuntee paikalliset olosuhteensa parhaiten (mm. toimintojen sijainti suhteessa asutuksen) ja vaativampien asioiden keskittäminen yhdelle taholle (esimerkiksi saha-alueet) taannee parhaiten asioiden yhtenäisen käsittelyn ja ratkaisut.

**THL** panee myös tyydytyksellä merkille, että ympäristövaikutusten arviointi päätöksenteossa on tarkoitus pohjata yksityiskohtaiseen riskinarviointiin sekä ympäristö/ekologisten vaikutusten että terveysvaikutusten osalta. Myös ihmisten tiedonsaantia on tarkoitus parantaa lisäämällä mm. vaatimuksena tiedon saattamista yleisölle internetin välityksellä. THL:n mukaan edistysaskel olisi vielä lisätä asiaa koskevien ihmisten mahdollisuus ottaa kantaa asioihin niiden valmisteluvaiheessa. Tämä saattaisi edistää asian myöhempää käsittelyä, kun eri näkökohdat ovat jo aikaisemmin tulleet ilmi.

**Saarijärven kaupunki** katsoo, että valmisteilla olevassa asetuksessa ei toteudu kaikilta osin direktiivin täytäntöönpano.

**INFRA** toteaa, että ehdotetun asetuksen rakenteesta ei yksiselitteisesti selviä, mitkä vaatimukset ovat teollisuuspäästädirektiivin edellyttämiä määräyksiä ja siten koskevat vain direktiivilaitoksia. Ympäristönsuojelun tasoa ei tule nostaa direktiivin implementoinnin varjolla.

Myös **Finavia** katsoo, että direktiivilaitoksia koskevia säännöksiä on laajennettu koskemaan myös muita luvanvaraisia toimintoja. Muiden kuin direktiivilaitosten ympäristönsuojelutasoa ja -vaatimuksia ei tule nostaa teollisuuspäästädirektiivin implementoinnin varjolla.

**Finavian** näkemyksen mukaan ympäristönsuojelulain kokonaisuudistus ei helpota tai vähennä lupaprosessien raskautta. Lainsäädännön muutosten myötä lupahakemuksiin liittyvien selvitysten ja lupamääräyksiin sisältyvien muuttujien ja vaatimusten määrät edelleen kasvavat. Erityisesti tämä Finavian mielestä korostaa jo vuosikausia olleiden ns. vanhojen toimintojen luvituksessa. Lisäksi uudistus lisää myös valvovan viranomaisen työmäärää.

**MMM** esittää, että asetuksen perusteluihin olisi hyvä kirjoittaa lupaprosesseja koskevasta ympäristöministeriön ohjeistuksesta. Ohjeistus on tärkeää, jotta luvitustoiminta olisi mahdollisimman yhdenmukaista eri puolilla maata.

**HÄMELY** huomauttaa, ettei muistiossa ei ole käsitelty laitosluetteloon kuuluvien termien tulkintaa. Tämä osa jäi puuttumaan myös hallituksen lakiesityksen perusteluista. Luettelon käsitteet eivät HÄMELY:n mukaan ole yksiselitteisiä. Tulkinnoilla on vahva oikeudellinen merkitys. Puutteen korjaamiseksi laitosluetteloon kuuluvien toimintojen taustoitus olisi syytä liittää asetuksen perustelumuistion liitteeksi tai vaihtoehtoisesti valmisteilla olevan valvontaohjeen liitteeksi. Lupatoimivallan hahmottamisen helpottamiseksi ympäristönsuojelulain liitteen 1 luettelon (luvanvaraiset toiminnot) tiedoista ja asetuksen lupatoimivaltauettelon tiedosta olisi hyvä laatia yhteenvetotaulukko perustelumuistion liitteeksi.

**Kemianteollisuus** haluaa nostaa esille ympäristönsuojelulaista eduskunnalle antamastaan lausunnosta kohdan, jossa todetaan tarve erottaa todellinen ja merkittävä päästötasosta poikkeaminen ja vähäinen investointien toteutuksen vaatiman lisäajan myöntäminen. Mikäli 81 § jää laissa selkeyttämättä, Kemianteollisuus esittää, että vastaava asia otetaan huomioon lausunnolla olevassa tai pykälän nojalla annettavassa asetuksessa.

**Kuntaliitto** toteaa, että esitys sisältää paljon kuntien viranomaisiin ja kuntien omistamiin yhtiöihin liittyviä normeja ja velvoitteita. Hallituksen päätös rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanosta hyväksyttiin marraskuussa 2013 ja sen kohdan 3.2 mukaan päätetään kuntien tehtävien ja velvoitteiden vähentämisestä liitteessä 2 täsmennetyn esityksen mukaisesti. Tämän ohella hallitus pidättäytyy uusien, kuntien menoja lisäävien tehtävien ja velvoitteiden antamisesta ilman, että samalla päätetään vastaavansuuruisista kuntien tehtävien ja velvoitteiden karsimisesta tai uusien annettavien tehtävien ja velvoitteiden täysimääräisestä rahoittamisesta. Tätä periaatetta sovelletaan kehyspäättökseen nähden uusiin hankkeisiin. Tämän lisäksi kehukseen jo sisältyviä hankkeita arvioidaan kriittisesti kehyspäättökseen yhteydessä. Rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanon tavoitteena on vähentää kunnan velvoitteita, tehostaa toimintaa ja tarkistaa maksuperusteita. Tästä johtuen Kuntaliitto esittääkin, että uusien asetusten velvoitteita tarkasteltaisiin rakennepoliittisen ohjelman mukaisesti.

#### *Ympäristölupamenettelyn sujuvoittamisesta*

**EK** painottaa lausunnossaan sitä, että YSL-uudistuksen II-vaiheessa on varauduttava sekä laki- että asetustasoisin muutoksiin niiltä osin kuin vaikuttavuutta luova ympäristölupamenettelyn sujuvoittaminen sitä vaatii. EK mainitsee, että uutta lainsäädäntöä voivat vaatia mm. eri viranomaisten toimivallan ylittävän (ennakko)neuvottelun tehokas ja yhdenmukainen käyttöönotto ja soveltaminen, lupien tarkistamisen ja toiminnan ei-olennaisten muutosten käsittely, luvan kohtuullisen käsittelyajan turvaaminen sekä selvitysvelvoitekäytännöt. Lisäksi lainsäädännön tukea voivat vaatia uudistukset, joilla lupakäsittelyn eri vaiheiden yhdenmukaisuus ja esim. täsmentäminen olennaiseen voisivat huomattavasti vähentää luvituksen ongelmakohtia (kuten yhtenäisten parametrien/rungon luominen selvitysvelvoitteille, lupamääräyksille, lupapäätöksille, tarkkailuohjelmalle jne.).

**Kemianteollisuus** tukee EK:n (ja muiden elinkeinoelämän järjestöjen) näkemyksiä sujuvoittamistoimenpiteistä. Kemianteollisuus toteaa, että sujuvoittamistavoite on hyvä ottaa huomioon myös ympäristönsuojeluasetuksessa, jossa asetetaan vaatimukset lupamenettelystä ja valvonnasta. Kemianteollisuuden mukaan luvanhakijan ja viranomaisten välisen sekä viranomaisten keskinäisen yhteistyön vahvistaminen on yksi näistä keinoista. Samoin sähköisen asiointijärjestelmän kehittäminen nopealla aikataululla on keskeistä. Tärkeitä tavoitteita ovat käsittelyajan kohtuullistaminen ja ennakoitavuus.

**YTP** toteaa, että ympäristölupaprosessin sujuvoittamistavoite on hyvä ottaa huomioon myös asetuksessa. YTP tulee Elinkeinoelämän keskusliiton ja muiden elinkeinoelämän järjestöjen näkemyksiä sujuvoittamistoimenpiteistä.

**Metsäteollisuus** toteaa, että ympäristölupamenettelyn sujuvoittaminen on jäänyt taka-alalle ympäristönsuojelulain uudistuksessa. Metsäteollisuus pitää tärkeänä, että ympäristönsuojelulain uudistuksen II-vaiheessa ryhdytään toimenpiteisiin lupamenettelyn selkeyttämiseksi. Myös ympäristönsuojeluasetuksen päivityksessä tulee hakea joustavia ratkaisuja, joiden avulla voidaan lupamenettelyn aiheuttamaa hallinnollista taakkaa vähentää. Tiettyjä selkeyttämistoimia on luonnoksessa esitetty, mutta nämä voisivat Metsäteollisuuden mukaan olla selkeämmin ilmaistu.

**Metsäteollisuus** katsoo, että hallinnollista kuormitusta voidaan vähentää esimerkiksi rajaamalla lupavelvollisuutta nykyisestä, vähentämällä selvitysvelvollisuuksia, arvioimalla tarkemmin eri tarkkailuvelvoitteiden tarpeellisuutta ja asettamalla eri menettelyvaiheisiin selkeät määräajat. Lupamääräysten tarkistamisessa ei aina ole tarpeen korvata aiempaa päätöstä kokonaan vaan ainostaan tarkistamisen kannalta tarpeellisin osin.

**Metsäteollisuuden** näkemyksen mukaan myös sähköisen asiointijärjestelmän kehittäminen nopealla aikataululla on keskeisessä asemassa lupamenettelyjen sujuvoittamisessa. Valvontatietojen liittäminen osaksi järjestelmää vähentäisi myös hallinnollista taakkaa merkittävästi. Lisäksi käyttäjien tarpeiden huomioon ottaminen tulee olla vahvasti mukana järjestelmän kehittämisessä. Sähköisen asiointijärjestelmän käyttöönotto ei näy asetusluonnoksessa riittävästi. Muistioluonnoksessa on kuitenkin todettu, että sähköisen lupajärjestelmän käyttöönotto ja kehittyminen voivat lähitulevaisuudessa heijastua myös tämän säännöksen sisältöön ja aiheuttaa tarpeen sen päivittämiseksi. Samalla tulisi kuitenkin tässä vaiheessa pohtia, voidaanko sähköistä asiointijärjestelmää ottaa paremmin huomioon jo nyt päivitettävänä olevassa asetuksessa.

**Energiäteollisuuden** näkemyksen mukaan kytkös ympäristötietojärjestelmien hyödyntämiseen on jäänyt asetuksen määräysten osalta epäselväksi. Lupamenettelyjen sujuvoittamisen kannalta olisi tärkeää saada taustatietojen keruu ja jälkikäteinen hyödyntäminen tietojärjestelmien varaan. Tavoitteena pitäisi olla se, että toiminnanharjoittajalta ei pyydetä samoja tietoja kuin kerran. Tämä asettaa vaatimuksia pyydetävän tiedon formaatille. Energiäteollisuus korostaa, että asetuksen määräyksillä on asiassa merkittävä rooli.

**Pudasjärven kaupunki** vaatii, että saman asian kaksinkertaiset luvat tulisi poistaa.

**Energiäteollisuus** esittää, että asetuksen osalta tulisi harkita yleisten määräaikojen asettamista lupamenettelyn kestolle, kuten 22 §:ssä on tehty.

**SLC** toteaa myös, että ympäristölupien käsittelyä koskeva menettely pitäisi olla joustavampaa ja kustannustehokkaampaa.

#### Viranomaisresursseista

**VM** toteaa, että ympäristönsuojelua koskevan asetuksen ei arvioida muistion mukaan juuri aiheuttavan lisätyötä viranomaisille tai muille osapuolille. Kuitenkin asetuksessa asetettaisiin mm. viranomaisille sitovia aikarajoja, mikä voi aiheuttaa lisäresurssipaineita. VM katsoo, että mikäli valmistelu etenee esityksen pohjalta, tulee säännösten toimeenpano voida toteuttaa kehyspäättöksen ja hyväksytyjen talousarvioiden puitteissa, mikä on otettava huomioon jatkovalmistelussa. Valvontasuunnitelmien ja -ohjelmien suunnitelmallisen valvonnan järjestäminen olisi kunnille lakisääteisenä tehtävänä uusi. VM toteaa, että hallitus on päättänyt rakennepoliittisen ohjelmansa yhteydessä, että kuntien suunnittelu- ja valvontavelvoitteita tulee vähentää.

**Kuntaliitto** pitää tärkeänä, että asetuksen täytäntöönpanoon kiinnitetään erityistä huomiota ja turvataan se, että viranomaisten resurssit sekä tietotaito ovat riittävän korkealla tasolla, kun lakia ryhdytään soveltamaan.

### Ympäristönsuojeluasetuksen ja hallintolain päällekkäisyydestä

Nykyisen ympäristönsuojeluasetuksen 17 §:n säännökset lupa-asian käsittelystä on esitetty poistettavaksi tarpeettomina ja hallintolain kanssa osittain päällekkäisinä. Nykyisen ympäristönsuojeluasetuksen 17 §:ssä säädetään, että lupahakemus on käsiteltävä joutuisasti ja lupaviranomaisen on hakemusta käsitellessään huolehdittava tarvittavasta yhteydenpidosta niihin viranomaisiin, jotka samanaikaisesti käsittelevät toiminnan muita lupa-asioita ja suunnitelmia. **EK** katsoo, että säännös ei ole päällekkäinen hallintolain vastaavien säännösten kanssa, vaan niitä ympäristölupa-asioissa täydentävä. **EK** esittää, että säännös tulisi säilyttää käsittelyajan kohtuullisuutta ja ennakkoneuvottelua turvaavana säännöksenä ja samalla varautua kehittämään sitä vaiheen II edetessä.

Myös **Metsäteollisuus** on kiinnittänyt huomiota ympäristönsuojeluasetuksen ja hallintolain päällekkäisyyteen. Vaikka asiat olisivatkin osin päällekkäisiä hallintolain kanssa, **Metsäteollisuus** katsoo, että lupamenettelyn sujuvoittamisen näkökulmasta asetusluonnoksesta ei ole tarkoituksenmukaista poistaa nykyisen ympäristönsuojeluasetuksen 17 §:n sisältöä.

**Energiateollisuus** esittää, että kehoitus säilytetään asetuksessa päällekkäisyydestä huolimatta.

**Kemianteollisuus** katsoo, että lupa-asioden käsittelyä koskeva säädös on syytä kirjata myös uuteen asetukseen.

**Finavia** pitää myös tärkeänä, että nykyisen ympäristönsuojeluasetuksen 17 § sisällytetään asetukseen käsittelyajan kohtuullisuutta ja ennakkoneuvottelua turvaavana säännöksenä.

### Lupaviranomaisen toimivallasta

**EPOELY** toteaa laitosluettelon olevan nykyistä kattavampi ja yksityiskohtaisempi. **EPOELY**:n näkemyksen mukaan on lähtökohtaisesti hyvä, että samaan toimialaan liittyviä toimintoja on pyritty saamaan saman viranomaisen käsiteltäväksi. **EPOELY** kuitenkin huomauttaa, että samalla valtion toimivaltaan saattaa tulla tosiasiallisilta vaikutuksiltaan hyvin vähäisiä laitoksia, mikä ei ole tarkoituksenmukaista. Tällaisia voisivat **EPOELY**:n mukaan olla esimerkiksi sahalaitekset. **EPOELY** toteaa, että nykyinen toimivaltaisen viranomaisen määrääminen muun muassa silloin, jos toiminnasta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista on riittävä peruste siirtää muutoin vähäistä ympäristön pilaantumista aiheuttava toiminta valtion lupaviranomaiselle käsiteltäväksi.

**EPOELY** esittää pohdittavaksi ainakin suurimpien vesilaitosten liittämistä luvanvaraisiin laitoksiin. Raudanpoistolaitoksilla syntyy rautasakkaa, joka laitoksilla selkeytetään ja rautasakkavesi imeytetään usein pohjavesialueelle.

**HÄMELY** toteaa, että asetusluonnoksessa toimivallan jakautumisen tarkemman jaottelun esittäminen asetuksessa on tarkoituksenmukainen ratkaisu. Esitystapa, jossa valtion ja kunnan lupatoimivalta käsitellään erillisissä luetteloissa, on **HÄMELY**:n näkemyksen mukaan perusteltua. Koska kunnan ja valtion lupatoimivallasta tullaan säätämään myös ympäristönsuojelulain 34 §:ssä, asetuksen 1 ja 2 §:ssä on syytä viitata tähän ympäristönsuojelulain säännökseen.

**HÄMELY** toteaa, että toimivaltajakoon on tehty eräitä pienimuotoisia tarkennuksia ja pitää muutoksia kannatettavina. **HÄMELY** katsoo, että pilaantumattoman maa-aineksen, betoni- ja tiilijätteen ja asfalttijätteen käsittelyn toimivaltarajan (tonnia) nosto on muun muassa perusteltua, koska kyse on tilavuuspainoltaan hyvin suurista jättejakeista ja niiden ympäristövaikutukset ovat suhteellisen vähäisiä tai paikallisia. Lisäksi kyseessä olevaa toimintaa harjoitetaan usein maankaatopaikkojen yhteydessä.

**POPELY** katsoo, että valvontaviranomaisen toimivallan vaihtumisesta olisi säädettävä asetuksen pöytäkirjalla, eikä vain pelkällä toteamuksella muistiossa. Viranomaisten toimivallan jakoa koskevan



sääntelyn selkeydellä on merkitystä myös uuden YSL 18 luvun mukaisen säännöllisen valvonnan järjestämisen kannalta. Lupaviranomaisen toimivallan muuttumisen myötä olisi arvioitava myös asetuksen (ja samalla uuden YSL:n) voimaantullessa vireillä olevien kyseisten toimintojen lupahakemusten käsittely ottaen huomioon mitä on sanottu vireillä olevien asioiden käsittelystä uuden YSL 239 §:ssä.

**POPELY** myös mainitsee, että uuden YSL 136 §:n nojalla pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehdään pääsäännön mukaan ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle, joka antaa asiassa päätöksen. Ilmoituksen mukaisesti voidaan hyväksyä kaivetun maa-aineksen hyödyntäminen kaivualueella ja poistaminen toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi. Säännöksen nojalla ei siten voida hyväksyä pilaantuneelta alueelta kaivetun maa-aineksen käsittelyä muualla, vaan se edellyttää erillistä lupaa. **POPELY** toteaa, että epätietoisuutta on syntynyt pilaantuneen maa-aineksen käsittelytoimintaa koskevasta toimivaltaisesta lupaviranomaisesta silloin, kun tarkoituksena on käsitellä pilaantuneita maa-aineksia muutoin kuin sijoittamalla ne kaatopaikalle (tai eräissä tapauksissa maankaatopaikalle sen luvan mukaisesti) tai hyödyntämällä kaatopaikan rakenteissa. Koska asetuksen 1 §:n 13 f ja 2 §:n 13 b kohdissa on säännelty pilaantuneen maa-ainejätteen käsittelyn toimivaltaisista lupaviranomaisista, olisikin harkittava tulisiko vastaavasti säätää pilaantuneen maa-ainejätteen muun kuin kaatopaikkakäsittelyn (ml. maankaatopaikka) toimivaltaisesta lupaviranomaisesta. **POPELY**:n mukaan on huomioitava, että pilaantunut maa-ainejäte ei aina välttämättä ole vaarallista jätettä, joten 1 §:n 13 g kohta ei sellaisenaan sovellu tätä tarkoittavaksi toimivaltasäännökseksi. **ELY**-keskuksen pilaantuneiden maa-alueiden puhdistamista ja pilaantuneiden maa-ainejätteiden käsittelyn valvontaa hoitavien henkilöiden käsityksen mukaan tällainen toimivaltasäännös on tarpeen ja olisi valvonnan kannalta tarkoituksenmukaista, että kaikki pilaantuneilta maa-alueilta kaivettujen maa-ainesten käsittelyä koskevat lupa- ja valvontatehtävät olisivat valtion viranomaisten toimivallassa.

**ESAVI** toteaa, että asetuksen perusteluosassa on esitetty, että toimivaltamuutosten seurauksena noin 175 nykyisin aluehallintovirastojen lupatoimivaltaan kuuluvaa autopurkamoja siirtyisi kuntien lupatoimivaltaan ja arviolta vähintään 190 kuntien toimivaltaan kuuluvaa sahalaitosta ja viilutehdasta siirtyisi puolestaan valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan. **ESAVI** huomauttaa, että aluehallintovirastojen lupavastuualueiden työmäärä lisääntyisi, mitä ei voida pitää nykyresurssit huomioon ottaen toivottavana.

**ESAVI** haluaa tässä yhteydessä viitata ympäristönsuojelulain valmistelun yhteydessä antamaansa lausuntoon, jonka mukaan lupatoimivallan jakoa koskeva lähtökohdan tulisi olla se, että uudistetun ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 mukaiset toiminnot luvitettaisiin aluehallintovirastoissa ja taulukon 2 mukaiset toiminnot kunnissa, poikkeuksena vesien pilaantumista aiheuttava toiminta (kalankasvatus, turvetuotanto, suuret jäteveden puhdistamot ja teollisuuden jäteveden-puhdistamot, joilla on vaarallisten aineiden päästöjä).

**ESAVI** esittää, että aluehallintovirastojen ja kuntien ympäristölupien käsittelystä aiheutuvaa työmäärää tulisi vähentää siirtämällä rekisteröinnin tai muun hallinnollisen menettelyn piiriin eräitä toimintoja, kuten pienet autopurkamot, pienet jäteveden puhdistamot ja tärkeiden pohjavesialueiden ulkopuolella sijaitsevat erilliset kemikaalivarastot. Jätteenkäsittelyn luvanvaraisuudelle ei ole asetettu kynnyksrajoja. Aluehallintoviraston näkemyksen mukaan laitoksenmaisuuden ja ammattimaisuuden määrittelystä huolimatta ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä toimintoja tulee tarpeettomasti luvituksen piiriin.

**Kuntaliitto** pitää toimivallan jakamista valtioneuvoston asetuksella kunnan ja valtion välillä valtiosääntöoikeudellisesti ongelmallisena. Kuntaliitto toteaa, että kunnille ei ole mahdollista siirtää uusia tehtäviä muuten kuin lain tasoisesti ja tällöin rahoitusperiaatteen vaatimukset täyttään. Kuntaliitto kokee ongelmalliseksi sen, että toimivaltajako kunnan ja valtion lupaviranomaisen kesken on delegoitu säädettäväksi asetuksella. Nykyinen toimivallanjako perustuu historialliseen toimintojen jakoon jo ennen voimassaolevan ympäristönsuojelulain säätämistä ja tämä luotu tasapaino tulisi tehtävien jaossa mahdollisuuksien mukaan säilyttää. Kuntaliitto edellyttää, että mahdollisten

lisätehtävien siirtoon kunnille tulee liittyä samanaikaisesti toteutettavat selkeät kompensatiot, joilla voidaan turvata ko. kuntien resurssit.

**YTP** pitää valtion ja kunnan lupaviranomaisten toimivaltajaon muuttamista asiantuntemuksen kannalta hyvänä asiana.

**YTP** toteaa, että asetusluonnoksessa jätteen ammattimaisen käsittelyn kapasiteettirajaksi on valtion lupaviranomaisen kohdalla asetettu 20 000 tonnia vuodessa. Pilaantumattomien maa-ainesten sekä tiili-, betonijätteen ja muun pysyvän jätteen kohdalla raja on 50 000 tonnia. Tätä pienemmät laitokset kuuluisivat kunnan lupaviranomaisen käsittelyyn. Kuten muistiossakin todetaan, vastaavia toimintoja on aikaisemmin käsitelty kunnissa ja niissä on valmiudet tämäntyyppisten lupa-asioiden käsittelemiseen. Jätetoimintojen ympäristövaikutukset ovat tyypillisesti lähiympäristölle aiheuttavia häiriöitä, joiden valvonta sopisi YTP:n näkemyksen mukaan paremmin kuntaviranomaisen toimivaltaan.

**Valkeakosken kaupunki** toteaa, että kunnan valvontaan kuuluvien ympäristölupavelvollisten toimintojen toimivaltarajoja ei tulisi nyt esitetyn asetusluonnoksen mukaisesti nostaa eikä autopurkamojen lupia siirtää kunnille samanaikaisesti käynnissä olevan muun ympäristönsuojelulainsäädännön uudistuksen kanssa. Valkeakosken kaupunki huomauttaa, että pelkästään suunnitelmallisen ja maksullisen valvonnan toteuttaminen tulee vaatimaan kuntien ympäristönsuojeluviranomaisen jo ennestään ylikuormittuneita resursseja. Toimivaltarajojen muuttumiselle tulisi asetuksessa antaa ainakin riittävä siirtymäaika, jonka kuluessa olisi jo nähtävissä myös ympäristönsuojelulainsäädännön uudistuksen sekä valvonnan maksullisuuden toteuttamisen todelliset vaikutukset kuntien resursseihin. Siirtymäaikana olisi mahdollista varautua sekä suunnitelmallisen valvonnan toteuttamiseen että tulevien toimivaltarajojen muutoksiin aiheuttamiin tarpeisiin.

**Kemianteollisuus** kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että asetusluonnoksessa esitetään valtion ja kunnan lupaviranomaisten toimivaltajako muutettavan niin, että sama viranomainen käsitelisi samaan toimialaan liittyvät toiminnot. Näin ollen kemianteollisuudesta pesuaineita valmistavat tehtaat käsiteltäisiin jatkossa valtion lupaviranomaisessa. Kemianteollisuus pitää muutoksia alan osalta tarkoituksenmukaisina. Kuitenkin edellyttäen, että lupaviranomaisen ja valvontaviranomaisen vaihto tehdään luvan uusimisen tai muutoksen yhteydessä.

**PLM** esittää, että ehdotukseen valtioneuvoston asetukseksi ympäristönsuojelusta ja/tai sitä koskevaan muistiolounnokseen *lisätään* tarkennus, joka vastaa hallituksen esityksen eduskunnalle ympäristönsuojelulaiksi 34 §:n 2 momentin kohtaa. Kohdassa todetaan, että valtion ympäristölupaviranomainen ratkaisee lupahakemuksen, jos kyse on sotilaskäyttöön tarkoitettusta toiminnasta.

**Evira** katsoo, että asetuksen säännökset viranomaisten lupatoimivallasta säilyisivät pääosin ennallaan eikä ehdotetuilla muutoksilla olisi suuria vaikutuksia Eviran toimialan toimijoihin.

**SLC** toivoo, että toimivaltajaossa korostetaan kokonaisarviointin merkitystä sekä eri yritysmuotojen yhtäläistä kohtelua.

#### Lupahakemuksesta

**Energiateollisuus** toteaa, että hakemuksen sisältöä käsitellään 3–7 §:ssä tarkentaen hakemuksen sisältöä tapauksittain. Energiateollisuuden näkemyksen mukaan muun muassa vivahde-erot näkökulmissa ovat joissakin tapauksissa johtaneet asioiden toistamiseen. Selkeyden vuoksi esimerkiksi asetuksen perusteluissa voisi määritellä yleisen otsikkorakenteen eri kohtien käsittelylle.

**RTKL** toteaa, että lupahakemuksessa edellytetyt tiedot ovat lupaharkinnassa pääsääntöisesti tarpeellisia. Lupaprosessin raskautta kuitenkin lisää se, että viranomaiselle täytyy hakemuksen

yhteydessä erikseen kerätä nekin tiedot, jotka jo ovat viranomaisilla ja joissa tapahtuvista muutoksista viranomaisten on helpompi saada ajantasatietoa kuin toiminnanharjoittajan. Tällaista tietoa ovat mm. kiinteistöä ja naapurikiinteistöjä koskevat tiedot, muita myönnettyjä ja vireille pantuja lupia koskevat tiedot sekä vesistön virtaamaa ja monia muita ympäristöolosuhteita koskevat tiedot. RTKL esittää, että tällaisten tietojen osalta tulisi aikaa myöten päästä viranomaisten väliseen tiedonvaihtoon ja jo tässä vaiheessa kirjoittaa asetus muotoon, jossa hakijalla on velvollisuus tietojen sisällyttämiseen siltä osin, kuin lupaviranomaisella ei ole mahdollisuutta saada niitä toiselta viranomaiselta.

**RTKL:n** näkemyksen mukaan lupanhakijalle tulisi saattaa tiedoksi lupaprosessin alkuvaiheessa, mitkä tekijät ja miten eri tekijät vaikuttavat lupapäätökseen. Lisäksi lupanhakijalle tulisi saattaa tiedoksi, millä menetelmillä ja tarkkuudella tekijöitä tulee selvittää, jotta lupanhakijalle muodostuu ennakkokäsitys sekä lupaprosessin laajuudesta että mahdollisuudesta saada lupa.

**RTKL** ehdottaakin, että asetukseen olisi hyvä *lisätä*: ”Lupanhakijalla tulee olla mahdollisuus kuulla lupaviranomaista hakemukseen ja päätökseen vaikuttavista yksityiskohdista ennen virallista lupahakemusta. Viranomaisen tulee saattaa lupanhakijan tietoon, mitkä tekijät vaikuttavat lupapäätökseen kyseisessä asiayhteydessä. Lupaviranomainen voi tarvittaessa pyytää apua asiantuntijoilta.” Edellä mainittu proaktiivinen ja vuorovaikutteinen toimintamalli on RTKL:n mukaan todettu toimivaksi esimerkiksi Ruotsissa ja sen on todettu pienentävän lupaprosessia, koska asianomaisilla on parempi ennakkokäsitys siitä, mitä luvassa vaaditaan ja miten se pitää käsitellä.

**Oulun seudun ympäristötoimi** katsoo, että lupahakemuksen käsittelyn osalta olisi tarpeen, että nykyisessä asetuksessa oleva vaatimus lupahakemuksen toimittamisesta viranomaiselle kolmin kappalein sekä oikeus pyytää asiakirjoista lisäkopioita säilyy, mikäli hakemusta kaikkine liitteineen ei voida toimittaa ja käsitellä sähköisesti. Lupapäätöksen kertoelma- ja ratkaisuosien sisällön tarkentumista ympäristötoimi pitää hyvänä sekä luvan haltijan että lupaviranomaisen näkökulmasta.

#### Lupahakemuksen täydentämisestä

**ESAVI:n** näkemyksen mukaan hakemuksen täydennykselle asetettava määräaika ei saa estää myöhempiä täydennyksiä, joiden tarve huomataan vasta hakemuksen tarkemmassa käsittelyssä. Täydennyskielto saattaa johtaa turhiin valituksiin.

#### Lupapäätöksestä

**RTKL** esittää, että lupapäätöksen sisällön määrittämistä olisi syytä harkita jo asetustasolla niin, että mahdolliset tuotannon määrää tai muita ohjeellisia reunaehtoja koskevat asiat säädettäisiin kirjattaviksi kertoelmaosaan ja luparajoitteet asetetaan ympäristövaikutuksiin sidonnaiseksi.

Pykälien 4–10 (Lupahakemukseen liitettävät tiedot) sekä 13–21 (Lupapäätöksen sisältö) osalta **VARELY** toteaa, että säädösten tekstit vastaavat suurelta osin nykyisiä säädöksiä. **VARELY** kuitenkin huomauttaa, että tällaisen varsin yksityiskohtaisen säätelyn vuoksi lupapäätöksistä on tullut pitkiä ja raskaita. **VARELY** esittää, että muistiossa tulisi korostaa keskeisiin ja olennaisiin asioihin pitäytymistä.

#### Lupamääräysten tarkistamisesta ja luvan uudistamisesta

**RTKL** katsoo, että uutta tai tarkistettavaa lupaa koskevien hakemusvaatimusten väljät määrittelyt (muut tarpeelliset ja soveltuvien osin) tuovat prosessiin hakemusten tarkentamiskierroksia, mikä tekee prosessit pidemmiksi ja kalliimmiksi. Lupien tarkistukset tehdään nykyisin täysinmittaisella uuden luvan hakua vastaavalla prosessilla sellaisissakin tapauksissa, joissa tarkistustarve koskee vain jonkin päästön raja-arvoa. **RTKL** korostaa, että menettely on taloudellisesti ja hallinnollisesti raskas eikä tuo olennaista ympäristöhyötyä. Konkreettisimmin tämä raskaus näkyy kalanviljelyssä, jossa on paljon pieniä ja vanhoja lupia. Kaikista aluehallintoviranomaisen 2000-luvulla käsittelemistä luvista on kalanviljelyn lupia ollut 12,5 %, vaikka alan osuus ympäristökuormituksesta on 1-2 %.

**RTKL** toteaa, että erityinen peruste lupahakemusten tarkistusmenettelyjen keventämiseen löytyy myös asetusluonnoksen perustelumuistiosta, jossa todetaan, että lupatarkistusten mahdollisen priorisoinnin vuoksi tarkistusten käsittelyajat voivat joiltakin osin venyä. Tällainen kehitys olisi RTKL:n näkemyksen mukaan ristiriidassa lakiuudistuksen keskeisten tavoitteiden kanssa.

**MMM:n** mukaan asetuksessa ympäristönsuojelusta ehkä suurin muutos nykytilaan olisi direktiivilaitosten lupien tarkistamiselle toiminnanharjoittajalle ja viranomaisille YSA 22 ja 33 §:ssä teollisuuspäästödirektiivin toimeenpanemiseksi asetettavat määräajat. MMM:llä ei ole näihin määräaikoihin huomautettavaa. Ne voivat osoittautua tarkistusprosessia jouduttaviksi. Ministeriö pitää kuitenkin tärkeänä, että muiden asioiden käsittelyajat eivät veny näiden määräaikojen takia.

**ESAVI** puolestaan pitää asetuksen 22 §:n mukaisia direktiivilaitosten lupien tarkistamisen käsittelyä koskevia määräaikoja ongelmallisina ja käytännössä mahdottomina toteuttaa nykyresurssein. Määräaikojen noudattamatta jättäminen voi johtaa hallintoa tarpeettomasti kuormittaviin lisäselvityksiin sekä kansallisella että EU-tasolla. ESAVI:n mukaan määräaikojen noudattaminen johtaa väijäämättä siihen, että uusia investointeja koskevien ympäristölupahakemusten käsittely aluehallintovirastoissa lykkääntyy perusteettomasti. ESAVI huomauttaa, että direktiivilaitosten lupien käsittelyn aikatauluun aluehallintoviranomaisessa ottaen huomioon IED:n mukainen määräaika tuo haasteensa myös käsittelyn vaiheittaisuus (valvontaviranomainen - avi), mikä sinänsä on perusteltua. Ympäristönsuojelulakia koskevan hallituksen esityksen 80 § 2 momentin mukaan valvontaviranomainen voi antaa toiminnanharjoittajalle lisäaikaa luvan tarkistamisen tarvetta koskevaan selvityksen tekemiselle. Lisäksi asetusluonnoksen 34 §:n 1 momentin mukainen valvontaviranomaisen määräystä luvan tarkistamiseksi koskeva aikataulu on joustava.

**KESELY** kokee, että uusi direktiivilaitosten lupien tarkastamismenettely lisää valtion ympäristölupa- ja valvontaviranomaisten työmäärää. Luvan asettamistarpeen arvioinnille ja hakemuksen käsittelylle asetettujen aikarajojen saavuttaminen edellyttää näiden asioiden priorisointia. Viranomaisten riittävästä voimavaroista huolehtiminen on välttämätöntä, jotta muiden asioiden käsittelyajat eivät pidentyisi.

**EK** toteaa, että nykyisen ympäristönsuojelulain 55 §:n mukaan ympäristöluvan tarkistaminen käsitellään soveltuvin osin kuten lupahakemus. Säännöksestä ja ohjauksesta huolimatta lupien tarkistaminen ei pääsääntöisesti ole kevyempää kuin uuden luvan käsittely. Tästä syystä luvan tarkistamista koskevista keskeisistä menettelyseikoista on EK:n näkemyksen mukaan säädettävä nykyistä täsmällisemmin. Vastaavasti ei-olennaisen muutoksen käsittelystä tulisi olla selkeät säännökset (vaikuttaa mm. asetuksen 8 ja 9 §:ään).

**YTP** pitää lupien tarkistamista ja prosessin nopeuttamista investointien onnistumisen kannalta erittäin tärkeinä. Ilman lupapäätöstä investointiprojektien läpivienti on liian epävarmaa. YTP pitää hyvänä sitä, että luvan tarkistamiselle on asetettu määräaikoja.

**YTP** mainitsee muistiossa todettavan, että uuden toiminnan aloittamista tai olemassa olevan toiminnan laajentamista koskeva lupa-asia voisi resurssien puutteesta johtuvan priorisoinnin vuoksi lykätä toiminnan suunniteltua aloittamisajankohtaa. Toinen mahdollinen haitallinen vaikutus, joka voisi seurata liian vähäisistä tai uusien perusteiden suunnatuista voimavaroista, on asioiden käsittelyn pitkittyminen uuden, entistä monivaiheisemman menettelyn vuoksi. YTP korostaa, että lupien tarkistamiselle tulee viranomaistaholle asettaa riittävät resurssit.

**RTKL:n** näkemyksen mukaan lupien tarkistamistavan keventämisestä olisi mahdollista myös säätää asetuksessa lupapäätöksen ehtojen yhteydessä. Ympäristönsuojelulaki mahdollistaa tarkoituksenmukaisen toiminnan lupatarkistuksissa. Sellaisille toiminnoille, joissa ei ole äkillisen ympäristövahingon riskiä ja joiden ympäristövaikutukset tiedetään pitkältä ajalta, tulisi asetuksessa mahdollistaa luvan tarkistamisajankohdan lykkääminen lupaviranomaisen päätöksellä, mikäli lupaehdojen uusimiseen ei ympäristötarkkailun tulosten perusteella ole ajankohtaista tarvetta.

Tällainen mahdollisuus keventäisi RTKL:n mukaan luvituksen hallinnollista taakkaa merkittävästi ja aivan samoin kuin lupien voimassaoloaikojen pidentäminen.

**VARELY** toteaa, että päätöksenteon aikataulusuunnitelman tarkistamisessa on uutta (22, 31 ja 34 §). Määräaika tulee aiheuttamaan näihin kohdistuvan priorisointipakon. Käsittelyaikojen nopeuttaminen ei ilman lisäresursseja paranna lupapäätösten laatua ja voi aiheuttaa ongelmia muutoksenhaun lisääntyessä.

**PIRELY** toteaa, että asetusluonnoksen 31 §:ssä on kyse direktiivilaitoksen tarkastuskertomuksesta, 32 §:ssä päästötarkkailun vuosiraportoinnin tarkastamisesta ja 35 §:ssä luvan muutostarvetta koskevasta seurannasta ja arvioinnista. **PIRELY** katsoo, että velvoitteiden pitäisi koskea kaikkien muidenkin lupavelvollisten laitosten 168 tai 169 §:ien mukaisia tarkastuksia, lupavelvollisten laitosten vuosiraportointien tarkastamista ja vertaamista lupamääräyksiin sekä arviointi luvan muutostarpeesta.

#### Lupien valvonnasta ja valvonnan maksullisuudesta

**HÄMELY** toteaa, että valvontaa koskevaan lukuun on laadittu yksityiskohtaiset ohjeet lupalaitosten valvontasuunnitelman ja -ohjelman sisällöstä sekä lupalaitosten riskinarvioinnin perusteista. Näistä asioista ohjeistaminen valtioneuvoston asetuksella on **HÄMELY**:n näkemyksen mukaan turhan raskas menettely ainakin valvontaohjelman ja riskinarvioinnin osalta. Sen sijaan **HÄMELY** esittää, että asiat on syytä ja ensisijassa ohjeistaa valmistella olevassa ympäristövalvontaohjeessa.

**Oriveden kaupunki** katsoo, että asetuksen 28–30 §:ssä säädetään liian tarkasti valvontasuunnitelmista ja samat asiat on sanottu moneen kertaan. Nykyisellään valvontasuunnitelmissa on suunnilleen 28 §:n kohtien 2, 4 ja 7 mukaiset kohdat. Ainakin kohdat 3, 5 ja 6 ovat turhia, koska asiat ovat jo lain 168 §:ssä. Samoin koko 30 § voidaan Oriveden kaupungin näkemyksen mukaan jättää pois. Lisäksi asiassa on puutteena se, että valvontasuunnitelma suuntaa valvonnan liiaksi pelkästään luvanvaraisiin ja rekisteröitäviin toimintoihin, vaikka niiden asiat käydään läpi perusteellisesti jo lupa- tai rekisteröintivaiheessa ja valvontatarve on suurempi muualla (muut jätehuolto- ja jätevesiasiat).

**Finavia** toteaa, että valvonnan yhdenmukaistaminen on tärkeää toiminnanharjoittajille, joilla on toimintaa ympäri Suomea eri alueellisten elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten ja kuntien alueella. **Finavia** katsoo, että eri toiminnanharjoittajien valvonta on oltava tasavertaista sijaintikunnasta riippumatta.

**Finavia** toteaa edelleen vastustavansa ympäristölupien valvonnan kustannusten perimistä toiminnanharjoittajilta. Toiminnanharjoittajien maksettaviksi ei tule säilyttää kustannuksia, jotka olisi tullut huomioida aluehallinnon uudistamisen yhteydessä.

**Finavia** myös esittää, että mikäli valvonta muuttuu maksulliseksi, on maksujen määräytymisperusteista ja suuruuksista käytävä laajempaa keskustelua myös eri alojen toiminnanharjoittajien kanssa asiaa koskevan asetuksen valmistelussa. Sekä **ELY**-keskusten että kuntien valvontamaksujen tulee olla valtakunnallisesti vertailukelpoisia ja yhteneviä toiminnanharjoittajien yhdenvertaisen kohtelun varmistamiseksi eri puolilla maata.

**SLC** toteaa, että eläinsuojien ympäristölupamenettelystä aiheutuneet kustannukset ovat viime vuosina nousseet niin paljon, että esitys tuntuu ylittäneen kipurajan siitä, mitä toiminnanharjoittajat voivat sietää.

### BAT-päätelmistä

**Energiateollisuus** toteaa, että BAT-päätelmien tulkintaan, soveltamiseen ja noudattamiseen liittyvä prosessi on uusi. Eri toimialojen pää- ja sivutoimisten BAT-päätelmien sisällön ja laitostekniikan hallinta on todettu jo asiakirjojen valmisteluvaiheessa vaativaksi. Energiateollisuuden näkemyksen mukaan päätelmät voivat olla sisäisesti ristiriitaisia puhumattakaan eri asiakirjojen päällekkäisyyksistä. Lupamääräysten tarkistamisen pohjaksi tehtävä analyysi BAT-päätelmien mukaisuudesta ei tule tämän vuoksi olemaan yksinkertainen tehtävä. Energiateollisuuden mukaan on oletettavaa, että ilman ohjausta päätelmien soveltaminen yhdessä eri lakien vaatimusten kanssa tulee olemaan ympäristöluvan tarkistuksissa sekä ympäristöhallinnolle että toiminnanharjoittajille äärimmäisen vaativa ja aikaa vievä tehtävä.

**Energiateollisuus** esittää, että toimialan BAT-päätelmien sujuvaan toimeenpanoon tulisivat valmistautua hyvissä ajoin ennen niiden julkaisua koulutuksella, ohjeistuksella ja sähköisillä asiointijärjestelmillä. Erityistä tukea saatetaan tarvita käsittelyrajauksen teossa. Jos BAT-päätelmäasiakirjojen käsittely jätetään ohjaamatta, tuotettavat dokumentit ovat todennäköisesti laadullisesti ja sisällöltään hyvinkin erilaisia. Tämä johtanee lupamenettelyn pitkittymiseen.

**YTP** toteaa, että BAT-päätelmien soveltaminen ja lupaprosessit tulevat olemaan haasteellisia sekä toiminnanharjoittajille että lupaviranomaisille. Tästä syystä YTP katsoo, että kaikkien joustomahdollisuuksien käyttöönotto on kannatettavaa. Samalla on syytä myös asetustasolla selkeyttää BAT-päätelmien soveltamista.

Myös **Kemianteollisuus** katsoo, että asetustasolla olisi syytä selkeyttää BAT-päätelmien soveltamista lupaprosessiin.

**Metsäteollisuus** toteaa, että joustavat BAT-tulkinnat ovat hyvin tärkeitä, jotta vaatimus toimia päätoiminnan BAT-päätelmien mukaisesti neljän vuoden kuluessa on mahdollista saavuttaa. Ylimääräisiä vaiheita lupaprosessissa tulee Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan välttää.

### Eläinsuojista

**MMM** pitää välttämättömänä, että ympäristönsuojelulainsäädännön uudistuksessa onnistutaan sujuvoittamaan eläinsuojien ympäristölupaprosessia ja ottamaan huomioon kotieläintuotannon toimintaympäristön muutokset. Asian yhteiskunnallinen merkitys ja vaikutukset viranomaisten toimintaan ovat suuria, sillä viime vuosina aluehallintovirastossa käsitellyistä ympäristöluvista noin neljäsosa on koskenut eläinsuojia.

Koska ympäristöluvista suuri osa myönnetään eläinsuojille, kotieläinten pidon ympäristövaikutukset ovat **MMM:n** näkemyksen mukaan laajalti ennakoitavissa ja eläinsuojien toimintaprosessit samankaltaisia. Kun otetaan huomioon myös se, että maataloustuotannon harjoittajista valtaosa on luonnollisia henkilöitä, voi **MMM:n** mukaan olla epätarkoituksenmukaista, että eläinsuojien lupahakemuksen sisältövaatimukset ovat YSA 2 luvussa pitkälti samat kuin suurilla teollisuuslaitoksilla. Esimerkiksi vaatimukset hydrologisten tai sijaintipaikan ympäristön laatua koskevien selvitysten laatimisesta voivat olla maataloustuotannon luonne huomioon ottaen ylimitoitettuja.

**MMM** toteaa, että useat asetusluonnoksen perusteella luvan hakijalta edellytettävistä tiedoista ovat sellaisia, jotka ovat valmiiksi viranomaisten tiedossa. **MMM** katsoo, että eläinsuojan ympäristölupahakemukseen tulee edellyttää sisällytettäväksi vain tiedot, joita tarvitaan asian käsittelyyn ja joita viranomaisilla ei ole ennestään käytössä. Hakijan tulisi itse kyetä normaalitapauksessa tällöin laatimaan ympäristölupahakemus liitteineen. Eläinsuojien lupa-asioiden ominaispiirteiden takia tulisi harkita niihin liittyvien lupahakemusten sisältövaatimusten erottamista omaksi kokonaisuudekseen. Sisältövaatimusten tulisi olla selväpiirteisiä ja toiminnan luvantarpeeseen sekä vaikutuksiin perustuvia. Luvan hakemista varten tulisi myös laatia selväpiirteiset hakulomakkeet,

joiden avulla voitaisiin vähentää myös hakemuksen liitteiden määrää. Näillä parannustoimenpiteillä olisi mahdollista vähentää mm. lupahakemusten täydennyspyyntöjä, jotka ovat yksi syy käsittelyaikaisten pitkittymiseen.

**PSAVI** esittää, että nykyiset toimivaltarajat tulee pitää ennallaan eläinsuojien lupahakemusten käsittelyssä.

**PSAVI** toteaa, että eläinsuojan ympäristölupaharkinnassa sijoituspaikka on keskeinen tekijä. Tämä koskee myös mahdollisia tulevia laajennuksia. Ympäristöministeriön Kotieläintalouden ympäristönsuojeluohjeen (29.6.2009) liitteen 5 mukaan uudet eläinsuojat tulee sijoittaa 200–500 metrin päähän häiriintyvistä kohteista. Toiminnan laajennuksissa, jotka ovat alle 2,5-kertaisia, vähimmäisetäisyys häiriintyviin kohteisiin on oltava vähintään 100 m.

Jos toimivaltaraja muuttuu siten, että kunnassa käsitellään ympäristölupahakemukset sataan lypsylehmään asti, **PSAVI** huomauttaa tämän tarkoittavan useinkin sitä, että tilan ensimmäinen ympäristölupa eläinsuojalle käsitellään yleensä kunnassa. Jos ko. toimintaa laajennetaan, toimintaa koskeva ympäristölupahakemus todennäköisesti käsitellään aluehallintovirastossa. Jos eläinsuoja on sijoitettu suosituksia lähemmäksi häiriintyviä kohteita, on luvan myöntäminen toiminnalle kyseiselle paikalle käytännössä mahdotonta.

**PSAVI** muistuttaa, että useissa kunnissa käsitellään harvakseltaan eläinsuojien ympäristölupia. Tällöin asiantuntemus ja kokemus ympäristölupien käsittely- ja ratkaisutoiminnasta ei välttämättä ole yhtä hyvää kuin aluehallintovirastoissa ja lupakäytäntöjen yhtenäisyydessä on puutteita. Aluehallintovirastoissa eläinsuojien hakemuksia käsitellään jatkuvasti ja ratkaisut ovat esim. eläinsuojien etäisyysvaatimusten suhteen ohjeiden mukaisia.

**PSAVI** huomauttaa myös, että ympäristölupaa myönnettäessä luvan myöntämisen edellytykset on tutkittava oikeudenmukaisesti ja tasapuolisesti. **PSAVI** on huolissaan siitä, että joissain tilanteissa kunnan virkamies tai päätöksen tekevä lautakunta saattaa olla liian lähellä luvan hakijaa, jolloin toiminnanharjoittajan ohjaaminen voi olla vaikeampaa esim. sijoituspaikan valinnassa ja haitankärsijät eivät halua/voi naapurisopuun vedoten puuttua kunnan luvituskäytäntöihin. Lupaharkinnan osalta aluehallintovirasto viittaa ympäristönsuojelulain (86/2000) esitöissä (HE 84/1999) lupaharkinnan perusteita koskevan 41 §:n yksityiskohtaisissa perusteluissa lausuttuun. Sanotun kohdan mukaan lupa voidaan myöntää vain, jos toiminta voidaan järjestää ympäristönsuojelulain ja jätelain sekä näiden nojalla annettujen asetusten vaatimusten mukaisesti. Lisäksi on nimenomaisesti todettu, että lupaharkinta perustuu oikeusharkintaan.

**SLC** pitää tärkeänä, ettei eläinsuojien lupamenettelyn nykyisiä käytäntöjä enää tiukenneta.

#### Kalankasvatuksesta ja vesiviljelystä

**MMM** toteaa, että hallituksen esityksestä ympäristönsuojelulaiksi (HE 214/2013) käy ilmi, että kalankasvatukseen on myönnetty 443 lupaa vuosina 2000–2011. Lupien määrä on suuri toimialan kokoon ja kehitykseen nähden. Toimialan kuormitus on kokonaisuutena vähäinen ja alan kehitys on merkittävästi vähentänyt ominaiskuormitusta. **MMM** toteaa nykyisen lupakäytännön aiheuttavan merkittäviä kustannuksia sekä luvan hakijalle että lupaviranomaiselle kalankasvatusasioissa.

**MMM** esittää, että kalankasvatuksen lupa-asioista aiheutuvia kustannuksia on syytä keventää ja lupaharkinnan ennakoitavuutta parantaa hallituksen rakennemuutoksen tavoitteiden mukaisesti. Lupajärjestelmän keventämistä edellyttää myös Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus 1380/2013 (artikla 34) yhteisestä kalastuspolitiikasta.

**MMM:n** näkemyksen mukaan vesiviljelyn ympäristönsuojelulain mukaisen lupajärjestelmän kehittäminen tulee edellyttämään muutoksia nyt lausuttavana olevaan asetukseen ympäristönsuojelusta. Yllä mainitun selvitystyön valmistuttua muutoksia tulisi ympäristöministeriön

sekä maa- ja metsätalousministeriön yhteistyönä pyrkiä tekemään jo ennen asetuksen antamista. Mahdollisesti tarvittavia muutoksia ympäristönsuojelulakiin ja asetukseen voisivat olla esimerkiksi seuraavat:

- maininta ministeriöiden vahvistamasta vesiviljelyn sijainninhjaussuunnitelmasta ja sen huomioon ottamisesta tuotannon ohjaamiseksi vesiviljelyyn soveltuville alueille;
- vesiviljelyn edellyttämän ympäristöluvan nykyisen kynnyksen nostaminen tasolle, joka kuormitukseltaan on verrannollinen muihin toimialoihin; ja
- kiertovesilaitosten lupakynnyksen nostaminen tasolle, joka kuormitukseltaan on verrannollinen muihin toimialoihin.

Lisäksi **MMM** esittää, että vesiviljelyn ympäristölupia tulisi alkaa pääsääntöisesti myöntää toistaiseksi voimassa olevina 10 vuoden tarkistamisväleillä. Tätä koskevat säännökset on syytä ottaa nyt valmistettavaan asetukseen. Lisäksi tarkistamismenettelyä olisi pystyttävä **MMM:n** näkemyksen mukaan keventämään. Lupajärjestelmään tulisi myös pystyä sisällyttämään kannustimia vesiviljelylaitosten ravinnepäästöjä korvaaviin toimiin (esim. Itämerirehu, simpukan ja levien viljely, poistokalastus ja muut toimet).

**RTKL** lausunnossaan selvittää, että kalanviljely kuuluu YSL 12 §:n mukaisiin luvan tarvitseviin toimialoihin, joten asetuksella jää säädettäväksi lupatarpeen kynnys. Suomessa kalanviljelyn nykyiset ympäristölupakynnykset ovat matalia sekä kansainvälisesti että suhteessa muuhun eläintuotantoon. Ruokintaan perustuvan kalanviljelyn lupakynnys on Ruotsissa kaksikymmenkertainen Suomeen nähden. Vastaavasti muiden eläintuotantomuotojen lupakynnys on monikymmenkertainen esimerkiksi vesistön ravinnepäästöihin verrattuna. Asetusluonnoksessa lupakynnykset säilytettäisiin nykyisinä. Lupiin perustuva ennakoivalvonta on raskain säätelymuoto, joten sitä ei **RTKL:n** näkemyksen mukaan ole perusteltua soveltaa pieniin tuotantoyksiköihin. Lupakynnysten korottaminen lähemmäs muiden toimintojen vaatimuksia ei olisi ympäristölle haitallinen toimenpide, mutta vähentäisi lupaprosesseista aiheutuvaa hallinnollista ja yritystaloudellista kuormaa.

#### Eläimistä saatavista sivutuotteista

Eläimistä saatavien sivutuotteiden osalta **Evira** mainitsee, ettei asetuksessa käytetty terminologia vastaa täysin sivutuotelainsäädännössä käytettyä (Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukset (EY) N:o 1069/2009, komission asetukset (EU) N:o 142/2011). **Evira** toteaa tarvittaessa auttavansa mielellään terminologian yhdenmukaistamisessa. Lisäksi **Evira** katsoo olevan tärkeää varmistua siitä, että ympäristölupavelvollisuus koskee jatkossa myös niitä toimijoita, jotka vastaanottavat eläimistä saatavia sivutuotteita ja valmistavat niistä rehua. Näiden toimijoiden ympäristölupavelvollisuus ei voi tulla jätteen ammattimaisesta käsittelystä, koska raaka-aineet ja myös lopputuote on rehua eikä jätettä.

#### Ei lausuttavaa

**TEM:llä, IL:lla, Metla:lla, ISAVI:lla ja KHO:lla** ei ollut lausuttavaa ehdotuksesta valtioneuvoston asetukseksi ympäristönsuojelusta.



## 1 luku Lupaviranomaisen toimivalta

### 1 §. Valtion ympäristölupaviranomaisessa käsiteltävät lupa-asiat

*Valtion ympäristölupaviranomainen ratkaisee ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 1 ja seuraavien taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen ympäristölupa-asiat:*

*1) metsäteollisuus:*

- a) sahalaitos, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 20 000 m<sup>3</sup> sahatavaraa vuodessa;*
- b) kuorellisen puutavaran vesivarasto, jossa pidetään puutavaraa samanaikaisesti vähintään 20 000 m<sup>3</sup>;*
- c) suurlastulevyä, lastulevyä tai kuitulevyä valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m<sup>3</sup> vuodessa taikka vaneria tai muita puulevyjä valmistava tai pinnoittava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 m<sup>3</sup> vuodessa;*
- d) puun kyllästämö;*
- e) liimapuutehdas taikka sellainen muita liimattuja tai laminoituja puutuotteita valmistava tehdas, jossa liimojen kulutus on yli 25 tonnia vuodessa;*
- f) viilutehdas;*

*2) metalliteollisuus:*

- a) rautametallien kylmävalssaamo;*
- b) rauta- tai terästehdas taikka rautalejeerinkejä valmistava tehdas;*
- c) muiden kuin rautametallien valssaamo, takomo tai vetämö;*
- d) rautametallivalimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa,*
- e) muu valimo tai sulatto, jonka sulatuskapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa;*
- f) rautametallien jalostus suojakäsittelmällä sulalla metallilla;*
- g) rautametallien kuumavalssaamo;*
- h) laivatelakka;*
- i) akkutehdas;*

*3) energian tuotanto:*

*ydinvoimalaitos;*

*4) kemianteollisuus:*

- a) pesuaineita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 tonnia vuodessa;*
- b) maali-, väri- tai lakkatehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 300 tonnia vuodessa;*
- c) liimatehdas;*
- d) kumitehdas;*
- e) mineraaliöljytuotteita valmistava tehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 10 000 tonnia vuodessa;*
- f) makeutusainetehdas;*
- g) tärkkelysjohdannaisia valmistava tehdas;*

*5) polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely:*

- a) muiden polttoaineiden kuin hiilen kaasuttaminen tai nesteyttäminen laitoksissa, joissa valmistetaan polttoainetta vähintään 3 000 tonnia vuodessa;*
- b) kiinteän, nestemäisen tai kaasumaisen polttoaineen valmistuslaitos, jossa valmistetaan polttoainetta vähintään 5 000 tonnia vuodessa;*
- c) muu polttonesteiden tai vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia vähintään 1 000 m<sup>3</sup>;*

6) orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta:

a) pintojen puhdistus orgaanisilla liuottimilla, jotka sisältävät vaaralausekkeella H340, H341, H350, H350i, H351, H360D tai H360F merkittyjä aineita ja seoksia, kun liuottimien kulutus on yli 1 tonni vuodessa;

b) toiminnot, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa:

- muu kuin kohdassa a tarkoitettu pintojen puhdistus
- ajoneuvojen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella
- metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai maalaus
- puupintojen maalaus
- nahan viimeistely
- lankalakkaus
- jalkineiden valmistus
- puun ja muovin laminointi
- liimaus
- seuraavat painatustoiminnot: heatset-rainaoffset -painatus, julkaisusyväpainot, muu syväpaino, fleksopaino, rotaatioseripaino mukaan lukien tekstiilien ja kartongin rotaatioseripaino, laminointi- ja lakkausyksiköt
- kumin jalostus
- jatkuvatoiminen nauhapinnoitus
- puun kyllästäminen;

c) toiminnot, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa:

- kasviöljyjen sekä eläinrasvojen uutto ja kasviöljyjen jalostustoiminnot
- maalien, lakkojen, liimojen ja painovärien valmistus
- lääketieteellisyys;

d) laitos, jossa käytetään haihtuvia orgaanisia yhdisteitä ja jossa niiden kulutus on, kun siitä vähennetään tuotteisiin sitoutuva osuus, vähintään 50 tonnia vuodessa tai vastaava huippukulutus vähintään 100 kiloa tunnissa, mukaan lukien toiminnot, joissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä vapautuu raaka-aineiden sisältämästä poron- tai paisunta-aineesta;

7) malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän aineiden otto:

a) kaivostoiminta ja koneellinen kullankaivuu;

b) malmin tai mineraalin rikastamo;

c) turvetuotanto ja siihen liittyvä ojitus;

8) mineraalituotteiden valmistus:

a) sementtitehdas;

b) kalkin tuotanto;

c) mineraalivillatehdas, jonka sulatuskapasiteetti on yli 6 000 tonnia vuodessa;

d) lasia tai lasikuitua valmistava tehdas, jonka sulatuskapasiteetti on yli 6 000 tonnia vuodessa;

e) asbestia tai asbestipohjaisia tuotteita käsittelevä laitos;

f) kipsilevytehdas;

9) nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely:

a) tekstiilikuitujen tai tekstiilien esikäsitteilyä tai värjäystä suorittava laitos, jonka käsittelykapasiteetti on vähintään 1 tonni vuorokaudessa;

b) nahkatehdas tai turkismuokkaamo;

c) kuitukangastehdas;

10) elintarvikkeiden tai rehujen valmistus:

a) panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 miljoonaa litraa vuodessa;

b) siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 10 miljoonaa litraa vuodessa;

- c) margariinia tai muita kasvi- ja eläinperäisiä rasvoja tai öljyjä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa;
- d) rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoittava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 22 500 tonnia vuodessa;
- e) eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 30 000 tonnia vuodessa;
- f) pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 200 tonnia vuorokaudessa;
- g) liivattujen valmistus vuodista, nahoista ja luista;

11) eläinsuojat tai kalankasvatus:

- a) eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään [XX ] lypsylehmälle, 200 lihanaudalle, 250 täysikasvuiselle emakolle, 1 000 lihasiialle, 30 000 munituskanalle tai 40 000 broilerille, taikka muu eläinsuoja, joka lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaa vähintään 1 000 lihasian eläinsuojaa;
- b) vähintään 2 000 siitosnaarasminkein tai -hillerin taikka vähintään 600 siitosnaarasketun tai supin taikka vähintään 800 muun siitosnaaraseläimen turkistarha taikka muu turkistarha, joka lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaa vähintään 2 000 siitosnaarasminkein turkistarhaa;
- c) kalankasvatus- tai kalanviljelylaitos, jossa käytetään vähintään 2 000 kg vuodessa kuivarehua tai sitä ravintoarvoltaan vastaava määrä muuta rehua taikka jossa kalan lisäkasvu on vähintään 2 000 kg vuodessa, taikka kooltaan vähintään 20 hehtaarin luonnonravintolammikko tai lammikkoryhmä;

12) liikenne:

- a) pääosin kauppamerenkulun käyttöön tarkoitettu ja yli 1 350 tonnin vetoisille aluksille soveltuva satama tai lastaus- taikka purkulaituri;
- b) lentoasema;
- c) kemikaaliratapaha tai terminaali, jossa siirretään terveydelle tai ympäristölle vaarallisia kemikaaleja kuljetusvälineestä toiseen tai varastoon taikka varastosta kuljetusvälineeseen;

13) jätteiden ammattimainen tai laitostainen käsittely sekä jätevesien käsittely:

- a) kiinteää tai nestemäistä jätettä polttava jätteenpolttolaitos tai jätteen rinnakkaispolttolaitos sekä jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen 1 §:n 2 momentin 2 kohdan c, f ja g alakohtien mukainen toiminta;
- b) muu kuin ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdassa 13 c tarkoitettu teollisuuden erillinen jätevedenpuhdistamo, jossa käsitellään mainitun liitteen taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen prosessijätevesiä;
- c) yhdyskuntajätevesien käsittely ja johtaminen, kun kyse on asukasvastineluvultaan vähintään 100 henkilön jätevesien käsittelemisestä;
- d) kaivannaisjätteen jätealue;
- e) kaatopaikka, mukaan lukien vähintään 50 000 tonnin vuotuiselle jättemäärälle mitoitettu maankaatopaikka;
- f) pilaantumattoman maa-aines-, betoni- tai tiilijätteen tai muun pysyvän jätteen tai asfalttijätteen muu käsittely kuin kaatopaikkakäsittely, kun käsiteltävä määrä on vähintään 50 000 tonnia vuodessa;
- g) laitos tai paikka, jossa käsitellään muualla syntynyttä vaarallista jätettä, ei kuitenkaan kotitaloudessa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa syntyneen vaarallisen jätteen varastointipaikka tai vaaralliseksi jätteiksi luokiteltavien romuajoneuvojen tai käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden varastointipaikka;
- h) muu kuin a ja d–g alakohdissa tai 2 §:n 13 kohdan a–e alakohdissa tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitostaista ja jossa käsitellään jätettä vähintään 20 000 tonnia vuodessa;

14) *muu toiminta:*

a) *muu kuin ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 kohdassa 4 f tarkoitettu lannoitetehtäjä;*

b) *öljyn ja kaasun etsintäporausta ja esiintymän hyväksikäyttöä sekä muu niihin liittyvä toiminta Suomen aluevesillä ja talousvyöhykkeellä.*

**ESAVI** toteaa asetuksen 1 §:n 1 a kohdan osalta, että sahalaite tulisi luvittaa aluehallintovirastoissa ainoastaan silloin, kun samalla kiinteistöllä on muitakin aluehallintoviraston luvitettavaksi tulevia laitoksia (esim. kyllästämö).

Myös **KESELY** ja **VARELY** kiinnittävät lausunnoissaan asetuksen 1 §:n 1 a kohtaan huomiota.

**KESELY:n** käsityksen mukaan tuotantokapasiteetiltaan vähintään 20 000 m<sup>3</sup>:n sahalaiteiden luvittamista ei ole tarkoituksenmukaista siirtää valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan, koska puun käsittelystä ei aiheudu merkittäviä ympäristöriskejä.

**VARELY** toteaa, että puhtaan puun käsittelyyn ei liity sellaisia merkittäviä ympäristöongelmia, jotka edellyttäisivät muutosta nykytilanteeseen. **VARELY** katsoo, että ko. toiminnan luvan käsittely on perusteltua pitää edelleen kunnan ympäristönsuolelupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvana.

**Metsäteollisuus** vastustaa esitettyä toimivaltajaon muuttamista mekaanisen metsäteollisuuden osalta. **Metsäteollisuus** toteaa, ettei ole tarkoituksenmukaista siirtää pienten ja ympäristövaikutuksiltaan vähäisten toimintojen ympäristölupia valtion lupaviranomaisen käsiteltäväksi. Sahalaiteiden ja viilutehtaiden ympäristöluvat voidaan joustavasti hoitaa kunnan lupakäsittelyssä. **Metsäteollisuus** huomauttaa, että lähes kaikki Suomen sahalaiteet ja viilutehtaat ovat itsenäisiä laitoksia vastoin perusteluissa todettua. Suomessa on yli sata sahaa, joista vain noin kymmenen sijaitsee integraateissa, lähinnä selluteollisuuden yhteydessä. Sen sijaan, että siirretään toimivaltaa kunnalta valtiolle, pitäisi sahalaiteille ja viilutehtaille **Metsäteollisuuden** näkemyksen mukaan miettiä ympäristölupaa kevyempää menettelyä.

Lisäksi **Metsäteollisuus** toteaa, että ympäristönsuojelulain uudistuksessa on nimenomaisesti ollut tarkoituksena etsiä kevennettyjä malleja. Päätösten siirtäminen kuntien vastuulta valtiolle tekisi päätöksenteosta raskaampaa, vastoin alkuperäisiä tavoitteita. Kunnan viranomaiset tuntevat yleensä paikalliset toiminnot hyvin ja kykenevät tästä johtuen antamaan luvat toisaalta nopeasti ja toisaalta valmiin tietopohjan perusteella turhaa ajankäyttöä välttäen.

**Oulun seudun ympäristötoimen** näkemyksen mukaan perustelumiestiossa olisi tarpeen määrittellä asetuksen 1 §:n 1 d ja 6 b kohtien puun kyllästämön ja puun kyllästämisen ero.

**EPOELY** kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, että asetuksen 1 §:n 1 e kohdassa on erikseen mainittu liimapuutehtaat taikka sellaisia muita liimattuja tai laminoituja puutuotteita valmistavat tehtaat, joissa liimojen kulutus on yli 25 tonnia vuodessa. Asetuksen 1 §:n 6 b kohdassa on erikseen määritelty toiminnot, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 tonnia vuodessa. Näissä toiminnoissa on mukana liimaus ja puun laminointi. **EPOELY** katsoo, että kyseisissä kohdissa saattaa olla päällekkäisyyttä.

**SYKE** huomauttaa, että asetuksen 1 §:n 2 e kohdasta puuttuu ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdassa 2 e oleva lyijyn ja kadmiumin sulatuskapasiteetin luparaja (enintään 4 tonnia vuorokaudessa). Tapauksissa, joissa laitoksen käyntiaika on lyhyt, ei nyt mainittu vuotuinen alaraja, 200 tonnin sulatuskapasiteetti, välttämättä toteudu. **SYKE** esittää muutosehdotuksena seuraavaa: ”muu valimo tai sulatto, jonka sulatuskapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa; sulatettaessa lyijyä tai kadmiumia sulatuskapasiteetti saa olla enintään 4 tonnia vuorokaudessa”.

**KESELY** huomauttaa, että asetuksen 1 §:n 2 g kohdassa ei ole mainittu ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdassa 2 g tarkoitettua rautametallien takomoa.

**UUELY** katsoo, että liima- ja kumitehtaiden osalta toimivaltajakoja tulisi selkeyttää ja yhdenmukaistaa sitoen se esimerkiksi orgaanisten liuottimien kulutukseen ja toiminnoista ilmaan johdettuihin VOC-yhdisteisiin. Liima- ja kumitehtaat kuuluvat sellaisenaan valtion viranomaisen toimivaltaan asetuksen 1 §:n 4 c ja 4 d kohtien perusteella. Sen sijaan asetuksen 1 §:n 6 c kohdan perusteella valtion viranomaisen toimivaltaan kuuluvat vain sellaiset orgaanisia liuottimia käyttävät toiminnat, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 50 t/a. UUELY pitää jälkimmäistä toimivaltajakoja parempana ja se on myös rinnasteinen lääketieteellisuutta koskevan toimivaltajaan kanssa. Asetuksen 1 §:n 6 c kohdan mukaan valtion viranomaisen toimivaltaan kuuluu lääketieteellisyys, jossa orgaanisten liuottimien kulutus on > 50 t/a.

**Turun kaupunki** katsoo, että asetuksen 1 §:n 5 c kohdassa tulisi määrittää, ettei määräys koske kemikaalien kappalevaravaraa.

**UUELY** toteaa, että asetuksen 1 §:n 5 c kohdassa käytetään termiä ”vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto” ja 1 §:n 12 c kohdassa on terminä ”terveydelle tai ympäristölle vaaralliset kemikaalit”. UUELY katsoo, että termit olisi syytä yhtenäistää muotoon ”terveydelle tai ympäristölle vaaralliset nestemäiset kemikaalit”.

**SYKE** ja **Turun kaupunki** toteavat, että asetuksen 1 §:n 6 b ja 6 c kohtien orgaanisten liuottimien kulutusrajat ovat yhteneväiset, joten luettelot voisi yhdistää.

**KESELY** toteaa, että asetuksen 1 §:n 6 d kohdassa ja 2 §:n 1 momentin 6 c kohdassa olisi hyvä käyttää samaa ilmaisua kuin ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 2 kohdassa 6 c, kun tarkoitetaan samaa laitosta.

**SLL** katsoo, että esitetyt muutokset ovat oikeansuuntaisia. SLL mainitsee, että asetuksen 1 §:n 7 kohtaan eli malmien ja mineraalien asioihin tulee palata myöhemmin YSL4:n jälkeen ja 1 §:n 11 kohtaan eli eläinsuojaiin sitä käsittelevän työryhmän jälkeen.

**ESAVI** kiinnittää huomiota asetuksen 1 §:n 9 b kohtaan, jossa luvanvaraisena toimintana on mainittu nahkatehdas tai turkismuokkaamo. Lakiehdotuksessa ao. kohdassa mainitaan poikkeuksena tuotteiden valmistus valmiiksi käsitellyistä nahoista. ESAVI:n näkemyksen mukaan tämä poikkeus olisi johdonmukaisuuden vuoksi syytä olla myös asetuksessa.

**Oulun seudun ympäristötoimi** toteaa, että toimivaltaa koskevassa jaottelussa jää epäselväksi erityisesti asetuksen 1 ja 2 §:n 10 kohdissa esitettyjen vuorokausituotantojen vaikutus toimivallan määräytymiseen. Ympäristötoimi huomauttaa, että kyseisten toimintojen tuotanto voi vaihdella suurestikin eri aikoina vuodesta ja vuorokausituotannolle asetettu enimmäiskapasiteetti voi ylittyä vuosikapasiteetin pysyessä kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan kuuluvana.

**EPOELY** toteaa, että asetuksen 1 ja 2 §:n 11 a kohdissa on lypsylehmien toimivaltaraja vielä avoinna. Ympäristöministeriön asettama työryhmä selvittää parhaillaan uutta toimivaltarajaa. EPOELY katsoo, että toimivaltaraja voisi olla vähintään 130 tai enintään 150 lypsylehmää. Perusteet olisivat ympäristölliset ja toiminnalliset. EPOELY:n toimialueella tämä tarkoittaisi noin 120 valvontakohteen siirtymistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle. Tämäkään taikka vuosittaiset lupahakemukset eivät sanottavasti lisääisi kuntien työmäärää. EPOELY haluaa vielä lausua, että myös muiden nautojen ja turkiseläinten toimivaltarajaa voisi nostaa nykyisestä, ei kuitenkaan siipikarjan tai sikojen. EPOELY:n käsityksen mukaan ympäristöministeriön asettama työryhmä selvittää myös muita eläintuotantosuuntia. Nyt asetusluonnoksesta saa sellaisen kuvan, että muiden eläinlajien lupakynnykset ja toimivaltarajat pysyisivät nykyisellään.

**MMM:n** näkemyksen mukaan lupatoimivaltaa eläinsuojaja-asioissa ei ole jatkossa tarkoituksenmukaista hajauttaa kahdelle eri viranomais taholle. Luvitus voisi olla perusteltua keskittää kuntiin lukuun ottamatta direktiivilaitoksia, joita on eläinsuojista lukumääräisesti erittäin vähän. Keskittämisen myötä voitaisiin hyödyntää toiminnan paikallistuntemusta, vähentää ympäristö- ja rakennuslupaprosessin päällekkäisyyksiä ja edistää näiden lupa-asioiden käsittelyn rinnakkaista etenemistä. MMM katsoo, että keskittäminen keventäisi lupamenettelyistä toimijoille ja viranomaisille kokonaisuutena aiheutuvaa hallinnollista taakkaa sekä nopeuttaisi investointien aloittamista.

**MMM** toteaa, että asetuksen 1 §:n 11 kohdassa on jätetty auki, kuinka ison lypsylehmien eläinsuojan ympäristölupa-asia käsiteltäisiin valtion lupaviranomaisessa. MMM katsoo, että valtion lupaviranomaisen ratkaistavaksi tulevien lypsylehmien eläinsuojan kokoraja tulisi olla nykyistä huomattavasti korkeampi. Siten kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen ratkaistavaksi jäisivät nykyiseen verrattuna selvästi suurempien lypsylehmien eläinsuojien lupa-asiat. Tämä nopeuttaisi lypsylehmien eläinsuojien lupamenettelyä. Eläinsuojien lupa-asiat tulisi MMM:n näkemyksen mukaan saattaa laajasti kunnan ratkaistaviksi. Uusien eläintilojen ympäristölupahakemusten määrä tulee laskemaan voimakkaasti tuotannon rakennekehityksen seurauksena. Siten eläinsuojien lupa-asiat voitaisiin keskittää kuntiin direktiivilaitoksia lukuun ottamatta.

Myös **YM/LYMO** kiinnittää huomiota asetuksen 1 ja 2 §:n 11 a kohtiin (eläinsuojat tai kalankasvatus). Lausunnolla olevassa versiossa on näissä kohdissa lypsylehmien eläinsuojien osalta luparajan osalta viittaus YM:n asettamaan eläinsuojien ympäristölupamenettelyn kehittämistä selvittävään työryhmään. Viittauksen tulisi YM/LYMO:n mukaan kuitenkin koskea kaikkia 1 ja 2 §:n 11 a kohdissa mainittuja eläinlajeja.

**Kuntaliitto** toteaa, että asetuksen 1 §:n 11 a kohdan toimivaltaraja lypsylehmille on luonnoksessa jätetty avoimeksi. Asia on tältä osin luvattu selvittää asianosaisessa työryhmässä, joka käsittelee eläinsuojien lupamenettelyn kehittämistä kokonaisvaltaisesti. Kuntaliitto katsoo, että jos kunnille suunnitellaan lisättäviksi tehtäviä tämän toimivaltarajan muutoksen yhteydessä, Kuntaliitto edellyttää, että asiaan liittyy samanaikaisesti toteutettavat selkeät kompensaatiot, joilla voidaan turvata ko. kuntien resurssit. Kuntaliitto tukee eläinsuojien ympäristönsuojeluvaatimuksia koskevan valtioneuvoston asetuksen valmistelua. Tämän valmistelun yhteyteen voidaan liittää mahdollisia toimivaltarajojen tarkasteluja. Lisäksi kehittämällä ympäristönsuojelun lupamenettelyn ja valvonnan maksullisuutta yhä enemmän kustannusvastaavuuden suuntaan, voidaan tukea kuntien resurssija toimivaltarajojen muutoksissa.

**UUEDELY** on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota asetuksen 1 §:n 12 c kohtaan. UUEDELY pohtii, mitä alakohdassa c tarkoitetaan siirtämisellä? Onko kokonaisten konttien siirtäminen ilman purkutoimintaa tämän kohdan kautta lupavelvollista? UUEDELY katsoo, että siirtämis-termi pitäisi määritellä.

**ESAVI** esittää huomautuksen asetuksen 1 §:n 13 e kohdasta. Pykälän 1 momentissa säädetään, että valtion ympäristölupaviranomainen ratkaisee mm. ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen ympäristölupa-asiat. ESAVI pohtii, onko maankaatopaikkojen pois jättäminen kyseisestä taulukosta tarkoituksellista vai onko tarkoitus, että maankaatopaikkojen luvanvaraisuus johdetaan taulukon 1 kohdan 13 g kautta. ESAVI toteaa asetuksen kohdan olevan tältä osin tulkinnanvarainen.

**POPELY** toteaa, että pilaantumattoman maa-aines-, betoni- ja tiilijätteen käsittelytoiminnan lupaviranomaisista on säädetty asetuksen 1 §:n 13 f ja 2 §:n 13 b kohdissa. POPELY pitää tarpeellisena, että asetuksessa esitettäisiin perustelut sille, minkä laatuista mainittua jätettä pidetään pilaantumattomana tai esitettäisiin kriteerit pilaantumattomuuden arvioinnille. Tällä esitettäisiin todennäköisesti esiin tulevat tulkintaongelmat toimivaltaisesta lupaviranomaisesta.

**Oulun seudun ympäristötoimi** pitää tärkeänä toiminnanharjoittajien tasapuolisen kohtelun ja lupakäsittelyn sujuvuuden varmistamiseksi, että luvanvaraisten toimintojen luonnehdintaa vielä selvennettäisiin. Esimerkiksi asetuksen 1 §:n 13 f ja h sekä 2 §:n 13 b ja f kohdissa mainittujen jätteenkäsittelytoimintojen tarkempi määrittely ja rajaaminen on tarpeen (esim. muu pysyvä jäte). Asetusta sovellettaessa ei myöskään saa jäädä epäselväksi lupaviranomaisen määräytyminen esimerkiksi tilanteessa, jossa lupaa haetaan sekä pysyvän että muun jätteen käsittelyyn.

**KESELY** katsoo, että asetuksen 1 §:n 13 g kohdan muotoilua olisi selvyiden vuoksi tarpeen täydentää siten, että valtion ympäristölupaviranomaisen toimivallan ulkopuolelle jää säännöksessä mainittu varastointipaikka, jonka varastointikapasiteetti on enintään 50 tonnia.

**Helsingin kaupunki** huomauttaa, että asetuksen 1 §:n 13 g ja 2 §:n 13 c kohtien välillä on ristiriita. Kunnalle kuuluisi vain sellaisten vaaralliseksi jätteiksi luokiteltavien romuajoneuvojen ja käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden varastointipaikkojen lupa-asiat, joiden kapasiteetti on enintään 50 tonnia, vaikka 1 §:n 13 g kohdan mukaan kaikki edellä mainittujen varastopaikkojen lupa-asiat kuuluvat kunnalle.

**POPELY** esittää asetuksen 1 §:n 13 g kohdasta rajattavaksi ulos autopurkamot.

Myös **Turun kaupungin** näkemyksen mukaan asetuksen 1 §:n 13 g kohdassa pitäisi mainita, etteivät autopurkamot kuulu valtion lupaviranomaiselle, koska näissä toiminnoissa käsitellään vaarallisia jätteitä (esim. ”laitos tai paikka, jossa käsitellään muualla syntynyttä vaarallista jätettä, ei kuitenkaan autopurkamot tai...”).

**PIRELY** toteaa, että nykyisessä ympäristönsuojelusetuksessa valtion ja kunnan lupaviranomaisen toimivalta on selkeästi lueteltu kokonaisuudessaan eri pykälissä, eikä lupa- ja valvontaviranomaisten tulkintojen välillä ole ollut epäselvyyttä tai ristiriitaisuutta. Myös toiminnanharjoittajat ovat helposti pystyneet laitosluetteloista tarkistamaan niin oman lupavelvollisuutensa kuin toimivaltaisen viranomaisenkin. Nyt lausunnolla olevan asetuksen 1 §:ssä on lueteltu vain lain liitteen 1 taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen ympäristölupa-asiat, jotka valtion ympäristölupaviranomainen (AVI) ratkaisee. Pykälässä mainittujen toimintojen lisäksi AVI ratkaisee siis myös lain liitteen 1 taulukossa 1 lueteltujen toimintojen ympäristölupa-asiat (HE uudeksi ympäristönsuojelulaiksi, liite 1, taulukot 1 ja 2). Eli saadakseen selville AVI:sa ratkaistavat lupa-asiat, on asetuksen 1 §:n lisäksi luettava samanaikaisesti lain liitteen 1 taulukoita 1 ja 2. Esimerkkinä **PIRELY** mainitsee monimutkaisesta toimivaltatulkinnasta vaarallisen jätteen käsittelyn ja varastoinnin, jonka toiminnan lupavelvollisuuden ja lupaviranomaisten toimivaltajaon selvittämiseksi on tulkintaa haettava sekä lain liitteen 1 taulukon 1 kohdista 13 d, h ja i, taulukon 2 kohdasta 13 g, asetuksen 1 §:n 13 g kohdasta sekä asetuksen 2 §:n 13 c kohdasta.

**PIRELY** on tyytyväinen, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa ratkaistavat ympäristölupa-asiat ovat sen sijaan lueteltu kaikki selkeästi asetuksen 2 §:ssä. Lupaviranomaisten toimivaltajaon selkeyden ja johdonmukaisuuden vuoksi **PIRELY** esittääkin, että myös asetuksen 1 §:ssä lueteltaisiin kaikki valtion lupaviranomaisessa ratkaistavat ympäristölupa-asiat.

**PIRELY** huomauttaa, että rautametallien takomo puuttuu ilmeisesti asetuksen 1 §:n 2 g kohdasta, sillä lupavelvollisuus on mainittu lain liitteen 1 taulukossa 2, mutta asetuksen 1 tai 2 §:ssä sitä ei mainita.

**UDELY** esittää, että selkeyden vuoksi asetuksen 1 §:ssä lueteltuihin valtion toimivaltaan kuuluviin toimintoihin *lisättäisiin* myös IE-laitokset eli asetuksessa tulisi selkeyden vuoksi toistaa jo laissa olevat direktiivilaitosten listaukset. Näin valtion ja kunnan toimivaltaa koskevat 1 ja 2 § muodostaisivat kokonaisuuden, joka kattaisi ko. toimintojen koko luvanvaraisuuden.

## 2 §. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltävät lupa-asiat

*Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee seuraavien ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen ympäristölupa-asiat, jollei ympäristönsuojelulain 34 §:n 1–3 momentista muuta johdu:*

*1) metsäteollisuus:*

*puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos, jossa käytetään puunsuojakemikaaleja yli 1 tonni vuodessa;*

*2) metalliteollisuus:*

*metallien tai muovien pintakäsittely elektrolyyttistä tai kemiallista menetelmää käyttäen käsittelyaltaiden yhteenlasketun tilavuuden ollessa vähintään 5 ja enintään 30 m<sup>3</sup>;*

*3) energian tuotanto:*

*polttoaineiden polttaminen laitoksessa, jossa on yksi tai useampi polttoaineteholtaan vähintään 20 megawatin kiinteää polttoainetta polttava energiantuotantoyksikkö ja laitosalueen kaikkien energiantuotantoyksiköiden yhteenlaskettu polttoaineteho on alle 50 megawattia;*

*5) polttoaineiden valmistus taikka kemikaalien tai polttoaineiden varastointi tai käsittely:*

*a) puuta raaka-aineena käyttävää grillihiilen valmistuslaitos, jossa valmistetaan hiiltä vähintään 3 000 tonnia vuodessa;*

*b) nestemäisten polttoaineiden jakeluasema, jonka polttoainesäiliöiden kokonaistilavuus on vähintään 10 m<sup>3</sup>*

*c) muu polttonesteiden tai vaarallisen nestemäisen kemikaalin varasto, jossa voidaan varastoida tällaista kemikaalia vähintään 100 ja alle 1 000 m<sup>3</sup>;*

*d) kivihiihivarasto;*

*6) orgaanisia liuottimia käyttävä toiminta:*

*a) toiminnot, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 10 mutta enintään 50 tonnia vuodessa:*

- *muu kuin kohdassa a tarkoitettu pintojen puhdistus*
- *ajoneuvojen maalaus sekä tuotantolaitoksessa että sen ulkopuolella*
- *metallin, muovin, tekstiilien, folion ja paperin pinnoitus tai maalaus*
- *puupintojen maalaus*
- *nahan viimeistely*
- *lankalakkaus*
- *jalkineiden valmistus*
- *puun ja muovin laminointi*
- *liimaus*
- *seuraavat painatustoiminnot: heatset-rainoffset -painatus, julkaisusyväpainot, muu syväpaino, fleksopaino, rotaatioseripaino mukaan lukien tekstiilien ja kartongin rotaatioseripaino, laminointi- ja lakkausyksiköt*
- *kumin jalostus*
- *jatkuvatoiminen nauhapinnoitus*
- *puun kyllästäminen;*

*b) toiminnot, joissa orgaanisten liuottimien kulutus on yli 10 mutta enintään 50 tonnia vuodessa:*

*kasviöljyjen sekä eläinrasvojen uutto ja kasviöljyjen jalostustoiminnot maalien, lakkojen, liimojen ja painovärien valmistus lääketeollisuus;*



c) laitos, jossa käytetään haihtuvia orgaanisia yhdisteitä ja jossa niiden kulutus on, kun siitä vähennetään tuotteisiin sitoutuva osuus, vähintään 10 ja alle 50 tonnia vuodessa tai vastaava huippukulutus vähintään 20 ja alle 100 kiloa tunnissa, mukaan lukien toiminnat, joissa haihtuvia orgaanisia yhdisteitä vapautuu raaka-aineiden sisältämästä ponne- tai paisunta-aineesta;

7) malmien tai mineraalien kaivaminen tai maaperän ainesten otto:

a) kivenlouhimo sekä muu kuin maanrakennustoimintaan liittyvä kivenlouhinta, jossa kiviainesta käsitellään vähintään 50 päivää;  
 b) kiinteä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus tai sellainen tietylle alueelle sijoitettava siirrettävä murskaamo tai kalkkikiven jauhatus, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää;

8) mineraalituotteiden valmistus:

a) seuraavien keraamisten tuotteiden valmistus polttamalla, kun tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa ja/tai uunikapasiteetti on enintään 4 m<sup>3</sup> ja lastauskapasiteetti enintään 300 kg/m<sup>3</sup> uunia kohden:

- keramiikka- tai posliinitehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 200 tonnia vuodessa;
- kevytsoratehdas, jonka tuotantokapasiteetti on yli 3 000 tonnia vuodessa;

b) kiinteä betoniasema tai betonituotetehdas;

c) kevytbetonitehdas, jonka tuotantokapasiteetti on yli 3 000 tonnia vuodessa;

9) nahan tai tekstiilien laitosmainen tuotanto tai käsittely:

tekstiilien vesipesula, jonka kapasiteetti on vähintään 1 tonni vuorokaudessa tai muu kuin liitteen 2 mukainen rekisteröitävä kemiallinen pesula;

10) elintarvikkeiden tai rehujen valmistus:

a) teurastamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 5 ja enintään 50 tonnia ruhoja vuorokaudessa;

b) lihaa tai lihatuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 1 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa;

c) kalaa tai kalastustuotteita käsittelevä tai jalostava laitos, joka käyttää eläinperäisiä raaka-aineita vähintään 100 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 75 tonnia vuorokaudessa;

d) perunaa tai juureksia käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 2 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa;

e) vihanneksia, öljykasveja, melassia tai mallasohraa käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 5 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa;

f) muu kuin kohdissa d ja e tarkoitettu kasviperäisiä raaka-aineita käsittelevä tai niistä tuotteita jalostava laitos, joka käyttää kasviperäisiä raaka-aineita vähintään 10 000 tonnia vuodessa ja jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on enintään 300 tonnia vuorokaudessa;

g) panimo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 250 000 mutta alle 5 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

h) siiderin ja viinin valmistus käymisteitse, kun tuotantokapasiteetti on vähintään 750 000 mutta alle 10 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

i) muu kuin g ja h kohdissa tarkoitettu virvoitus- tai alkoholijuomia valmistava laitos, kun virvoitus- ja alkoholijuomien tuotantokapasiteetti on yhteensä vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa ja enintään 300 000 litraa vuorokaudessa;

- j) rehua tai rehuvalkuaista valmistava tai sekoitettava teollinen laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 15, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten enintään 300 – (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa ja alle 22 500 tonnia vuodessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;
- k) jäätelötehdas tai juustomeijeri, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 1 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 – (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;
- l) eineksiä valmistava laitos, jonka valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetti on vähintään 5 000 tonnia vuodessa, mutta enintään 75 tonnia vuorokaudessa, jos valmiiden tuotteiden tuotantokapasiteetin eläinperäisen raaka-aineen osuus on vähintään 10 painoprosenttia; muuten 300 – (22,5 x A) tonnia vuorokaudessa ja alle 30 000 tonnia vuodessa, kun A on valmiiden tuotteiden eläinperäisen raaka-aineen osuus painoprosenteina;
- m) pelkän maidon keräily-, käsittely- tai jalostuslaitos, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa;
- n) makeistehdas, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 15 tonnia vuorokaudessa;
- o) mallas-, alkoholi- tai virvoitusjuomien pakkaamo, jonka tuotantokapasiteetti on vähintään 50 miljoonaa litraa vuodessa;

11) eläinsuojat tai kalankasvatus:

- a) eläinsuoja, joka on tarkoitettu vähintään 30 ja alle [XX<sup>1</sup>] lypsylehmälle, vähintään 80 ja alle 200 lihanaudalle, vähintään 60 ja alle 250 täysikasvuiselle emakolle, vähintään 60 hevoselle tai ponille, vähintään 210 ja alle 1 000 lihasialle, vähintään 160 uuhelle tai vuohelle, vähintään 2 700 ja alle 30 000 munituskanalle tai vähintään 10 000 ja alle 40 000 broilerille, taikka muu eläinsuoja, joka lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaa vähintään 210 ja alle 1 000 lihasian eläinsuojaa;
- b) vähintään 250 ja alle 2 000 siitosnaarasminkin tai -hillerin taikka vähintään 50 ja alle 600 siitosnaarasketun tai -supin taikka vähintään 50 ja alle 800 muun siitosnaaraseläimen turkistarha taikka muu turkistarha, joka lannantuotannoltaan tai ympäristövaikutuksiltaan vastaa vähintään 250 ja alle 2 000 siitosnaarasminkin turkistarhaa;

12) liikenne:

- a) muu lentopaikka kuin lentoasema;
- b) yli 50 linja-auton tai kuorma-auton varikko tai vastaavan kokoinen työkonevarikko;
- c) ulkona sijaitseva moottoriurheilurata;

13) jätteiden ammattimainen tai laitostimainen käsittely sekä jätevesien käsittely:

- a) alle 50 000 tonnin vuotuiselle jätemäärälle mitoitettu maankaatopaikka;
- b) pilaantumattoman maa-aines-, betoni- tai tiilijätteen tai muun pysyvän jätteen tai asfalttijätteen muu käsittely kuin kaatopaikkakäsittely, kun käsiteltävä määrä on alle 50 000 tonnia vuodessa;
- c) kotitaloudessa tai siihen rinnastettavassa toiminnassa syntyneen vaarallisen jätteen varastointipaikka tai vaaralliseksi jätteiksi luokiteltavien romuajoneuvojen tai käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden varastointipaikka, jonka varastointikapasiteetti on enintään 50 tonnia;
- d) autopurkamo;

<sup>1</sup> Asiaa selvitetään parhaillaan YM:n asettamassa eläinsuojien ympäristölupamenettelyn kehittämistä selvittävässä työryhmässä.

- e) laitos, jonka ruhojen tai eläinperäisen jätteen käsittelykapasiteetti on enintään 10 tonnia vuorokaudessa;
- f) muu kuin a–e alakohdissa taikka 1 §:n 13 kohdan a ja d–g alakohdissa tarkoitettu jätelain soveltamisalaan kuuluvan jätteen käsittely, joka on ammattimaista tai laitospaikkaista ja jossa käsitellään jätettä alle 20 000 tonnia vuodessa;

14) muu toiminta:

- a) ulkona sijaitseva ampumarata;
- b) pysyvä, ulkona sijaitseva laitosmainen suihkupuhalluspaikka;
- c) kiinteä eläintarha tai huvipuisto;
- d) krematorio ja pieneläinten polttolaitos.

*Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lupatoimivallasta säädetään lisäksi ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 2 ja 3 kohdassa ja 28 §:ssä.*

**MMM** toteaa, että pykälä on informatiivinen, kun luparajoista säädettäisiin ympäristönsuojelulain liitteessä ja valtion lupaviranomaisen toimivallasta asetuksen 1 §:ssä. Kunnan viranomaisen toimivalta käy selväksi myös ehdotetun ympäristönsuojelulain 34 §:stä, jossa tarkoitettu asetuksenantovaltuuskin ulottuu vain valtion ympäristönsuojeluviranomaisen toimivallan tarkentamiseen. Siten pykälää ei MMM:n näkemyksen mukaan tarvittaisi. Jos pykälä halutaan kuitenkin selvyyden vuoksi säilyttää, voisi sen muotoilla selvemmin ympäristönsuojelulain sääntelyyn viittaavaksi informatiiviseksi säännökseksi.

**SYKE** ehdottaa, että asetuksen 2 §:n 1 momentin 1 kohtaa voisi tarkentaa siten, ettei tule epäselvyyttä puun kyllästämöjen kuulumisesta kunnassa käsiteltäviin lupa-asioihin. SYKE ehdottaa seuraavaa muotoilua: ”muu puunsuojakemikaaleja käyttävä laitos kuin puun kyllästämö, kun laitoksessa käytetään puunsuojakemikaaleja yli 1 tonni vuodessa;”

**SYKE** huomauttaa, että asetuksen 2 §:n luettelosta puuttuu kohta 4. Lisäksi SYKE:n mukaan tulisi ratkaista, noudatetaanko pykälässä ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 2 olevaa numerointia vai ei. SYKE huomauttaa, että kirjainviittausten (a, b jne.) osalta asetuksen 1 ja 2 §:ssä olevat luettelot poikkeavat joka tapauksessa YSL:n liitteen 1 taulukossa 2 käytetyistä merkinnöistä.

**Oulun seudun ympäristötoimi** mainitsee, että asetuksesta puuttuu toimivallan määrittely asetuksen 2 §:n 1 momentin 2 ja 10 a kohdissa esitetyille kapasiteettirajan ylittävälle toiminnolle.

**Turun kaupunki** ehdottaa, että asetuksen 2 §:n 1 momentin 5 c kohdassa tulisi määrittää, ettei määräys koske kemikaalien kappalevarastoa.

**Turun kaupunki** huomauttaa, että asetuksen 2 §:n 1 momentin 6 a kohdan luettelon ensimmäisessä kohdassa viitataan a kohtaan. Tässä pykälässä ei kuitenkaan ole pintojen puhdistusta koskevaa a kohtaa.

**SYKE** ja **Turun kaupunki** toteavat, että asetuksen 2 §:n 1 momentin 6 a ja b kohtien orgaanisten liuottimien kulutusrajat ovat yhteneväiset, jonka vuoksi luettelot voisi yhdistää.

**ESAVI** kiinnittää huomiota asetuksen 2 §:n 1 momentin 6 c kohtaan. ESAVI toteaa, että asetuksen ensimmäisessä lauseessa luvanvarainen on laitos, jossa käytetään haihtuvia orgaanisia yhdisteitä. Lakiehdotuksessa mainitaan tässä kohtaa laitos, jossa käytetään orgaanisia liuottimia. ESAVI katsoo, että termit tulisi yhtenäistää.

Myös **UUEDELY** toteaa, että ympäristönsuojelulain liitteen taulukossa 2 lupavelvollinen on laitos (alakohta 6 c), jossa käytetään orgaanisia liuottimia., mutta ympäristönsuojeluasetuksessa toimivaltajako jakautuu kuitenkin haihtuvien orgaanisten yhdisteiden mukaan (asetuksen 1 §:n 6 d ja 2 §:n 1 momentin 6 c kohdat). UUEDELY katsoo, että termit tulisi yhtenäistää.

**Kuntaliitto** ehdottaa sen selvittämistä, voidaanko osana toimivaltarajojen jakoa siirtää asetuksen 2 §:n 1 momentin 6 kohdan ns. VOC -toiminnot kokonaan valtion lupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvaksi. Myös muita vaihtoehtoja toimintojen siirtämisestä valtion lupa- ja valvontaviranomaisille tulee tarkastella osana kuntien tehtävien tasapainottamista.

**INFRA** toteaa asetuksen 2 §:n 1 momentin 7 kohdan osalta, että rakennushankkeisiin liittyvää murskausta voidaan tehdä meluilmoituksella silloin, kun tilapäistä melua syntyy alle 50 päivää. Jos rakennustoiminnan edellyttämää murskausta on tarpeen jatkaa kauemmin, on toiminnanharjoittajan haettava ympäristölupaa.

**INFRA** toteaa, että lupamenettely maanrakentamisen yhteydessä on tarpeeton eikä tuo asiassa esille mitään ympäristönsuojelun kannalta relevanttia. Merkittävisissä pitkäkestoisissa rakennushankkeissa on oleellista, että maanrakennustyöt murskauksineen voidaan toteuttaa nopeassa aikataulussa usein asemakaavan tai muun viranomaisluvan toteuttamiseksi.

**INFRA** toteaa, että maanrakennustyöhön liittyvään luhintaan ei tarvita asetuksen 2 §:n 1 momentin 7 a kohdan mukaan ympäristölupaa. Siten maarakennustyöhön liittyvä murskaus on INFRA:n näkemyksen mukaan kohtuuttoman tiukan sääntelyn kohteena. INFRA ehdottaa, että ympäristölupamenettelystä myös murskauksen osalta luovuttaisiin rakennushankkeiden yhteydessä.

Asetuksen 2 §:n 1 momentin 8 kohdan osalta **Turun kaupunki** esittää harkittavaksi, pitäisikö toimintojen tuotannolle antaa myös alaraja.

**Turun kaupunki** toteaa asetuksen 2 §:n 1 momentin 8 b kohdan osalta, että kiinteän betoniaseman määritelmä olisi hyvä tehdä. Vaikka laitokset ovat periaatteessa siirrettäviä, ne voivat olla samassa paikassa pitkiä aikoja.

**Turun kaupunki** huomauttaa, että asetuksen 2 §:n 1 momentin 9 kohdassa viitataan liitteeseen 2, vaikka asetuksessa ei ole kuin yksi liite. Tässä tarkoitettaneen YSL:n liitettä 2.

**ESAVI** toteaa asetuksen 2 §:n 1 momentin 10 m kohdan osalta, että kunnan ympäristölupaviranomaisen luvitettavaksi ehdotetaan laitosta, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 100 ja enintään 200 tonnia vuorokaudessa. Edellä (asetuksen 1 §:n 10 f kohta) aluehallintoviraston luvitettavaksi ehdotetaan laitosta, jossa vastaanotetun maidon määrä on vähintään 200 tonnia vuorokaudessa. Tältä osin ESAVI katsoo lupaviranomaisen toimivallan olevan päällekkäinen (200 tonnin laitos).

**Inarin kunta** toteaa, että asetuksessa on esitetty, että 2 §:n 1 momentin 11 a kohdassa on vielä mietinnässä erillisessä työryhmässä, mikä olisi lypsylehmien määrä luvituksen siirtymiseen kunnilta valtiolle. Inarin kunta toivoo että, YM:n asettamassa eläinsuojien ympäristölupamenettelyn kehittämistä selvittävässä työryhmässä voidaan tutkia, ja tulokset ottaa asetuskäsittelyssä huomioon laajemminkin, voisiko jo niin monelta taholta ympäristönsuojelullisestikin säänneltyä eläinsuojakokonaisuutta, tarkastella myös kategorisesti ympäristölupien alarajojen osalta. Varsinkin tilanteessa, jossa uusi nitraattiasetus on nyt valmisteilla samaan aikaan, tulisi tarkasti tutkia mitkä ympäristönsuojelulliset tavoitteet on mahdollista saavuttaa jo nitraattiasetuksen kautta ja missä vaiheessa, eli perusteena eläinsuojan koko, ympäristöluvasta alkaisi olla ympäristönsuojelullista lisäarvoa.

**Turun kaupunki** toteaa asetuksen 2 §:n 1 momentin 13 kohdan osalta, että uudet määräajat tuovat todennäköisesti lisätehtäviä kuntiin, mikä on ristiriidassa kuntien tehtävien vähimmäissuunnitelmien kanssa. Turun kaupungin mukaan olisi myös hyvä esittää minimirajat luvanvaraiselle käsittelymäärälle.

**L&T** pitää kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin esitettäviä muutoksia ja täsmennyksiä sangen myönteisinä erityisesti asetuksen 2 §:n 1 momentin 13 kohdan osalta.

**Turun kaupunki** toteaa asetuksen 2 §:n 1 momentin 13 b kohdan osalta, että asfalttijätettä voidaan merkittävässä määrin hyödyntää asfalttiasemalla, joka on rekisteröintimenettelyn piirissä. Tästä syystä Turun kaupunki pohtii, pitääkö tämä poikkeus ilmoittaa tässä yhteydessä.

**Turun kaupunki** katsoo 2 §:n 1 momentin 13 c kohdan olevan ristiriidassa jätelain tarkoittaman jätteen ammattimaisen keräilytoiminnan kanssa. Tämän tyyppiset pienet ja lyhytaikaiset varastointitoiminnot ovat siirtyneet ilmoitusmenettelyn piiriin (merkitseminen jätehuoltorekisteriin) ja useita ympäristölupia on rauetettu siitä syystä (esim. SER-kontit ja kontit, joihin kerätään kotitalouksissa syntynyttä vaarallista jätettä). Ympäristöministeriön muistiossa (Jätteen keräystoiminnan merkitseminen jätehuoltorekisteriin, 5.4.2013) ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluviksi toiminnoiksi on mainittu mm. romuajoneuvojen, SE-romujen ym. hyvin pienet vastaanottoapaikat, joissa romuja säilytetään vain lyhyen ajan.

**VARELY** esittää, että kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa käsiteltäviin lupa-asioihin asetuksen 2 §:n 1 momentin 13 kohtaan tulisi *lisätä* kohta e) ”käytöstä poistettujen sähkö- ja elektroniikkalaitteiden käsittelypaikka, jonka varastointikapasiteetti on enintään 50 tonnia.”

**Turun kaupunki** katsoo, että asetuksen 2 §:n 1 momentin 13 e kohta vaatii tarkennusta siitä, minkälaisesta käsittelystä on kyse.

**EPOELY** pitää autopurkamoiden siirtymistä kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselle perusteltuna. Esimerkiksi EPOELY:n alueella autopurkamoita on valvottavana vain noin 24. Myös vuotuisen jätemäärän toimivaltarajan korottaminen 10 000 tonnista 20 000 tonniin EPOELY pitää perusteltuna, lähinnä niiden lähiympäristöön kohdistuvien vaikutusten takia. EPOELY:n näkemyksen mukaan toimintojen lupa-asioiden, joissa merkittävät vaikutukset ovat naapuruussuhdehaittoja, painopiste tulisi olla kunnan ympäristönsuojeluviranomaisessa.

**KASELY** pitää hyvänä autopurkamojen ympäristölupa-asioiden ratkaisuvallan siirtämistä kuntiin. Kuten muistiolounnoksessakin todetaan, autopurkamoiden aiheuttamat haitat ovat ensisijaisesti paikallisia naapuruussuhdehaittoja (melu, roskaantuminen). Purkamotoiminta on joka tapauksessa melko tarkasti säädelty asetuksella romuajoneuvoista (581/2004), joka asettaa väliavarastoinnille ja purkutoiminnalle sekä siinä syntyville jätteille reunaehdot. Pelkää romuajoneuvojen väliavarastointi on nykyisinkin kuntien toimivallassa. KASELY pitää myös asetuksen 2 §:n 1 momentin 13 f kohdassa mainitun jätemäärän nostamista 10 000 tonnista 20 000 tonniin vuodessa perusteltuna.

Myös **UUDELY** puoltaa autoromuttamojen siirtymistä kuntien luvitettavaksi ja valvottavaksi. Ympäristönsuojeluasetuksen luonnoksessa on työnjako valtion ja kunnan valvontaviranomaisten välillä pysynyt pääosin ennallaan voimassa olevaan lainsäädäntöön verrattuna. **UUDELY** pitää hyvänä autoromuttamojen siirtymistä kuntien luvitettaviksi ja valvottaviksi. Hyvänä pidetään myös sitä, että tiettyjen jätemateriaalien käsittelyrajaa kunnan ja valtion toimivallan välillä on nostettu. Tämä edistää jätemateriaalien hyödyntämistä. Valtion toimivaltaan siirtyy luonnoksen mukaan metsäteollisuutta, kemianteollisuutta ja orgaanisten liuottimien käyttöön liittyviä toimintoja, joista osa on kovin pieniä toimintoja, jotka eivät koko-luokkansa vuoksi luontevasti sovellu valtion toimivaltaan. Lisäksi niiden mahdolliset ympäristövaikutukset ovat hyvin paikallisia.

**KESELY** puoltaa sinällään autopurkamojen luvituksen siirtoa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan. **KESELY**:n mielestä asetuksen perustelumuistiossa tulisi kuitenkin määritellä se, millaista toimintaa autopurkamotoiminnalla tarkoitetaan. **KESELY** katsoo, että autopurkamotoiminnan määritelmän tulee olla selkeästi erotettavissa muusta asetuksen 1 §:n 13 g kohdassa tarkoitettusta toiminnasta.

**KESELY** toteaa, että siirtoa on perustelumuiotiossa perusteltu sillä, että autopurkamotoiminnasta aiheutuvat ympäristöhaitat ovat ensisijaisesti naapuruussuhdehaittoja (esimerkiksi melu, roskaaminen, maisemahaitta). **KESELY**:n käsitys valvontakokemuksen perusteella kuitenkin on, että autopurkamojen ympäristöhaitat kohdistuvat ensisijassa maaperään. Toiminnanharjoittajien laiminlyönnit ovat koskeneet useimmiten ympäristöluvassa määrätyn pohjarakenteen toteuttamista ja hulevesijärjestelyjä. Naapuruussuhdehaittoja koskevia yleisöilmoituksia ei Keski-Suomessa autopurkamojen toiminnasta ole tehty, ja useimmat autopurkamot myös sijaitsevat teollisuusalueella. **KESELY** kuitenkin myös toteaa, että autojen purkamista ja varaosakauppaa harrastuksenaan harjoittavista sekä romunkeräystä ammatikseen harjoittavista tahoista sen sijaan on tullut yleisöilmoituksia niin kunnan kuin valtionkin valvontaviranomaisille. Näihin tapauksiin on **KESELY**:n mukaan liittynyt myös hallitsematonta jätteiden käsittelyä ja roskaamista.

**VARELY** toteaa olevan odotettua, että autopurkamot on esitetty siirrettäväksi kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen luvitettavaksi. **VARELY**:n mielestä myös pienten SER-käsittelijöiden lupien käsittely pitäisi siirtää kuntatasolle. Pienet SER-käsittelijät ovat usein kierrätyskeskuksia, työpajoja tai vastaavia. Käsittelytoiminta saattaa olla varastoinnin ohella lähinnä freoninpoistoa ja/tai vanhanmallisten tv-kuvaputkien halkaisua, jossa kaasut otetaan talteen. Toiminta on siis vaatimatonta ja luonteeltaan paikallisen viranomaisen luvitettavaksi ja valvottavaksi soveltuva.

**VARELY:n** mukaan on myös tärkeää, että asetuksen 2 §:n 1 momentin 13 d kohdan osalta perusteluista kävisi selvästi ilmi, millainen toiminta on autopurkamotoimintaa. Muistiossa s. 4 viitataan valtioneuvoston asetukseen romuajoneuvostoista 581/2004. **VARELY** huomauttaa, että asetuksessa ei kuitenkaan määritellä autopurkamotoimintaa, vaan miten romuajoneuvoja on käsiteltävä. Autopurkamotoiminta tulisi määritellä, jotta raja muuhun luvanvaraiseen toimintaan, esimerkiksi asetuksen 1 §:n 13 g kohdassa tarkoitettuun toimintaan olisi selkeä.

**Oriveden kaupungin** mukaan autopurkamojen luvittamisen siirtäminen valtiolta kunnille on huomattava lisäys työmäärään, sillä nämä eivät yleensä ole valvonnan kannalta helppoja toimintoja. Oriveden kaupunki toteaa, että kunnan viranomaisen olisi mielellään antanut näiden olla valtion valvoilla. Näitä ei kuitenkaan ole montaa/kunta.

**PSAVI** toteaa, että aluehallintovirastoon on tullut käsiteltäväksi lupahakemuksia, jotka ovat ympäristövaikutuksiltaan vähäisiä ainoastaan siitä syystä, että toiminnassa on käsitelty muutamia kymmeniä romuajoneuvoja vuodessa. **PSAVI** pitää tarkoituksenmukaisena siirtää autopurkamojen ympäristölupa-asioiden käsittely kuntiin, koska niissä käsitellään jo nykyisin romuajoneuvojen väliavarastointi.

**Helsingin kaupunki** toteaa, että ympäristönsuojeluviranomaisen näkökulmasta lupaviranomaisen toimivallassa tapahtuvat asetuksen 2 §:n 1 momentin 13 b, d ja f kohtien ehdotetut muutokset eivät aiheuta ongelmia. Pysyvien ja muiden jätteiden käsittelyä koskevien lupahakemusten käsittelystä on Helsingissä kokemusta. Näyttää olevan myös mahdollista, että toimintoja pilkkomalla voidaan joka tapauksessa saada toiminnat pysymään kunnan toimivallan rajoissa.

**Vaasan hallinto-oikeus** toteaa, että ympäristönsuojelulain (HE 214/2013) 34 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan valtion ympäristölupaviranomainen ratkaisee ympäristölupahakemuksen, jos muun kuin 1 kohdassa tarkoitetun toiminnan ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin sijaintikuntaa laajemmalle alueelle. Saman lainkohdan 4 momentin mukaan edellä 1 momentin 1 ja 2 kohdassa tarkoitetuista valtion ympäristölupaviranomaisen toimivaltaan kuuluvista toiminnoista säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella. Vaasan hallinto-oikeuden näkemyksen mukaan lainkohta on tulkittavissa siten, että kunnan toimivaltaan kuuluvista toiminnoista on lainkohdan 1 momentin 1 ja 2 kohdan mukaisissa tilanteissa säädetty asetuksella tyhjentävästi.

**Vaasan hallinto-oikeus** toteaa, että asetuksen 2 §:n 1 momentissa todetaan, että kunnan ympäristönsuojeluviranomainen ratkaisee seuraavien ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukossa 2 tarkoitettujen toimintojen ympäristölupa-asiat, jollei ympäristönsuojelulain 34 §:n 1-3 momentista

muuta johdu. Hallinto-oikeus katsoo, että edellä mainitussa sivulauseessa oleva takaisin viittaus lain 34 §:ään on omiaan aiheuttamaan tulkinnanvaraisuutta sen suhteen, kuuluuko kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaan ratkaista asetuksen 2 §:ssä mainittu toiminto, jos se sijoittuu siten, että sen ympäristövaikutukset saattavat kohdistua huomattavassa määrin naapurikunnan puolelle. Hallinto-oikeus esittää asetuksen 2 §:n 1 momentin viimeisen sivulauseen poistamista.

**UUDELY** katsoo, ettei asetuksen 2 §:n laitosluettelo saisi sisältää toimintoja, joihin YVA-lain mukainen menettely on tarpeen. ELY-keskus valvoo ja antaa lausuntoja AVI:ssä käsiteltävistä lupahakemuksista ja valvoo myös sitä, että laitoksen ympäristövaikutukset arvioidaan ennen luvan myöntämistä, mikäli YVA-menettely on tarpeen. ELY-keskuksen käsityksen mukaan, kunnalla ei ole valmiutta valvoa YVA-menettelyn tarvetta. ELY-keskuksen mielestä YVA-asetuksen hankeluettelon rajat voitaisiin myös tarkistaa siten, ettei ristiriitaa muodostu laitosluettelon kanssa. ELY-keskuksesta näyttäisi, että ainakin asetuksen 2§:n 1 momentin 11 kohdan eläinsuojia ja 2 §:n 1 momentin 13 b kohdan jätteiden ammattimaista käsittelyä koskeva 50 000 tonnin vuotuinen raja saattaa olla ristiriidassa YVA-asetuksen hankeluettelon kanssa.

## 2 luku Lupahakemus

### 3 §. Lupahakemuksen sisältö

*Lupahakemuksen tulee sisältää:*

- 1) hakijan yksilöinti, yhteystiedot sekä laitoksen nimi, toimiala ja sijaintipaikka;
- 2) tiedot kiinteistöstä ja sillä sijaitsevista laitoksista ja toiminnasta sekä näiden haltijoista;
- 3) yleiskuvaus toiminnasta sekä yleisölle tarkoitettu tiivistelmä lupahakemuksessa esitetyistä tiedoista;
- 4) lupaharkinnan kannalta tarpeelliset tiedot toiminnan tuotannosta, prosesseista, laitteistoista, rakenteista ja niiden sijainnista;
- 5) tiedot toiminnan sijaintipaikasta ja sen ympäristöolosuhteista;
- 6) tiedot toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä veteen, ilmaan ja maaperään sekä toiminnan aiheuttamasta melusta ja värinästä;
- 7) tiedot syntyvistä jätteistä sekä niiden ominaisuuksista ja määrästä;
- 8) arvio toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön;
- 9) toiminnan suunniteltu aloitusajankohta;
- 10) selvitys toiminnan sijaintipaikan rajanaapureista sekä muista mahdollisista asianosaisista, joita toiminta ja sen vaikutukset erityisesti saattavat koskea.

*Lupahakemuksen tulee lisäksi sisältää, ottaen huomioon toiminnan luonne ja sen vaikutukset, lupaharkinnan kannalta tarpeelliset seuraavat seikat:*

- 1) käytettävissä olevat tiedot ympäristön laadusta;
- 2) tiedot käytettävistä polttoaineista ja niiden varastoinnista, säilytyksestä ja kulutuksesta sekä käytettävästä tai tuotettavasta energiasta ja veden käytöstä;
- 3) tiedot käytettävistä raaka-aineista, kemikaaleista ja muista tuotantoon käytettävistä materiaaleista sekä niiden varastoinnista, säilytyksestä ja kulutuksesta;
- 4) arvio energian ja materiaalien käytön tehokkuudesta;
- 5) arvio toimintaan liittyvistä riskeistä, onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista sekä toimista häiriötilanteissa; arvio voidaan tehdä myös ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaisessa varautumissuunnitelmassa, joka on tällöin liitettävä lupahakemukseen;
- 6) yksilöidyt tiedot toiminnan päästölähteistä ja niiden päästöistä sekä melutasosta;
- 7) arvio parhaan käyttökelpoisen tekniikan soveltamisesta suunnitellussa toiminnassa;
- 8) selvitys päästöjen vähentämisestä ja puhdistamista koskevista toimista;

8a) selvitys maaperän ja pohjaveden suojelemista koskevista toimista ja pilaantumisriskin perusteella tehtävä arvio maaperän ja pohjaveden tarkkailutarpeesta ja mahdollisen määräajoin toteutettavan tarkkailun aikavälistä;

9) tiedot veden hankinnasta ja viemäroinnistä;

10) tiedot liikenteestä ja liikennejärjestelyistä;

11) selvitys suunnitelluista toimista jätteiden määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi, jätteiden hyödyntämiseksi ja loppukäsittelyksi jätelain 8 §:n mukaisesti, jätteiden keräyksestä ja kuljetuksesta sekä siitä, mihin jätteet on tarkoitus toimittaa hyödynnettäviksi tai loppukäsiteltäviksi;

12) selvitys mahdollisesta ympäristöasioiden hallintajärjestelmästä;

13) tiedot toiminnan seurannasta ja tarkkailusta, ympäristöön kohdistuvien päästöjen ja niiden vaikutusten tarkkailusta sekä käytettävistä mittausmenetelmistä ja -laitteista, laskentamenetelmistä ja niiden laadunvarmistuksesta.

*Edellä 2 momentissa mainitut tiedot on esitettävä aina lupahakemuksessa, jos hakemus koskee direktiivilaitoksen toimintaa. Lisäksi direktiivilaitoksen lupahakemuksessa on oltava seuraavat tiedot:*

1) tieto laitoksen pääasiallisesta toiminnasta, jos laitoksella harjoitetaan useita ympäristönsuojelulain liitteen 1 taulukon 1 mukaisia toimintoja;

2) tiedot tekniikoista, joilla pyritään ehkäisemään laitoksen aiheuttamat päästöt, tai jos se ei ole mahdollista, vähentämään niitä;

3) tiivistelmä hakijan mahdollisesti harkitsemista tekniikoiden ja toimenpiteiden päivvaihtoehdoista;

4) tarvittaessa perusteltu esitys ympäristönsuojelulain 78 §:n mukaisten lievempien päästöraja-arvojen soveltamiseksi.

*Luvan hakijan on ilmoitettava käsityksensä siitä, miltä osin hakemus sisältää salassa pidettäviä tietoja. Salassa pidettävät tiedot on mahdollisuuksien mukaan esitettävä erillisessä liitteessä.*

**ESAVI** ehdottaa asetuksen 3 §:n 1 momentin 4 kohdan osalta, että puhuttaessa lupaharkinnan kannalta tärkeistä tiedoista toiminnan tuotannon prosesseista, laitteistosta, rakenteista ja niiden sijainnista, voitaisiin tässä yhteydessä puhua myös laitoskokonaisuudesta.

Lisäksi **ESAVI** esittää, että lupahakemukseen tulisi liittää myös tieto siitä, sovelletaanko hankkeeseen YVA -menettelyä (vrt. 11§).

**SYKE** ehdottaa, että lupahakemuksen sisältöä koskevaan 1 momentissa olevaan luettelon kohtaan 6 tulisi *lisätä* myös valo. SYKE esittää muutosehdotuksena seuraavaa: ”6) tiedot toiminnan päästöjen laadusta ja määrästä veteen, ilmaan ja maaperään sekä toiminnan aiheuttamasta melusta, ja ääriästä ja valosta”.

**SLL** esittää, että asetuksen 3 §:n 1 ja 2 momentin 6 kohtaan tai taustamuistioon tulee *lisätä* ”tiedot ja kattavat arviot”, sillä kaikissa uusissa tapauksissa ei voi olla *tietoa*, mitä voi tulla (esim. Talvivaara, Laivakangas jne.). Tästä syystä toiminnasta ja sen vaikutuksista tulee saada mahdollisimman kattava arvio.

**Vaasan hallinto-oikeus** toteaa asetuksen 3 §:n 1 momentin 7 kohdan osalta, että jätteen määritelmä on tulkinnanvarainen, minkä vuoksi toiminnanharjoittaja saattaa jättää ilmoittamatta tuotannossaan syntyvän jäännöstuotteen, jos katsoo sen olevan sivutuotetta eikä jätettä. Lupa- ja valvontaviranomaisilla ja muilla asianosaisilla saattaa olla eri käsitys jäännöstuotteen luonteesta. Lisäksi hallinto-oikeus huomauttaa, ettei jätteen määritelmä rakennu jäännöstuotteen haitallisuuden arviointiin, joten sivutuotteeksi määritetty materiaali saattaa edellyttää lupapäätöksessä suojoitoimenpiteistä määräämistä sitä varastoitaessa tai muutoin käsiteltäessä. Hallinto-oikeus esittää



asetuksen 3 §:n 1 momentin 7 kohtaa *muutettavaksi* siten, että se kattaa myös toiminnanharjoittajan sivutuotteiksi määrittelemät jäännöstuotteet.

**MMM** pitää tärkeänä, että asetuksen 3 §:n 2 momentin 5 kohdassa tarkoitettua riskien arvioinnista ei käytännön soveltamistilanteissa muodostu ympäristönsuojelulain 15 §:n mukaista varautumissuunnitelmaa tilanteissa, joissa suunnitelmaa ei tarvitse tehdä.

**ESAVI** toteaa asetuksen 3 §:n 2 momentin osalta, että esityksestä on poistettu lupaviranomaisen mahdollisuus vaatia lisäksi tarvittaessa muita tietoja ja asiakirjoja, jotka ovat tarpeen asian käsittelemiseksi (vrt. voimassa oleva YSA 9 §:n 2 momentin 13 kohta). ESAVI:n näkemyksen mukaan tämä kohta tulisi säilyttää myös uudessa asetuksessa.

**SYKE** huomauttaa, että asetuksen 3 §:n 2 momentin luettelon numerointi tulisi tarkistaa kohdasta 8 eteenpäin.

**Energiateollisuus** on kiinnittänyt huomiota asetuksen 3, 8 ja 9 §:n väliseen suhteeseen. Energiateollisuus toteaa, että asetuksen 8 ja 9 §:ssä mahdollistetaan hakemuksen täyttäminen soveltuvin osin. Asetuksen 3 §:n 3 momentissa mainitaan, että ”Edellä 2 momentissa mainitut tiedot on esitettävä aina lupahakemuksessa, jos hakemus koskee direktiivilaitoksen toimintaa.” Energiateollisuus esittää, että lause tulisi *poistaa* tai se tulisi *selkeämmin rajata* koskemaan uusia lupahakemuksia. Lisäksi Energiateollisuus huomauttaa, että suurilla polttolaitoksille esimerkiksi raskaan polttoöljyn (POR) vaihto kevyeen polttoöljyyn (POK) tulkitaan usein olennaiseksi muutokseksi. Ilmapäästöt vähenevät, mutta varastoinnista ja käsittelystä pitää määrätä tarvittavilta osin. Tämänkaltaisten lupamuutosten kannalta esimerkiksi laaja ympäristötilan kuvaus vaikuttaa tarpeettomalta. Edellä mainitun kaltaiset (POR-POK) asetelmat pitäisi ylipäättänsä pyrkiä ratkomaan muuten kuin lupamenettelyssä.

**Metsäteollisuus** ja **Kemianteollisuus** ovat myös kiinnittäneet asetuksen 3 §:n 3 momentin 8 §:n väliseen ristiriitaisuuteen. Metsäteollisuus katsoo, että 3 §:n 3 momentin ensimmäinen lause tulisi *poistaa* tai määräyksiä tulisi muuten *selkeyttää* ristiriitaisten määräysten välttämiseksi.

Lisäksi **Metsäteollisuus** on kiinnittänyt huomiota siihen, että pykälän perusteluissa todetaan, että ”Useamman pääasiallisen toiminnan mahdollisuus käy kuitenkin ilmi komission kannasta, jonka se on ilmaissut nimenomaisesti asiasta kysyttäessä.” Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan samalla olisi kuitenkin perusteluissa todettava, että ylimääräisiä luvan tarkistuskierroksia tulee välttää.

**Kemianteollisuus** myös toteaa, että asetuksen 3 §:n 3 momentin 3 kohta ”tiivistelmä hakijan mahdollisesti harkitsemista tekniikkojen ja toimenpiteiden päävaihtoehtoista” on epäselvä ja vaikeasti tulkittavissa. Kemianteollisuuden näkemyksen mukaan BAT-päätelmissä on jo esitetty tekniikoiden ja toimenpiteiden päävaihtoehtoja. Niiden toistaminen lupahakemuksessa lienee turhaa, ja sen vuoksi Kemianteollisuus ehdottaa, että luettelon 3 kohta *poistetaan*. Mikäli kohta jää asetukseen, olisi asiaa hyvä selventää perustelumuiotissa.

**SLL** katsoo, että asetuksen 3 §:n 3 momentin 4 kohtaan tai perusteluihin pitää *lisätä* ajatus: mikäli toiminnanharjoittaja katsoo poikkeaman edellytyksen täyttyvän.

**Evira** on kiinnittänyt lausunnossaan huomiota asetuksen 3 §:n 4 momenttiin, jonka mukaan luvan hakijan on ilmoitettava käsityksensä siitä, miltä osin hakemus sisältää salassa pidettäviä tietoja. Evira esittää, että salassa pidettävät tiedot on mahdollisuuksien mukaan esitettävä erillisessä liitteessä. Säännös voi helpottaa viranomaisen hallinnollista työtä, mutta kuitenkin ainoastaan siinä tapauksessa, että toimijat tuntevat viranomaisen toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999, julkisuuslaki) säännökset. Koska jonkin tiedon salassapito määräytyy lain, ei toimijan subjektiivisen arvion mukaan, olisi ainakin säännöksen perusteluissa selvyuden vuoksi vähintään viitattava julkisuuslakiin.

Myös **ESAVI** katsoo, että asian käsittelyn, kuten kuulemisen helpottamiseksi salassa pidettävät tiedot tulisi aina esittää erillisessä liitteessä.

**Vaasan hallinto-oikeus** kiinnittää huomiota siihen, että asetuksen 3 §:n 4 momentin muotoilu on omiaan mahdollisesti johtamaan käsitykseen, että salassapito määräytyy luvan hakijan ilmoittaman käsityksen mukaan. Säännöksestä olisi hyvä ilmetä se, että viranomaisen päättää tietojen mahdollisesta salassa pidosta.

**EPOELY** pitää lupahakemuksen sisältövaatimuksia kattavana. Varautumissuunnitelman tarpeellisuuteen EPOELY tosin suhtautuu harkitsevasti. Myös muilla toiminnoilla, kuin eläinsuojilla, sen laatiminen saattaa olla ympäristöllisistä syistä jopa tarpeetonta. EPOELY huomauttaa, että varautumissuunnitelman laatiminen ei välttämättä tuo lupahakemukseen mitään lisäarvoa ja se luo mielikuvan valmiuslain tarkoittamista varautumissuunnitelmista.

#### 4 §. Hakemukseen liitettävät tiedot

*Hakemukseen on liitettävä tarpeen mukaan:*

- 1) muut myönnetyt luvat ja mahdollinen sopimus yleiseen tai toisen viemäriin liittymisestä ja hakemuksessa tarkoitettujen jätevesien johtamisesta;
- 2) ajan tasalla oleva mittakaavaltaan riittävän tarkka kartta, josta ilmenee toiminnan sijainti, mahdolliset päästöt ja aiheuttavat kohteet sekä toiminnan haitallisten vaikutusten arvioimiseksi olennaiset kohteet ja asianosaisten kiinteistöt;
- 3) asemapiirros, josta ilmenee rakenteiden ja ympäristön kannalta tärkeimpien prosessien ja päästökohtien sijainti;
- 4) prosessikaavio, josta ilmenee olennaiset päästölähteet;
- 5) vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa (390/2005) tarkoitettu suuronnettomuuden vaaran arvioimiseksi laadittu selvitys tai ympäristönsuojelulain 115 §:ssä tarkoitettu sisäinen pelastussuunnitelma;
- 6) ehdotus tarkkailun järjestämiseksi.

*Velvollisuudesta liittää hakemukseen tietoja ympäristövaikutusten arviointimenettelystä ja luonnonsuojelulain 65 §:ssä tarkoitettua arvioinnista säädetään ympäristönsuojelulain 39 §:ssä. Velvollisuudesta liittää direktiivilaitoksen hakemukseen perustilaselvitys säädetään ympäristönsuojelulain 82 §:ssä ja velvollisuudesta liittää nimelliseltä sähköntuotantotoholtaan vähintään 300 megawatin polttolaitoksen toiminnan aloittamista koskevaan hakemukseen hiilidioksidin talteenottoa koskevia tietoja ympäristönsuojelulain 100 §:ssä.*

**SM** esittää asetuksen 4 §:n 1 momentin 5 kohdan *tarkentamista* siten, että säännöksessä viitattaisiin liitettävien asiakirjojen osalta tarkkarajaisesti vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetun lain (390/2005) 28 §:n mukaiseen sisäiseen pelastussuunnitelmaan ja 30 §:n 1 momentissa tarkoitettuihin turvallisuusasiakirjoihin sekä vaihtoehtoisesti ympäristönsuojelulain 115 §:ssä tarkoitettuun sisäiseen pelastussuunnitelmaan.

Myös **Tukes** kiinnittää lausunnossaan huomiota asetuksen 4 §:ään. Tukesin mukaan jää epäselväksi, mitä asetuksen 4 §:n 1 momentin 5 kohdassa mainitulla selvityksellä tarkoitetaan. Jos kyse on turvallisuusselvityksestä, tulisi se mainita oikealla nimellä.

**SLL** toteaa, että toiminta-alueelta ja vaikutusalueelta pitäisi olla kartat riittävän laajasti myös kaikkiin poikkeustilanteisiin (myös esimerkiksi herkät luontokohteet, joille voi tulla valumia tai melulle herkät kohteet jne.).

## 5 §. Lisätiedot päästöistä vesistöön

*Jos laitos tai toiminta aiheuttaa päästöjä vesistöön, hakemuksessa on oltava:*

- 1) purkuvesistön yleiskuvaus ja tiedot virtaamisesta, veden laadusta, kalastosta sekä kalastuksesta;
- 2) tiedot vesistön käytöstä;
- 3) selvitys toiminnan vaikutuksesta veden laatuun, kalastoon ja muihin vesieliöihin;
- 4) selvitys päästöjen vaikutuksista vesistön käyttöön;
- 5) selvitys vahinkojen ehkäisemiseksi tai vähentämiseksi tarvittavista toimenpiteistä;
- 6) arvio mahdollisuuksista estää vesistön pilaantumisesta aiheutuva korvattava vahinko;
- 7) jos päästöistä arvioidaan aiheutuvan korvattavaa vahinkoa, korvauskysymysten ratkaisemiseksi tarpeelliset kiinteistötiedot ja arvio päästöjen aiheuttamista vahingoista sekä ehdotus niiden korvaamisesta.

*Yhdyskuntajätevedenpuhdistamo koskevassa hakemuksessa on oltava selvitys asukasvastineluvusta ja typenpoiston tarpeesta. Eläinsuojaa koskevassa hakemuksessa on oltava selvitys lannan ja virtsan levitykseen käytettävissä olevasta alueesta ja sen pinta-alasta sekä laidun- ja jaloittelualueista. Maidontuotantotilaa koskevassa hakemuksessa on lisäksi oltava selvitys maitojuonejätevesien käsittelystä.*

*Edellä 1 momentin mukaiset tiedot on esitettävä soveltuvin osin johdattaessa jätevesiä maahan tai muuhun uomaan kuin vesistöön.*

**MMM** esittää, että asetuksen 5 §:n 2 momentin vaatimukseen, jonka mukaan eläinsuojaa koskevassa hakemuksessa on oltava selvitys lannan ja virtsan levitykseen käytettävissä olevasta alueesta ja sen pinta-alasta, tulisi *lisätä* ilmaus ”tai lannan muusta hyödyntämisestä”. Lisäys toisi esille, että lannan levitysalaa ei ole tarpeen vaatia siltä osin kuin toimijalla on voimassa oleva sopimus lannan toimittamisesta jatkokäsittelyä tilan ulkopuolelle.

Myös **EPOELY** ehdottaa asetuksen 5 §:n 2 momenttiin *lisättäväksi*, että eläinsuojaa koskevassa hakemuksessa olisi oltava mukana selvitys myös lannan varastointitilavuudesta. Tietoja laidun- ja jaloittelualueista ei asetuksessa ole enää tarpeen mainita erikseen.

**Vaasan hallinto-oikeus** toteaa, että asetuksen 5 §:n 2 momentissa on edellytetty, että eläinsuojaa koskevassa hakemuksessa on oltava selvitys lannan ja virtsan levitykseen käytettävissä olevasta alueesta ja sen pinta-alasta sekä laidun- ja jaloittelualueista. Lainkohdassa ei kuitenkaan edellytetä esittämään hakemuksessa tietoja lannan varastointitavasta, -paikoista, -tilavuudesta ja varastoinnin ympäristövaikutuksista. Lupahakemuksen sisältöä koskevissa muissakaan lainkohdissa ei ole yksiselitteistä vaatimusta edellä mainittujen tietojen esittämisestä lupahakemuksen yhteydessä. Hallinto-oikeus esittää selvyden vuoksi lannan varastointia koskevien tietojen *lisäämistä* asetuksen 5 § 2 momenttiin.

**SLL** esittää seuraavaa *lisäystä* 5 §:n 2 momentin loppuun: ”*Turvesoiden osalta tulee ilmoittaa päästöjen kokonaispäästö määrä (ei vain keskiarvoina) myös humuspäästöistä sekä arvio niiden riskeistä, esimerkiksi kevättulvan tai kesällä ukkoskuurojen aikana.*”

## 6 §. Lisätiedot jätteistä ja jätehuollosta

*Jos toiminta koskee jätteen hyödyntämistä tai loppukäsittelyä, hakemuksessa on oltava selvitys:*

- 1) hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi aiotun jätteen laadusta ja määrästä;
- 2) alueesta, jolta jätettä aiotaan ottaa hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi;
- 3) hakijan järjestämästä jätteen keräyksestä ja kuljetuksesta;
- 4) jätteen hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä sekä kaaviopiirros hyödyntämisen tai loppukäsittelyn kulusta;
- 5) hyödyntämisen tai loppukäsittelyn tuottaman jätteen lajista, laadusta ja määrästä sekä siinä syntyvän jätteen hyödyntämisestä tai loppukäsittelystä;
- 6) ympäristönsuojelulain 59 §:n mukaisesta vakuudesta;
- 7) hakijan käytettävissä olevasta alan asiantuntemuksesta.

*Hakemukseen on liitettävä jätelain 120 §:ssä tarkoitettu jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelma.*

*Kaatopaikkaa koskevan lupahakemuksen tulee lisäksi sisältää tiedot:*

- 1) kaatopaikan rakentamisesta ja rakenteesta;
- 2) kaatopaikan käytöstä ja hoidosta;
- 3) kaatopaikan kokonaistyyttötilavuudesta;
- 4) kaatopaikan käytöstä poistamisesta ja jälkihoidosta;
- 5) vahinkotilanteisiin varautumisesta ja niiden hoitamisesta.

*Jos toimintaan sovelletaan jätteen polttamisesta annettua valtioneuvoston asetusta, toimintaa koskevan lupahakemuksen tulee lisäksi sisältää tiedot:*

- 1) poltossa syntyvän lämmön hyödyntämisestä ja polton energiatehokkuudesta;
- 2) toimista poltossa syntyvän jätteen määrän ja haitallisuuden vähentämiseksi sekä sen hyödyntämisestä tai loppukäsittelystä.

*Jos toimintaan sovelletaan kaivannaisjätteistä annettua valtioneuvoston asetusta, toimintaa koskevan lupahakemuksen tulee lisäksi sisältää tiedot kaivannaisjätteen jätealueen ehdotetusta sijainnista ja tarvittaessa vaihtoehtoisista sijoituspaikoista. Lupahakemukseen tulee liittää kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.*

**ESAVI** katsoo asetuksen 6 §:n 1 momentin 1 kohdan osalta, että hyödynnettäväksi tai loppukäsiteltäväksi aiotun jätteen laadun ja määrän lisäksi tulisi ilmoittaa myös jätteen alkuperä (mm. laitostyyppi ja toimiala). Tämä siksi, että jätteen laadusta ilmoitetaan usein kaikki mahdolliset jättekoodit, jolloin toiminnan luonne ja vaikutukset saattavat jäädä todellisuudessa hakemusvaiheessa epäselväksi.

**MMM** esittää, että asetuksen 6 §:n 1 momentin 5 kohtaan tulisi sen vaatimuksen perään, jossa edellytetään selvitystä jätteen hyödyntämiseen tai loppukäsittelyyn liittyvässä toiminnassa syntyvän jätteen hyödyntämistä, *lisätä* sanat ”ja hyödyntämiseen muualla laissa vaadituista rekisteröinneistä ja hyväksymisistä”. MMM:n mukaan ylipäänsä olisi hyvä jo ympäristölupahakemuksessa todeta esim. lannoitevalmiste- tai sivutuotelainsäädännön asettamat vaatimukset toiminnalle. Tällöin lupaviranomaiselle olisi selvää, että tietyissä lupa-asioissa on pyydettyä lausuntoa Elintarviketurvallisuusvirastolta.

**SM** esittää asetuksen 6 §:n 5 momentin *täydentämistä* siten, että lupahakemukseen tulisi liittää myös suuronnettomuuksien torjuntaa koskevat torjuntaperiaatteet sekä sisäinen pelastussuunnitelma sellaisesta kaivannaisjätteen jätealueesta, joka on luokiteltu suuronnettomuuden vaaraa aiheuttavaksi.

**LSSAVI** toteaa, että asetuksen 6 §:n 5 momenttia voisi *lieventää* niin, että kaivannaisjätteen jätealueen ehdotetusta sijainnista tulisi esittää ”tarpeelliset tiedot”. Lievennyksen perusteena olisi

erityisesti se, että esim. turvetuotantoasioissa kaivannaisjätteiden sijoituspaikkaa ei tiedetä tarkasti hakemuksen jättämisen vaiheessa. Arvionvarainen tieto olisi kuitenkin aluehallintoviraston ehdotuksen mukaan näissä asioissa riittävä.

## 7 §. Lisätiedot pohjavesialueella

*Jos toiminta sijoitetaan tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella, hakemuksessa on oltava:*

- 1) hydrogeologinen yleiskuvaus pohjavesialueesta;
- 2) selvitys pohjaveden tilasta ja maaperän laadusta;
- 3) tiedot pohjaveden pinnankorkeuksista ja virtaussuunnista;
- 4) selvitys toimenpiteistä, joilla estetään päästöt maaperään ja pohjaveteen sekä muista suunnitelluista pohjaveden suojaustoimenpiteistä;
- 5) selvitys kaivoista ja vedenottamoista sekä hankkeen vaikutuksista niihin;
- 6) selvitys vesilain (587/2011) 4 luvun 12 §:ssä tarkoitetuista suoja-alueista ja suoja-alueääräyksistä.

**MMM** katsoo, että lisätiedot pohjavesialueesta ovat tärkeitä. Pykäläehdotusta tulisi kuitenkin harkita tarkistettavan siten, ettei siinä asetettaisi toiminnanharjoittajalle liian pitkälle meneviä vaatimuksia pohjavesitutkimuksiin. Ministeriön näkemyksen mukaan vaihtoehtoina olisi *lisätä* pykälään joustavuutta tai pidättäytyä nykyisen ympäristönsuojeluasetuksen 13 §:n mukaisissa sanamuodoissa. Pykäläehdotuksen mahdollista tarkistamista voidaan lähestyä kahdesta näkökulmasta. Ensinnäkin osa ympäristöluvanvaraisista toiminnoista ei välttämättä muodosta riskiä pohjavesien pilaantumisesta, vaikka ne sijoittautuisivat pohjavesialueelle. Toiseksi jos hydrogeologista yleiskuvausta pohjavesialueesta ja selvitystä pohjaveden tilasta ei ole saatavilla, voi tällaisten teettäminen olla aikaa vievää ja kallista. Usein pohjavesialueen hydrogeologinen yleiskuvaus ja selvitys pohjaveden tilasta on tehty alueen luokittelua varten. Tällöin pykälän sisältövaatimukset ovat helposti täytettävissä. Jos esim. hydrogeologista yleiskuvausta ei kuitenkaan ole, tulisi näiden lisätietojen vaatiminen pystyä mitoittamaan luvanvaraiseen toimintaan liittyvien pohjavesiriskien mukaan.

**Oulun seudun ympäristötoimi** toteaa, että asetuksen 7 §:n perusteella vaadittavat tiedot ovat haastavat ja niiden laajuutta erityisesti 1 ja 2 kohtien osalta olisi tarpeen tarkentaa.

**YM/LYMO** ehdottaa teknisluonteisena kommenttina että asetuksen 7 §:n 3 kohdan termi ”pinnankorkeus” *muutettaisiin* vastaamaan pykälän perustelujen mukaisesti vesitalousasioita koskevan asetuksen (1560/2011) sanamuotoja ja käytettäisiin sen sijaan termiä ”vedenkorkeus” tai pohjaveden ”korkeus”.

**Vaasan hallinto-oikeus** toteaa, että luonnoksessa hallituksen esitykseksi vesienhoidon ja merenhoidon järjestämisestä annetun lain muuttamisesta ehdotetaan lakiin lisättäväksi uusi 2 a luku, joka sisältäisi säännökset muun muassa pohjavesialueiden suojelusuunnitelmista. Hallinto-oikeus esittää, että asetuksen 7 §:ään *lisätään* uudeksi kohdaksi suunnitellun edellä mainitun lainmuutoksen tarkoittama mahdollinen pohjavesien suojelusuunnitelma.

**MTK** toteaa, että asetuksen 7 §:n soveltamisessa tulee ottaa huomioon vaadittujen selvitysten saatavuus. Mikäli pohjavesialueesta on olemassa ja helposti saatavilla pykälässä esitetyt tiedot, ne voidaan liittää hakemukseen. MTK myös huomauttaa, ettei toiminnanharjoittajalta voida vaatia varsin mittavia pohjavesiselvityksiä vain sen perusteella, että toimintaa suunnitellaan tietylle alueelle. Selvitysten toimittamisvelvollisuuden tulee olla sidottu riskinarviointiin. Kaikki pohjavesialueelle suunnitellut, ympäristölupavelvolliset toiminnot eivät automaattisesti muodosta riskiä pohjaveden pilaantumiselle. Lupaviranomainen voi lupaprosessin aikana pyytää luvanhakijalta lisäselvityksiä, mikäli on selvää, että lupahakemuksessa esitetty toiminta tulee aiheuttamaan selvän riskin pohjavesialueella. MTK ehdottaa pykälää *muutettavan* edellä mainitut seikat huomioon ottaen.

## 9 §. Lupamääräysten tarkistamista ja määräaikaisen luvan uudistamista koskeva hakemus

*Jos aiemmin myönnetyn luvan määräyksiä on tarkistettava ympäristönsuojelulain 71 §:ssä tarkoitetulla tavalla, on hakemuksessa tai sen liitteessä esitettävä voimassa olevassa lupapäätöksessä määrätyt ja muut tarpeelliset selvitykset.*

*Jos lupa on myönnetty määräajaksi ja siinä on samalla määrätty ympäristönsuojelulain 87 §:n nojalla, että uuden luvan saamiseksi on ennen määräaikaisen luvan voimassaoloajan päättymistä haettava lupaa, hakemuksessa on esitettävä soveltuvin osin, mitä 3 – 7 §:ssä säädetään.*

**ESAVI:n** näkemyksen mukaan lupamääräysten tarkistamista ja määräaikaisen luvan uudistamista koskevassa hakemuksessa tulisi luonnoksessa esitetyn lisäksi kuvata edellisen luvan myöntämisen jälkeen toiminnassa tapahtuneet tuotannolliset ja ympäristönsuojellulliset muutokset.

## 10 §. Direktiivilaitoksen luvan tarkistamista koskeva hakemus

*Hakemuksessa direktiivilaitoksen luvan tarkistamiseksi on oltava tarpeelliset tiedot luvan ajantasaisuuden selvittämiseksi ympäristönsuojelulain 80 §:n 1 momentin perusteiden mukaisesti. Hakemuksessa on tätä varten selvitettävä:*

- 1) mitkä ovat laitoksen pääasiallista toimintaa koskevat päätelmät;*
- 2) mitkä muut kuin pääasiallisen toiminnan päätelmät koskevat toimintaa;*
- 3) miten ympäristölupa vastaa edellisten kohtien mukaisten päätelmien uusia vaatimuksia.*

*Lisäksi hakemuksessa on annettava selvitys ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen asetusten toimintaa koskevista uusista vaatimuksista ja niiden noudattamisesta.*

*Uusilla vaatimuksilla tarkoitetaan tässä pykälässä vaatimuksia, joita ei ole aiemmin sovellettu toiminnan lupaharkinnassa tai edellisessä luvan tarkistamistarpeen arvioinnissa tai tarkistamisessa. Jos soveltaminen on koskenut vain toiminnan jotakin osaa, ovat vaatimukset toiminnan muuhun osaan nähden uusia.*

*Lisäksi hakemuksessa on esitettävä tarvittavat tiedot ympäristönsuojelulain 75 §:n 2 ja 3 momentin mukaisen arvioinnin tekemiseksi, jos mainitut säännökset tulevat sovellettaviksi.*

*Luvan tarkistamista koskevaan hakemukseen on liitettävä tarvittavat päästötarkkailun tulokset ja muut tiedot, joiden nojalla toimintaa on mahdollista verrata päätelmissä kuvattuun parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan ja siihen liittyviin päästötasoihin. Hakemukseen on liitettävä tarvittaessa myös selvitys siitä, mitä tekniikoita hakija ottaa käyttöönsä tai millä muilla keinoilla hakija varmistaa, että toiminta vastaa päätelmiä ja lainsäädäntöä. Lisäksi on selvitettävä, vaikuttaako muutos olemassa olevaan toimintaan ja sen ympäristövaikutuksiin. Toiminnan muutoksista on esitettävä riittävä selvitys noudattaen soveltuvin osin, mitä 3-7 §:ssä säädetään lupahakemuksen sisällöstä.*

*Jos toiminnanharjoittaja hakee ympäristönsuojelulain 78 §:ssä tarkoitettujen lievempien päästöraja-arvojen noudattamisen jatkamista tai uusien lievennysten asettamista, hakemuksessa on esitettävä 3 §:n 3 momentin 4 kohdassa tarkoitettut tiedot.*

MMM pitää tärkeänä, että direktiivilaitosten lupia nimenomaan tarkistetaan vastaamaan uusia vaatimuksia, ei käsitellä tarkistamisen yhteydessä kokonaan. Ministeriö katsoo, että pykälän muotoilussa on tässä suhteessa onnistuttu hyvin. Myös muistiossa esitetyt perustelut tukevat tätä ajatusta.

**Energiateollisuus** toteaa, että asetuksen 10 § on pääosin onnistunut ja kuvattu menettely vaikuttaa selkeältä. Varsinaiset ongelmat kuitenkin tulevat siitä, että tarkastelu BAT-päätelmien mukaisuudesta ei ole helppo ja yksiselitteinen ilman tarkentavia ohjeita. Toiminnanharjoittajien tasa-arvoinen kohtelu edellyttäisi sitä, että tarkastelu tehdään annetuissa rajoissa, yhtenäisin perustein ja harkinnan laajuus olisi jotenkin ennakoitavissa.

**ESAVI:n** näkemyksen mukaan varsinkin pienempien direktiivilaitosten voi olla käytännössä vaikea noudattaa asetuksen 10 §:n 1 momentin 2 kohtaa. Aluehallintovirasto katsoo, että BAT -osaaminen tulee olla lähtökohtaisesti viranomaisella.

**SLL** esittää asetuksen 10 §:n 1 momentin 2 kohdasta *poistettavaksi* sana "pääasiallisen".

Ehdotuksensa perusteluina SLL toteaa seuraavaa:

- kun BAT on julkaistu, pitää tehdä ajantasaisuuden arviointi ja se kyllä koskee kaikkia toimintoja;
- joskus on vaikea sanoa, mikä on päätoimiala jne.;
- myös perustelujen 3 kappaleessa on korostettu päätoimialaa, kun se voi laueta myös muun toimialan perusteella.

**Energiateollisuus** toteaa, että asetuksen 10 §:n 3 momentissa on tehty hyvä rajausta koskien uusia päätelmiä. Selkeähkö raja syntyy, kun laitoksen lupa on tarkistettu referenssiasiakirjan julkaisun jälkeen. Energiateollisuus kuitenkin muistuttaa, että asiakirjojen päivittyminen voi kuitenkin johtaa siihen, että päivittyneiden osien tunnistaminen on vaikeaa.

Hallinnollisen taakan minimoimiseksi ja lupamenettelyjen tasapuolisuuden varmistamiseksi **Energiateollisuus** ehdottaa, että asetukseen tulisi *lisätä* vaatimus ympäristöministeriölle valmistella menettelytapa BAT-päätelmien mukaisuuden tarkistamiseksi. Käsitelyn rajaukset ja näkökulmat olisi syytä määritellä ennen kuin useat sadat toiminnanharjoittajat ryhtyvät arvioimaan BAT-päätelmien mukaisuutta. Ennakkovalmistelulla Energiateollisuuden mukaan varmistettaisiin, että tehdyt tarkastelut ovat riittävän kattavia lupaharkinnan tekoon. Työssä voitaisiin hyödyntää sähköistä asiointijärjestelmää ja esimerkiksi linkittää valmiiksi laitoksen päästötiedot ja BAT-päätelmien päästörajat. Järjestelmä tulisi tarjota erityisesti niiden alojen käyttöön, joissa toiminnanharjoittajia on lukumääräisesti paljon ja suhteellinen yrityskoko on pieni.

**Kemianteollisuus** toteaa, että asetuksen 10 §:ssä on tehty rajausta, jonka mukaan direktiivilaitoksen luvan tarkastamista koskeva hakemus rajataan uusiin vaatimuksiin. Kemianteollisuus pitää tätä rajausta hyvänä, mutta pykälä kaipaa vielä muilta osin tarkentamista.

**Kemianteollisuus** on nostanut eduskunnan ympäristövaliokunnalle toimitetussa lausunnossaan esille tarpeen tarkentaa lakiesityksen 76 §:n sisältöä. Se jättää Kemianteollisuuden mielestä toimijoiden kannalta epävarmaksi, missä vaiheessa ja mitä päätelmiä voi tulla mukaan lupaharkintaan lupaprosessin aikana. Mikäli lakiesityksen kohta jää sellaisenaan voimaan, Kemianteollisuus esittää, että asetuksen perusteluissa käytäntöä selkeytettäisiin.

**Kemianteollisuus** ehdottaa, että perusteluissa olevaa menettelykuvausta – ”Lupaviranomaisen on tarvittaessa pyydettävä hakijalta selvitystä siitä, johtaisiko päätelmien soveltaminen kohtuuttomuuteen.” – *täsmennetään* siten, että sana "tarvittaessa" *poistetaan*.

**Metsäteollisuus** pitää myös hyvin kannatettavana asetuksen 10 §:n 3 momenttia, jonka mukaan direktiivilaitoksen luvan tarkistamista koskevaa hakemusta rajataan uusiin vaatimuksiin.

Pykälän perusteluissa mainitaan, että luvan ja päätelmien sisältöä vertailtaessa muut toimintaa koskevat päätelmät ovat yhtä sitovia kuin pääasiallisen toiminnan päätelmät. **Metsäteollisuus** esittää tähän joustavampaa ilmaisua, sillä on muistettava, että vain BAT-päästötasot ovat lähtökohtaisesti sitovat.

**Metsäteollisuus** esittää seuraavaa muotoilua asetuksen 10 §:n perusteluihin: "Pääasiallisen toiminnan päätelmät ovat laukaisseet luvan tarkistamistarpeen, mutta luvan ja päätelmien sisältöä vertailtaessa muut toimintaa koskevat päätelmät tulee myös ottaa huomioon."

**Metsäteollisuus** toteaa lausunnossaan vastustaneensa ympäristönsuojelulain 76 §:ään ehdotettua määräystä, että asian vireilletulon jälkeen hyväksytyjä päätelmiä voisi tulla sovellettavaksi. Metsäteollisuus esittää, että menettelyissä olisi selkeät rajat sovellettavien päätelmien osalta. Kesken menettelyjen ei tulisi uusia päätelmiä enää ottaa sovellettavaksi, mikäli toiminnanharjoittaja ei sitä erikseen pyydä. Metsäteollisuuden perustelee kantaansa seuraavasti:

- 1) Ympäristöministeriö on alun perin pitänyt lausuntoluonnoksen muotoilua hyvänä ja direktiivin mukaisena
- 2) Ympäristöministeriön ympäristönsuojelulain toimeenpanoprojektin BAT-pienryhmän enemmistö on nähnyt tarvetta muuttaa hallituksen esitykseen sisällytettyä pykälää, sillä hallituksen esityksen pykälä on pidetty liian epäselvänä ja tulkinnanvaraisena
- 3) HE:n muotoilu olisi vastoin hallitusohjelman tavoitetta selkeyttää lupamenettelyä
- 4) HE:n säännösehdotus olisi hyvin tulkinnanvarainen ja johtaisi epäselviin lupamenettelyihin
- 5) HE:n säännösehdotus pidentäisi lupapäätösvaihetta täydennyspyyntöjen takia. Riskinä on, että kesken päätoiminnan lupamenettelyn, lupaviranomainen vaatii täydennyspyyntöjä myöhemmin hyväksytyjen sivutoiminnan päätelmien takia. Tällöin luvan käsittely venyy ja neljän vuoden määräaika toimia päätoiminnan päätelmien mukaisesti tulee entistäkin haasteellisemmaksi.
- 6) HE:n säännösehdotus tarkoittaisi, että poikkeuksia BAT-päästötaasoista jouduttaisiin hakemaan lupaprosessin venymisen takia yhä enemmän.
- 7) Esitetty säännös johtaisi myös toiminnanharjoittajien eriarvoiseen asemaan, sillä säännös voisi johtaa siihen, että sivutoiminnan päätelmiä sovellettaisiin eri tavalla eri puolella Suomea
- 8) HE:n säännösehdotus johtaisi uusien määräysten käyttöön kesken lupaprosessin, mikä on vastoin normaalia käytäntöä
- 9) HE:n säännösehdotus antaisi "vallan" lupaviranomaiselle jäädä odottamaan tulevia sivutoiminnan päätelmiä. Mikä olisi silloin toiminnanharjoittajan oikeusturva?
- 10) HE jättää lisäksi auki, mitä päätelmiä sovelletaan siinä vaiheessa kun valvontaviranomainen arvioi, täytyvätkö päätelmien ja lainsäädännön vaatimukset voimassa olevassa luvassa vai pitääkö määräyksiä muuttaa (80 §).

**Metsäteollisuus** toteaa, että mikäli hallituksen esityksen 76 § jää voimaan, on asetuksen 10 §:n perusteluja *korjattava* seuraavasti, sillä lupaviranomainen ei tule päättää asian kohtuuttomuudesta/kohtuullisuudesta kuulematta toiminnanharjoittajaa.

"Jos tällainen tilanne ilmenee, lupaviranomaisen on ~~tarvittaessa~~ pyydettävä hakijalta selvitystä siitä, johtaisiko päätelmien soveltaminen kohtuuttomuuteen."

**Metsäteollisuus** myös huomauttaa, että asetuksen 10 §:n perusteluissa on avattu, miten eri päätelmien uudistuneita kohtia on tulkittava. Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan perusteluja tulisi kuitenkin selkeyttää tämän osalta, jotta mahdollistetaan muiden päätelmien joustava tulkinta. Metsäteollisuus esittää seuraavaa muutosta: "Luvan tarkistamisharkinnassa on käytävä läpi uudet päästötasot ja muutkin päätelmien uudistuneet kohdat. Nämä voivat koskea esimerkiksi energiatehokkuutta, tarkkailua, toiminnan lopettamista tai muita päätelmissä kuvattuja asioita. Koska muut päätelmät kuin päästöraajat eivät ole lähtökohtaisesti sitovat, 78 §:n mukainen lievennysmenettely koskee vain päästötasoista poikkeamista, muut tarvittavat joustot on ratkaistava muiden säännösten nojalla. Asiaa on harkittava parhaan käyttökelpoisen tekniikan yleisen noudattamisvelvollisuuden näkökulmasta, se ei saa kokonaisuutena ajatellen vaarantua joustojen vuoksi. Jokaista päätelmien yksityiskohtaa ei ole tarpeen noudattaa ~~sanasta sanaan~~, mutta laitoksen päästölupamääräysten on kuitenkin yleisesti ottaen



perustuttava päätelmiin ja niiden viitoittamaan parhaan käyttökelpoisen tekniikan vaatimustasoon. Joustot ja niiden perustelut tehdään ja esitetään osana lupaharkintaa ja sen perusteluita."

**Kemianteollisuus** esittää asetuksen 10 §:n 5 momenttiin täsmennystä. Tekstissä todetaan: "Lisäksi on selvitettävä, vaikuttaako muutos olemassa olevaan toimintaan ja sen ympäristövaikutuksiin." Kemianteollisuus ehdottaa seuraavaa *muutosta*: "Lisäksi on selvitettävä, vaikuttaako muutos olemassa olevaan toimintaan ja arvioitava käytettävissä olevien tietojen perusteella tästä seuraavat mahdolliset muutokset ympäristövaikutuksiin."

### 3 luku Lupahakemuksen käsittely ja lupapäätös

#### 11 §. Kuulutus lupahakemuksesta ja asiakirjojen nähtävilläpito

*Lupahakemuksesta on kuulutettava sen jälkeen kun asia on riittävän yksityiskohtaisesti selvitetty. Lupahakemuksesta koskevasta kuulutuksesta tulee käydä ilmi ainakin:*

- 1) päätöksen luonne;
- 2) hakijan yksilöinti ja yhteystiedot;
- 3) kuvaus toiminnasta;
- 4) toiminnan sijoittamispaikka;
- 5) tiedot olennaisista päästöistä ja syntyvistä jätteistä;
- 6) tieto asian ratkaisevasta viranomaisesta ja siitä, keneltä asiasta saa lisätietoja;
- 7) tieto siitä, missä ja mihin ajankohtaan asti hakemusasiakirjat pidetään nähtävillä;
- 8) tieto muistutusten ja mielipiteiden jättämiseksi;
- 9) tieto julkisesta kuulemistilaisuudesta;
- 10) tieto lupahakemuksen johdosta käytävistä Suomen ja muun Euroopan unionin jäsenvaltion välisistä neuvotteluista, jotka koskevat toiminnasta aiheutuvia valtioiden rajat ylittäviä vaikutuksia;
- 11) tieto siitä, sovelletaanko hankkeeseen ympäristövaikutusten arviointimenettelyä.

*Jos lupaa on haettu ympäristönsuojelulain 41 §:ssä tarkoitettuihin toimintoihin erillisillä hakemuksilla, voidaan niistä kuuluttaa yhteisesti yhdellä kuulutuksella.*

*Hakemusasiakirjat on toimitettava kuntaan pidettäväksi nähtävinä kuulutuksessa mainitussa paikassa. Kunnan suostumuksesta asiakirjat voidaan toimittaa sähköisessä muodossa.*

**ESAVI** toteaa, että asetuksen 11 §:n 1 momentin 1 kohta "pätöksen luonne" pitänee olla "hakemuksen luonne". Lisäksi ESAVI huomauttaa asetuksen 11 §:n 1 momentin 9 kohdan osalta, että julkinen kuulemistilaisuus on harvinainen poikkeus, ja että esitetty muotoilu voi johtaa väärinkäsityksiin. 11 §:n 1 momentin 11 kohdan osalta ESAVI puolestaan toteaa olevan riittävää, että kuulutuksessa ilmoitetaan, jos ympäristövaikutusten arviointimenettelyä on sovellettu.

Myös **Energiateollisuus** huomauttaa, että asetuksen 11 §:n 1 momentin 1 kohdassa pitäisi mainita "pätöksen luonteen" sijaan "hakemuksen luonne".

**KESELY** ja **VARELY** toteavat, että koska asetuksen 11 §:n sanamuodon mukaan kyse on kuulutuksen vähimmäisvaatimuksista, 11 §:n 1 momentin 9 ja 10 kohtiin tulisi *lisätä* sana "mahdollinen", sillä nämä tiedot eivät ole kaikkien lupahakemusten osalta relevantteja. Vaihtoehtoisesti sana "ainakin" voitaisiin *korvata* sanoilla "tarpeellisessa määrin", mikä myös antaisi viranomaiselle hieman harkintavaltaa.

**Turun kaupunki** toteaa, että asetuksen 11 §:n 1 momentin 11 kohdassa tulisi säilyttää nykyisen asetuksen sanamuoto: "Tieto mahdollisesta julkisesta kuulemistilaisuudesta". Kuntien käsittelemissä ympäristöluvuissa ei yleensä ole tarpeen järjestää kuulemistilaisuutta.

**Evira, ESAVI, LSSAVI** sekä **INFRA** ovat kiinnittäneet lausunnossaan huomiota asetuksen 11 §:n 3 momenttiin, joka koskee kuulutusta lupahakemuksesta ja asiakirjojen nähtävillä oloa. Säännöksen 3 momentin mukaan hakemusasiakirjat voidaan toimittaa sähköisessä muodossa kunnan suostumuksesta.

**Evira** toteaa, että todellisuudessa lähes kaikissa kunnissa sähköinen asiointi lienee olevan arkipäivää. Lupahakemukseen liittyvät asiakirjat voivat olla hyvinkin laajoja, jolloin viranomaisen sähköinen kapasiteetti ei kuitenkaan välttämättä ole riittävä. Toisaalta asiassa on otettava huomioon laki sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa (13/2003), jonka 5 §:n mukaan ”viranomaisen, jolla on tarvittavat tekniset, taloudelliset ja muut valmiudet, on niiden rajoissa tarjottava kaikille mahdollisuus lähettää ilmoittamaansa sähköiseen osoitteeseen tai määriteltyyn laitteeseen viesti asian vireille saattamiseksi tai käsittelemiseksi”. Lakia ei kuitenkaan sovelleta, jos muualla laissa säädetään toisin (2 §). Eviran käsityksen mukaan säännös tarkoittaa lain, ei asetuksen, tasoista säännöstä. Näin ollen ympäristönsuojeluasetuksen säännös siitä, että hakemusasiakirjat voi toimittaa kunnan suostumuksella sähköisessä muodossa, antaa harhaanjohtavan kuvan siitä, että sellainenkin kunta, jolla on tekniset edellytykset kunnossa, voisi valintansa mukaan kieltäytyä vastaanottamasta sähköisiä hakemusasiakirjoja.

**ESAVI:n** näkemyksen mukaan asiakirjojen toimittamiseen sähköisessä muodossa ei tarvittane kunnan suostumusta.

**LSSAVI** puolestaan toteaa asetuksen 11 §:n 3 momentin osalta, että sähköiseen asiakirjojen nähtävänä pitämiseen olisi syytä pyrkiä täysin tai pääsääntöisesti myös kunnissa E-luvan ja sähköisen asioinnin kehittyessä.

**INFRA** toteaa, että siirtyminen sähköisiin järjestelmiin on nykyaikaa ja kannatettavaa kaikessa asiointissa yritysten ja hallinnon välillä. Siksi pitäisi olla mahdollisuus toimittaa asiakirjat VAIN sähköisessä muodossa kunnan suostumuksesta.

## 12 §. Lupahakemuksesta pyydettävät lausunnot

*Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen on pyydettävä lausuntoa elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta, jos ympäristölupa-asiassa koskee toiminnan sijoittumista tärkeälle tai muulle vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella.*

*Lupaviranomaisen on pyydettävä lausuntoa:*

- 1) lentoaseman ympäristölupa-asiassa liikenne- ja viestintäministeriöltä;*
- 2) jätepatoa koskevassa ympäristölupa-asiassa patoturvallisuusviranomaiselta;*
- 3) kaivostoimintaa koskevassa ympäristölupa-asiassa kaivosviranomaiselta;*
- 4) vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä ja varastointia koskevassa ympäristölupa-asiassa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta.*

*Lisäksi lausunto on pyydettävä puolustusministeriöltä, jos lupa-asiassa koskee puolustusvoimia, ja sisäasiainministeriöltä, jos lupa-asiassa koskee Rajavartiolaitosta, ja se koskee jotakin seuraavista:*

- 1) raskaiden aseiden tai räjähteiden käyttöä koskevassa asiassa harkitaan ympäristönsuojelulain 50 §:n 1 momentin soveltamisesta;*
- 2) lentopaikkaa koskevassa asiassa harkitaan ympäristönsuojelulain 50 §:n 2 momentin soveltamista.*

*Sosiaali- ja terveysministeriö antaa tarvittaessa lausuntoja periaatteellisesti tärkeistä terveyshaitan arvioimiseksi tarpeellisista seikoista sekä maa- ja metsätalousministeriö eläintautien tai eläimistä ihmisiin tarttuvien tautien vaaran vuoksi.*

**MMM** toteaa olevan selvyuden vuoksi hyvä, että asetuksen 12 §:ssä säädettäisiin lausunnon pyytämistä patoturvallisuusviranomaiselta jätepatoa koskevassa ympäristölupa-asiassa, joskin tällainen lausunto tulee pyytää jo patoturvallisuuslain (494/2009) 9 §:n 2 momentin perusteella.

**SLL** ehdottaa asetuksen 12 §:n 1 momentin loppuun *lisättäväksi*: ”sekä vaikutuksia luonnonsuojelualueisiin tai yleiseen kalatalousetuun.”

**MMM** esittää asetuksen 12 §:n 2 momenttiin *lisättäväksi*, että lausuntoa on pyydetävä Elintarviketurvallisuusvirastolta silloin, kun lupa koskee hyväksyntää vaativaa lannoitevalmisteita valmistavaa laitosta.

**STUK** puolestaan toteaa, että asetuksen 12 §:n 2 momenttiin tulisi *lisätä* myös Säteilyturvakeskus lausunnonantajana säteilylain (592/1991) tai ydinenergia-lain (990/1987) soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa koskevissa ympäristölupa-asioissa.

**STUK** esittää lainkohdan kirjoittamista seuraavasti:

”Lupaviranomaisen on pyydetävä lausuntoa:

- 1) lentoaseman ympäristölupa-asiassa liikenne- ja viestintäministeriöltä;
- 2) jätepatoa koskevassa ympäristölupa-asiassa patoturvallisuusviranomaiselta;
- 3) kaivostoimintaa koskevassa ympäristölupa-asiassa kaivosviranomaiselta;
- 4) vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä ja varastointia koskevassa ympäristölupa-asiassa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta;
- 5) säteilylain (592/1991) tai ydinenergialain (990/1987) soveltamisalaan kuuluvaa toimintaa koskevassa ympäristölupa-asiassa Säteilyturvakeskukselta.”

**STUK** perustelee ehdotustaan sillä, että säteilylain soveltamisalaan kuuluvat toiminnot, joista aiheutuu tai saattaa aiheutua ihmisen terveyden kannalta haitallista altistumista säteilylle. Ydinenergialain soveltamisalaan kuuluvat mm. ydinlaitoksen rakentaminen ja kaivos- ja rikastustoiminta, jonka tarkoituksena on uraanin tai toriumin tuottaminen. Osa säteilylain ja ydinenergialain soveltamisalaan kuuluvista toiminnoista vaatii myös ympäristönsuojelulain mukaisen ympäristöluvan. Tällöin ympäristölupa-asiaa käsittelevän viranomaisen on perusteltua pyytää asiassa lausunto säteily- ja ydinturvallisuutta valvovalta Säteilyturvakeskukselta.

**SM** esittää, että asetuksen 12 §:n 2 momentin kohtiin 2 (jätepatoa koskeva ympäristölupa-asia) ja 3 (kaivostoimintaa koskeva ympäristölupa-asia) sekä kohtaan 4 (vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä koskeva lupa-asia) *lisättäisiin* velvollisuus pyytää lausunto alueen pelastusviranomaiselta.

**Tukes** katsoo, että asetuksen 12 § 2 momentin 4 kohtaa koskeva ehdotus on kannatettava siltä osin kuin se koskee uutta tuotantolaitosta. Tukes ehdottaakin 12 §:n 2 momentin 4 kohtaa *muutettavaksi* seuraavasti (täydennykset kursivilla): ”vaarallisten kemikaalien laajamittaista käsittelyä ja varastointia *harjoittavan tuotantolaitoksen perustamista* koskevassa ympäristölupa-asiassa Turvallisuus- ja kemikaalivirastolta.”

**SM** toteaa, että asetuksen 12 §:n 3 momentin lausunnon pyytämiseen sisäministeriöltä velvoittavaa säännöstä on pidettävä tarpeellisena, koska ympäristönsuojelulakia koskevan hallituksen esityksen (HE 214/2013 vp) 1. lakiehdotuksen 50 §:ssä ehdotetaan poikkeusta puolustusvoimia ja Rajavartiolaitosta koskevasta luvan myöntämisen edellytyksistä. Näin ollen on välttämätöntä, että Rajavartiolaitoksella on mahdollisuus lausua sitä koskevasta lupa-asiasta.

**MMM** esittää asetuksen 12 §:n 4 momenttia *muutettavaksi* siten, että myös maa- ja metsätalousministeriön lausunnonanto olisi kytketty periaatteellisesti tärkeisiin eläintautien leviämistä arvioimiseksi tarpeellisiin seikkoihin. Ehdotetun asetuksen 37 §:n mukaan Elintarviketurvallisuusvirasto toimisi ympäristönsuojelulain 25 §:n mukaisena asiantuntijaviranomaisena, mikä turvaisi lausunnon saamisen tarvittaessa muista eläintautivaaraan liittyvistä seikoista.

**Eviran** näkemyksen mukaan asetuksen 12 §:n 4 momentin sisältö voidaan katsoa elintarviketurvallisuuden kannalta riittäväksi, vaikka Evira toivoo, että myös muille elintarviketurvallisuuden kannalta merkittävälle asioille, kuten rehuturvallisuudelle, varattaisiin lausuntomahdollisuus. Lisäksi Evira esittää harkittavaksi asetuksen 12 §:ään *lisäystä*, jonka mukaan kunnan ympäristöterveydenhuollon viranomaiselta voidaan pyytää tarvittaessa lausunto, silloin kun toiminnalla voi olla vaikutuksia elintarviketurvallisuuteen.

**Tukes** katsoo, että asetuksen 12 §:n mukainen lausuntomenettely mahdollistaisi myös aiempaa paremman viranomaisten välisen yhteistyön ja tiedonkulun, mikä vähentäisi mahdollisia toisistaan poikkeavia määräyksiä vaarallisten kemikaalien käsittelyyn (ja onnettomuuksiin varautumiseen) liittyen. Useissa hankkeissa toiminnanharjoittaja laittaa ympäristölupahakemuksen vireille selvästi ennen hankkeeseen liittyvän vaarallisten kemikaalien käsittelyä koskevan hakemuksen lähettämistä Tukesille. Tukes saisi tätä kautta aiempaa varhaisemmassa vaiheessa tietoa uusista hankkeista. Viranomaisyhteistyötä parantaisi osaltaan myös asetuksen 36–37 §:ssä tarkoitettut asiantuntijatyöryhmät, joihin myös Tukes voi tarvittaessa kuulua.

**Valvira** katsoo, että ympäristönsuojeluasetuksen 12 §:än tulee *lisätä* lausuntopyynnön pyytäminen kunnan terveydensuojeluviranomaiselta, mikäli toiminnasta on mahdollista aiheutua terveyshaittaa toiminnan luonne, sen sijainti ja paikalliset olosuhteet huomioiden. Huomioitavia olosuhteita ovat mm. asutuksen läheisyys sekä päiväkotien, koulujen yms. erityistoimintojen läheisyys. Valvira myös katsoo, että talousvettä toimittavien laitosten ja vedenottamoiden sijainti tulee huomioida.

**LSSAVI** toteaa asetuksen 12 §:n säännöksen lupahakemuksista pyydetävistä lausunnoista vastaavan pääsääntöisesti entistä säännöstä. Aluehallintovirasto esittää harkittavaksi, että myös kunnan lupaviranomaisen lausuntopyyntövelvoitetta muilta viranomaisilta laajennettaisiin varsinkin, kun kuntien lupaviranomaisten toimivalta esim. eläinsuojien osalta saattaa merkittävästi laajentua. Kunnille voi tulla ympäristövaikutuksiltaan entistä merkittävämpiä lupahakemuksia, joista olisi syytä pyytää lausuntoja ainakin ELY-keskuksilta.

**EPOELY** katsoo, että asetuksen 12 §:ssä tulisi päällekkäisyyksien ehkäisemiseksi mainita, että sen lisäksi mitä ympäristönsuojelulaissa säädetään, lausuntoa olisi pyydetävä asetuksessa mainituissa tapauksissa ja tahoilta.

**Oulun seudun ympäristötoimi** toteaa, että asetuksen 12 §:ää on vaikeaa kommentoida ilman varmuutta uuden ympäristönsuojelulain tarkasta sisällöstä. Ympäristötoimen näkemyksen mukaan lausuntoja koskevaa pykälän sisältöä on syytä arvioida yhdessä ympäristönsuojelulakiesityksen 42 §:n kanssa. Ympäristötoimi katsoo, että myös toiminnan sijaintikunta on aiheellista sisällyttää tahoihin, jolta ympäristölupahakemuksesta pyydetään lausuntoa. Ympäristön- ja terveydensuojelun viranomais-tehtäviä kunnassa voi hoitaa peruskunnan ulkopuolinen taho, joten lausunto tulisi pyytää myös erikseen kunnalta. Laissa tai asetuksessa tulisi säilyttää mahdollisuus harkinnan mukaan pyytää lausunto myös muilta kuin asetuksessa erikseen mainituilta tahoilta.

### 13 §. Lupapäätöksen kertoelmaosan sisältö

*Lupapäätöksen kertoelmaosasta tulee käydä ilmi tarpeellisilta osin seuraavat seikat:*

- 1) hakijan yksilöintiä koskevat tiedot ja yhteystiedot;*
- 2) luvan hakemisen peruste;*
- 3) asian vireilletulo;*
- 4) selvitys toimintaa koskevista luvista ja kuvaus alueen kaavoitustilanteesta;*
- 5) tiedot toiminnan sijaintipaikan ympäristön tilasta, ympäristön laadusta ja kohteista, joihin toiminnalla on vaikutusta;*
- 6) toiminnan ja sen laajuuden kuvaus;*
- 7) keskeiset tiedot toiminnasta, käytetyistä prosesseista, raaka-aineista, polttoaineista ja tuotteista;*

- 8) tiedot toiminnan ja sen vaikutusten tarkkailusta;
- 9) tiedot toiminnasta aiheutuvista päästöistä ja jätteistä;
- 10) tiedot toiminnan eri vaikutuksista ympäristöön;
- 11) tiedot suunnitelluista ympäristönsuojelutoimista sekä jätteiden hyödyntämisestä ja loppukäsittelystä;
- 12) tiedot toimintaan liittyvistä riskinarvioinneista ja onnettomuuksien estämiseksi suunnitelluista toimista ja toimista onnettomuuksien aikana sekä toimista puhdistuslaitteiden toimintahäiriön tai muiden prosessihäiriöiden aikana;
- 13) hakemuksen käsittely;
- 14) lausunnot, muistutukset, mielipiteet, vastineet sekä niiden pääasiallinen sisältö;
- 15) tiedot tehdyistä tarkastuksista.

SLL esittää asetuksen 13 §:n 9 kohtaan *lisättäväksi* tiedot toiminnasta aiheutuvista päästöistä ja jätteistä sekä selvitys arvioinnin luotettavuudesta. SLL perustelee ehdotustaan sillä, että uudessa toiminnassa ei voi aina olla kyse tiedosta vaan arviosta.

#### 14 §. Lupapäätöksen ratkaisuosan sisältö

*Lupapäätöksen ratkaisuosasta tulee käydä ilmi seuraavat seikat:*

- 1) asian ratkaisu ja miten lausunnot, muistutukset ja mielipiteet sekä mahdollinen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä annetun lain mukainen selvitys ja yhteysviranomaisen lausunto on otettu huomioon;
- 2) luvan myöntämisen edellytysten varmistamiseksi annettavat ja valvonnan kannalta tarpeelliset lupamääräykset;
- 3) tämän asetuksen liitteen 1 mukaisia aineita koskevat päästöraja-arvot ja muut päästömääräykset, jos näitä aineita voi päästä ympäristöön tai vesihuoltolaitokseen viemäriin sellaisia määriä, että toiminnasta voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa tai haittaa vesihuoltolaitoksen toiminnalle;
- 4) määräykset sellaisista merkittävistä päästöistä, jotka leviävät ympäristöön Suomen valtione rajojen ulkopuolelle;
- 5) määräykset sellaisista ympäristön pilaantumisen vaaraa ehkäisevistä toimenpiteistä, jotka liittyvät toiminnan käynnistämiseen, huoltoihin, vahinkoihin, väliaikaiseen toiminnan pysäyttämiseen ja lopulliseen toiminnan lakkauttamiseen;
- 6) määräykset toiminnan ja sen vaikutusten seurannasta ja tarkkailusta, sisältäen tarvittavat määräykset päästöraja-arvojen noudattamisen arvioimiseksi, sekä määräykset toiminnan ympäristönsuojelun kehittämiseksi ja valvomiseksi;
- 7) mahdolliset korvauksia koskevat määräykset;
- 8) tarvittaessa määräys toiminnan enimmäislaajuudesta, jos sen ylittyminen sinänsä edellyttäisi ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaista lupaa toiminnan olennaiselle muuttamiselle;
- 9) luvan ja lupamääräysten voimassaolo ja tarkistaminen;
- 10) mahdollinen määräys päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta sekä tähän määräykseen liittyvä vakuuden asettaminen;
- 11) käsittelymaksu.

*Lupapäätöksestä on tarvittaessa käytävä ilmi, miten lupaharkinnassa on otettu huomioon ympäristönsuojelulain 41 §:ssä tarkoitettujen toimintojen tekninen ja toiminnallinen yhteys. Lupapäätöksestä on lisäksi tarvittaessa käytävä ilmi, miten ympäristöasioiden hallintajärjestelmät tai energiansäästösopimuksiin perustuvat toimet ja raportointi sekä jätelain 8 §:ssä säädetty yleinen velvollisuus noudattaa etusijajärjestystä on otettu huomioon lupamääräyksiä asetettaessa. Lupapäätöksestä on myös tarvittaessa käytävä ilmi jätelain 7 §:n 2 momentin nojalla tehty päätös poikkeamisesta vaarallisen jätteen luokittelusta ja päätöksen perustelut. Lupapäätöksessä on lisäksi mainittava, mitä ympäristönsuojelulain 70 §:n 2*

*momentissa säädetään lupamääräyksen ja valtioneuvoston asetuksen välisestä suhteesta.*

*Jos lailla tai valtioneuvoston asetuksella on säädetty toiminnan ympäristönsuojeluvaatimuksista, lupamääräyksissä ei ole tarpeen toistaa näitä vaatimuksia.*

*Jos direktiivilaitoksen päästöraja-arvoista tai muista ympäristönsuojeluvaatimuksista on säädetty alakohtaisesti tai sitä yksityiskohtaisemmin lailla tai valtioneuvoston asetuksella, säädöksen sisältöä ei ole tarpeen toistaa, vaan on riittävää, että lupapäätöksessä viitataan tällaiseen säädökseen.*

**Saarijärven kaupunki** esittää, että asetuksen 14 §:n 1 momentin 3 kohtaa tulee *muuttaa* seuraavasti: ”Luvassa tulee antaa päästöjen raja-arvot kaikille toimintaan liittyville pilaantumista aiheuttaville aineille, erityisesti teollisuuspäästädirektiivin liitteessä II luetelluille.”

**MMM** esittää, että asetuksen 14 §:n 1 momentin 8 kohdasta voidaan *poistaa* sana ”sinänsä”. Ministeriö myös toteaa, että kyseisen pykäläkohdan perustelut mahdollisuuksista antaa määräyksiä toiminnan enimmäiskapasiteetista ovat epäselvät. Esimerkiksi nykyinen kotieläintuotanto pohjautuu yhden eläinlajin ja mahdollisesti sen eri kasvuvaiheiden kasvattamiseen. Elinkeinotoiminnan kannalta olisi kestävämpää, jos lupaviranomainen voisi antaa määräyksiä muusta toiminnasta kuin siitä, mitä varten lupaa on haettu.

Myös **Evira, KESELY, MTK, EK, Kemianteollisuus, Metsäteollisuus** sekä **Finavia** ovat kiinnittäneet lausunnoissaan huomiota asetuksen 14 §:n 1 momentin 8 kohtaan.

**Evira** toteaa, että määräys voi olla tarpeen esimerkiksi eläinsuojan ympäristöluvassa, jossa eri eläinlajien tai tuotantomuotojen yhdistelmät ja niiden muutokset voivat aiheuttaa hankalia tulkintatilanteita siitä, mille enimmäismäärille lupa on tarkoitettu. Luvassa voitaisiin ennakoita näitä tilanteita ja asettaa selventävä lupamääräys siitä, mitä eri eläinlajien ja tuotantomuotojen yhdistelmää lupa enimmillään koskee. Näin voitaisiin välttää, ympäristön pilaantumisen ehkäisemisen näkökulmasta turhat, toiminnan olennaista muuttamista koskevat lupa-asiat vähäisissä muutostilanteissa. Evira katsoo muutosehdotuksen parantavan eläintenpidon edellytyksiä joustavuudella ja tehostavan viranomaistoimintaa.

**KESELY** pitää myös hyvänä ja tarpeellisenä uudistuksena sitä, että ympäristöluvassa olisi mahdollista antaa toiminnan enimmäiskapasiteettia koskeva määräys. Keski-Suomessa ainakin eläinsuojien valvonnassa se, mille enimmäismäärille lupa on tarkoitettu, on toisinaan aiheuttanut vaikeita tulkintatilanteita.

**MTK** pitää asetuksen 14 §:n 1 momentin 8 kohtaa kannatettavana.

**EK** ei puolestaan kannata asetuksen 14 §:n 1 momentin 8 kohdan mukaista toiminnan enimmäiskapasiteettia koskevaa määräystä. Luvat on EK:n mukaan suhteutettava ympäristökuormitukseen ja vaikutuksiin, eivätkä ne ole suorassa suhteessa kapasiteettiin/tuotantomäärään. Käytäntö, jossa kapasiteetti toimii vain päätöksen taustatietona, on ollut toimiva. EK esittää, että kohta tulisi *poistaa* asetuksesta.

Myös **Kemianteollisuus** kannattaa asetuksen 14 §:n 1 momentin 8 kohdan *poistamista* asetuksesta, sillä tämä lainkohta saattaa johtaa ristiriitaisiin tilanteisiin.

Samoin **Metsäteollisuus** kannattaa asetuksen 14 §:n 1 momentin 8 kohdan *poistamista*. Metsäteollisuus toteaa, että luvat on suhteutettava ympäristökuormitukseen ja vaikutuksiin eikä ne ole mitenkään suorassa suhteessa kapasiteettiin/tuotantomäärään. Käytäntö, jossa kapasiteetti toimii vain

päätöksen taustatietona, on ollut hyvä ja toimiva. Esitetty enimmäiskapasiteettiraja voisi johtaa tilanteeseen, jossa tehdas seisoo puolet joulukuusta koska sallittu tuotantomäärä on tullut täyteen.

**Finavia** vastustaa asetuksen 14 §:n 1 momentin kohdan 8 mukaista määräystä toiminnan enimmäiskapasiteetista. Finavian näkemyksen mukaan toiminnassa tapahtuvia muutoksia ja luvan uudistamistarvetta on arvioitava toiminnasta aiheutuvien päästöjen ja niiden vaikutusten kautta ympäristönsuojelulain 29 §:n mukaisesti. Täten kyseinen kohta tulisi *poistaa* asetuksesta.

**MTK** kannattaa asetuksen 14 §:n 3 momenttia. MTK toteaa, että erityisesti eläinsuojan ympäristölupiin on sisällytetty lupamääräyksiä, joissa toistetaan lailla tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn toiminnan ympäristönsuojeluvuatuksista. Niiden toisto lupamääräyksissä ei ole tarkoituksenmukaista.

**MMM** katsoo, että asetuksen 14 §:n 3 ja 4 momentti tulisi muotoilla uudestaan ja edellyttää, että sikäli kuin lainsäädännön vaatimuksia ylipäättään otetaan lupapäätökseen, ne muotoillaan selviksi viittaussäännöksiksi.

Myös **LSSAVI** toteaa, että asetuksen 14 §:n 3 ja 4 momentit (lupapäätöksessä ei ole tarpeen toistaa esim. laissa tai asetuksessa säädettyjä vaatimuksia) voivat aiheuttaa tulkintavaikeuksia tai epäselvyyttä siitä, milloin lupaviranomaisen päätöksessä riittäisi pelkkä viittaus säännökseen. LSSAVI tosin huomauttaa säännöksen toisaalta antavan lupaviranomaiselle joustavuutta päätöksen kirjoittamiseen. Lain tai asetuksen säännökset voivat kuitenkin olla tulkinnanvaraisia, mikä voi johtaa valvontaviranomaisen ja toiminnanharjoittajan välisiin tulkintaongelmiin ilman selviä lupamääräyksiä.

**Vaasan hallinto-oikeus** puolestaan pitää tärkeänä, että lupapäätöksessä saatetaan asianosaisten tietoon kaikki ne keskeiset vaatimukset, joihin toiminnanharjoittaja on velvoitettu. Hallinto-oikeus katsoo, että asetuksen 14 §:ssä tarkoitettu viittaus muihin säännöksiin ei kaikilta osin täytä hallintolain 44 §:n ja ehdotetun lain 52 §:n vaatimuksia. Hallinto-oikeus esittää asetuksen 14 §:n 3 ja 4 momenttia *muutettavaksi* siten, että keskeiset toimintaa koskevat määräykset on kuitenkin aina käytävä yksiselitteisesti ilmi päätöksen ratkaisuosasta.

**UDELTY:n** näkemyksen mukaan asetuksen 14 §:n 4 ja 5 momentti eivät sovellu ohjeeksi kaikkiin luvitettaviin tapauksiin. Luvasta on yksiselitteisesti käytävä ilmi määräykset, joita toiminnanharjoittajan on noudatettava ja valvojan valvottava. Mikäli asetusten tulkinnasta voi syntyä tulkintaeroja eri tahojen välillä, on määräykset kirjoitettava auki ympäristölupaan. Olennaisimmat toimintaa koskevat määräykset on myös kirjoitettava auki lupaan.

### 15 §. Jätteen käsittelyä koskevan lupapäätöksen määräykset

*Sen lisäksi, mitä 14 §:ssä säädetään, jätteen käsittelyä koskevassa lupapäätöksessä on oltava tarpeelliset määräykset jätelain 120 §:ssä säädetystä jätehuollon seurannasta ja tarkkailusta sekä jätteen käsittelyn seuranta- ja tarkkailusuunnitelmasta ja sen noudattamisesta.*

**OM** toteaa, että ehdotettu asetus perustuisi eduskunnassa vireillä olevan ympäristönsuojelulain (HE 214/2013 vp) säännöksiin. Valtuusperustan riittävyys riippuu näin ollen siitä, missä muodossa säännökset hyväksytään. OM huomauttaa, että ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen 15 §:ssä säädettäisiin jätteen käsittelyä koskevaan lupapäätökseen liitettävistä määräyksistä, vaikka ympäristönsuojelulain 62 §:n 1 momentin loppuosa sisältää asiallisesti vastaavan säännöksen.

## 16 §. Kaatopaikkaa koskevan lupapäätöksen määräykset

*Sen lisäksi, mitä 14 ja 15 §:ssä säädetään, kaatopaikkaa koskevassa lupapäätöksessä on oltava määräykset:*

- 1) kaatopaikan luokasta;
- 2) rakentamisesta, rakentamisen laadunvalvonnasta ja kaatopaikan hoidosta;
- 3) kaatopaikalle sijoitettavaksi hyväksytyn jätteen määrästä ja lajista jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen (179/2012) 4 §:ssä tarkoitetun luettelon mukaisesti;
- 4) vahinkotilanteisiin varautumisesta ja niiden hoitamisesta;
- 5) kaatopaikan käytöstä poistamista ja jälkihoitoa koskevista toimista;
- 6) siitä, miten kauan kaatopaikan pitäjän on vastattava kaatopaikan jälkihoidosta.

*Edellä 1 momentin 6 kohdassa tarkoitetun määräyksen tulee perustua arvioon siitä, miten kauan kaatopaikka aiheuttaa vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle sen jälkeen, kun se on poistettu käytöstä.*

**ESAVI** toteaa asetuksen 16 §:n 1 momentin 3 kohdan osalta, että vaatimukset antaa määräyksiä kaatopaikalle sijoitettavan jätteen määrästä ovat johtaneet hyvinkin tarkkaan yksilöityihin jätelajikohtaisiin määräyksiin (t/a). Varsinkin yhdyskuntajätteen kaatopaikoilla tämä on ongelmallista (vuosittainen määrä voi täytyä jo ennen vuoden loppua). ESAVI pohtii, riittäisikö tässä yhteydessä viittaus hakemuksen mukaisiin määriin, joka ei olisi niin sitova?

## 17 §. Jätteen polttamista koskevan lupapäätöksen määräykset

*Sen lisäksi, mitä 14 ja 15 §:ssä säädetään, jätteen polttamisesta annetun valtioneuvoston asetuksen soveltamisalaan kuuluvan toiminnan ympäristöluvassa on oltava lupamääräykset:*

- 1) poltettavaksi hyväksytyn jätteen lajista jätteistä annetun valtioneuvoston asetuksen 4 §:ssä tarkoitetun luettelon mukaisesti sekä näiden jätteiden suurimmista sallituista polttomääristä;
- 2) laitoksen suurimmasta sallitusta polttokapasiteetista;
- 3) jätteen polttamisesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa määriteltujen epäpuhtauksien päästöjen raja-arvoista;
- 4) jäteveden valvontaa koskevista seikoista sekä ainakin jäteveden happamuudesta, lämpötilasta ja virtauksesta;
- 5) näytteenotosta ja mittausmenettelyistä päästöjen raja-arvojen seuraamiseksi sekä näytteenotto- ja mittauspaikkojen sijainnista;
- 6) mittaustulosten tallentamisesta, käsittelystä ja esittämisestä valvontaviranomaiselle.

*Vaarallisen jätteen polttamista koskevan toiminnan ympäristöluvassa on lisäksi oltava määräys vaarallisen jätteen pienimmästä ja suurimmasta massavirrasta ja lämpöarvosta sekä vaarallisen jätteen sisältämien polykloorattujen bifenyyliden (PCB), pentaklooratun fenolin (PCP), kloorin, fluorin, rikin ja raskasmetallien sekä muiden epäpuhtauksien enimmäismäärästä.*

**ESAVI** toteaa, että asetuksen 17 §:n 2 momentin mukaista massavirtaa ja lämpöarvoa sekä epäpuhtauksien ainetasetta on hankala määrittellä lupapäätöksessä. ESAVI:n näkemyksen mukaan epäpuhtauksille asetetut päästöraja-arvot ja niiden seuranta ovat olennaisia.



## 19 §. Päätelmien noudattamiseen liittyvä perusteluvelvollisuus ja vertailuasiakirjojen nimet

*Sen lisäksi, mitä edellä tässä luvussa säädetään, direktiivilaitoksen lupapäätöksessä on ilmoitettava asiassa sovellettujen parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskevien vertailuasiakirjojen nimet ja julkaisuvuodet ja lisäksi, mitä päätelmiä on pidetty toiminnan pääasiallisina päätelminä. Lupapäätöksen perusteluista on lisäksi käytävä ilmi, miten lupamääräykset, erityisesti päästöraja-arvot, on määrätty verrattuna parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan ja siihen liittyviin päästötasoihin.*

*Lupapäätöksen perusteluissa on myös ilmoitettava ne erityiset syyt, joiden vuoksi parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan liittyviä päästötasoja on lievennetty ympäristönsuojelulain 78 §:n perusteella. Lisäksi perusteluissa on ilmoitettava lievempien päästöraja-arvojen perusteet.*

**ESAVI:n** näkemyksen mukaan asetuksen 19 §:n 1 momentin muotoilu olisi ollut parempi muotoiltuna seuraavasti: ”lupapäätöksessä on ilmoitettava parasta käyttökelpoista tekniikkaa koskevien vertailuasiakirjojen nimet ja julkaisuvuodet sekä sovelletut päätelmät.”

**Kemianteollisuus** toteaa, että pykälässä korostetaan erityisten syiden ilmoittamista, kun lupapäätöksessä perustellaan lievennyksiä BAT-päästötasosta. Kemianteollisuus katsoo, että lupaviranomaisen työtä helpottaisivat taustamuistioon kirjatut selvennykset näistä syistä. Perusteluissa olisi hyvä myös esittää ajatus, ettei pykälän tarkoituksena ole pyrkiä estämään poikkeamien myöntämistä. Lisäksi Kemianteollisuus esittää harkittavaksi sanan ”erityiset” *poistamista* pykälästä.

**Metsäteollisuus** toteaa, että asetuksen 19 §:ssä on teollisuuspäästödirektiivin mukaisesti esitetty, että lupapäätöksen perusteluissa on myös ilmoitettava ne erityiset syyt, joiden vuoksi parhaaseen käyttökelpoiseen tekniikkaan liittyviä päästötasoja on lievennetty ympäristönsuojelulain 78 §:n perusteella. Metsäteollisuus katsoo, että pykälän perusteluissa tulisi kuitenkin korostaa, ettei pykälän tarkoituksena ole estää poikkeamien käyttöä.

**Metsäteollisuus** lisäksi esittää, että pykälän perusteluissa tulisi myös ottaa esiin lain 78 §:n perusteluissa kuvattu tilanne, jossa lupaviranomaisen aloitteesta on annettava poikkeus BAT-päästötasoista, kun päästötasojen soveltaminen neljän vuoden ajassa BAT-päätelmien julkaisemisesta olisi mahdotonta esimerkiksi lupamenettelyn keston tai ajankohdan vuoksi.

## 20 §. Toiminnan olennaista muuttamista koskevan lupapäätöksen sisältö

*Jos toimintaa muutetaan ja siihen on haettava lupaa ympäristönsuojelulain 29 §:n perusteella, lupapäätöksestä on käytävä ilmi soveltuvin osin 13–19 §:ssä säädettyjen seikkojen lisäksi, miten muutos tai laajennus vaikuttaa toiminnan kokonaisuuteen, sekä perusteltu ratkaisu siitä, miten aiemmin myönnettyä lupapäätöstä on muutettava.*

**ESAVI** ehdottaa, että ...”perusteltu ratkaisu siitä, miten aiemmin myönnettyä lupapäätöstä on muutettava...”, tulisi olla, ...”miten aiemmin myönnettyä lupapäätöstä on muutettu...”

**Vaasan hallinto-oikeus** katsoo, että tilanne, jossa toimintaa koskevat lupamääräykset ovat useassa eri päätöksessä, ei ole hyväksyttävä asianosaisten oikeusturvan kannalta. Toimintaa muutettaessa tai muulloin lupaa muutettaessa päätökseen on sisällytettävä kaikki toimintaa koskevat lupa-määräykset. Hallinto-oikeus esittää, että asetuksen 20 §:ään *lisätään* vaatimus, jonka mukaan lupapäätökseen on pykälissä mainittujen asioiden lisäksi sisällytettävä kaikki toimintaa koskevat lupamääräykset.

## 21 §. Luvan ja lupamääräysten tarkistamista koskevan lupapäätöksen sisältö

*Jos aiemmin myönnettyä lupaa tai lupamääräyksiä on tarkistettava ympäristönsuojelulain 71 §:n tai 81 §:n mukaisesti, lupapäätöksestä on käytävä ilmi soveltuvien osin 13-19 §:ssä säädetty seikat luvan myöntämisen edellytyksiä koskevaa harkintaa lukuun ottamatta. Päätöksestä on käytävä ilmi hakemukseen liittyvien selvitysten sisältö sekä perusteltu ratkaisu siitä, miltä osin lupamääräyksiä muutetaan, sekä uudet määräykset perusteluineen.*

**Vaasan hallinto-oikeus katsoo**, että tilanne, jossa toimintaa koskevat lupamääräykset ovat useassa eri päätöksessä, ei ole hyväksyttävä asianosaisten oikeusturvan kannalta. Toimintaa muutettaessa tai muulloin lupaa muutettaessa päätökseen on sisällytettävä kaikki toimintaa koskevat lupa-määräykset. Hallinto-oikeus esittää, että asetuksen 21 §:ään lisätään vaatimus, jonka mukaan lupapäätökseen on pykälissä mainittujen asioiden lisäksi sisällytettävä kaikki toimintaa koskevat lupamääräykset.

## 22 §. Direktiivilaitoksen luvan tarkistamisasian käsittelyn kesto

*Ympäristönsuojelulain 81 §:ssä tarkoitettu luvan tarkistamista koskeva asia on ratkaistava mahdollisimman pian ja viimeistään kymmenen kuukauden kuluttua sen vireilletulosta, ellei asian laajuus, hakemuksen puutteellisuus, käsiteltävien tarkistamisasioiden suuri määrä tai muu erityinen syy edellytä pidempää käsittelyaikaa. Asia on joka tapauksessa ratkaistava ennen kuin mainitussa pykälässä tarkoitettu neljän vuoden määräaika on kulunut umpeen. Mahdollinen ympäristönsuojelulain 40 §:ssä tarkoitettu pyyntö hakemuksen täydentämiseksi on tehtävä kuukauden kuluessa hakemuksen vireilletulosta.*

**ESAVI** esittää, että asetuksen 22 § poistetaan tai ainakin siinä olevat tarkat käsittelyä koskevat määräajat. ESAVI huomauttaa, että asia tulee käsitellä joka tapauksessa joutuisasti muun kansallisen lainsäädännön ja IE-direktiivin säännösten määräaikojen puitteissa.

**LSSAVI** pitää asetuksen 22 §:n mukaista direktiivilaitoksen luvan tarkistamisasian käsittelyn kestoja koskevaa säännöstä liian tiukkana. Vaikka käsittelyaika ei ole ehdoton ja siitä voidaan poiketa, se on kuitenkin epärealistinen. Säännöksen mukaiset kuukauden määräaika hakemuksen täydentämispyyntöön tekemiselle ja 10 kuukauden määräaika asian ratkaisemiselle ovat kohtuuttomia, kun ottaa huomioon aluehallintoviranomaisissa vireillä olevien asioiden määrä ja laatu sekä todennäköisesti vireille tulevien direktiivilaitosten tarkistamishakemusten määrä ja laatu. Aluehallintovirasto huomauttaa, että näiden laitosten tarkistamishakemusten käsittely vaatii lupaviranomaiselta erityisasiantuntemusta, joten hakemukset keskittyvät muutamalle henkilölle. Esim. loma-aikana tulevaa hakemusta olisi mahdoton pyytää täydentämään kuukauden määräajassa.

**LSSAVI** myös huomauttaa, että toiminnanharjoittajalle ja valvontaviranomaiselle on asetettu huomattavasti väljemmät määräajat toimille ennen hakemuksen jättämistä. Lupaehtojen tarkistamiselle ja ajan tasalle saattamiselle asetettu neljän vuoden määräaika päätelmien julkaisemisesta on LSSAVI:n näkemyksen mukaan riittävä ohjaamaan lupakäsittelyä yhdessä laissa olevan kiireellisyysmääräyksen kanssa. Neljän vuoden määräaika käsittää myös toiminnanharjoittajan ja valvontaviranomaisen toimenpiteet ennen asian vireilletuloa lupaviranomaisessa. Kohtuuttoman tiukat määräajat velvoittaisivat lupaviranomaista käytännössä priorisoimaan direktiivilaitosten lupien tarkistamisasiat muiden toiminnanharjoittajien uusia toimintoja koskeviin asioihin nähden epätarkoituksenmukaisella tavalla.

**Kemianteollisuus** puolestaan toteaa, että pykälä antaa merkittävästi enemmän kuin 10 kuukautta aikaa luvan tarkistamista koskevan asian ratkaisuun. Tästä syystä Kemianteollisuus ehdottaa tähän käsittelyajan takarajan selvää tiukentamista esimerkiksi 18 kuukauteen. Samalla tulisi kuitenkin huolehtia siitä, etteivät uusinviestintien ympäristöluvituksen käsittelyajat veny tästä syystä.

**Kemianteollisuus** pitäisi myös hyvänä määräaikojen ulottamista kaikkiin ympäristölupahakemuksiin ja prosessin eri vaiheisiin. Tämä toisi ennakoitavuutta sekä viranomaisen että luvan hakijan prosesseihin.

**EK** kannattaa sitä, että asetuksen 22 §:ssä säädetään käsittelyajasta. Sen sijaan ratkaisu, jossa teollisuuspäästödirektiivin neljän vuoden määräaika säädettäisiin ns. lopullisena luvankäsittelyaikana, ei vaikuta EK:n näkemyksen mukaan onnistuneelta. Näin pitkää luvankäsittelyaikaa ei voida missään tilanteissa pitää kohtuullisena eikä lainsäädäntöratkaisu myöskään anna uskottavaa kuvaa nopeutus- ja sujuvoittamispyrkimyksestä.

**EK** ehdottaa, että asetukseen *lisätään* 22 §:ää vastaava säännös kaikkia lupa-asioita koskien. EK toteaa, että asiat voitaisiin nykyisen tulostavoiteajan tapaan jakaa uusien lupien käsittelyyn ja lupien tarkistamiseen. Määräajat tulisi vielä jyvittää lupakäsittelyn eri vaiheisiin. Jotta määräaikoja (kuten nykyisiä tulostavoiteaikoja) voitaisiin AVI:ssa noudattaa, on välttämättä tehtävä samalla muutoksia sekä luvan tarkastamiskäytäntöihin että lupavelvollisten määrään.

**Metsäteollisuus** pitää hyvänä, että luvan käsittelyn menettelyvaiheille annetaan selkeät määräajat. Asetuksen 22 §:ssä esitettyä 10 kuukauden määräaika lupapäätösvaiheelle vesittää kuitenkin määräys, jonka mukaan asia on joka tapauksessa ratkaistava ennen kuin mainitussa pykälässä tarkoitettu neljän vuoden määräaika on kulunut umpeen. Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan tähän tulee saada tiukempi vaatimus. Samalla olisi kuitenkin perusteluissa mainittava, etteivät uusinvestointien ympäristölupien käsittelyajat saa venyä tämän takia. Määräaikoja muille kuin direktiivilaitoksen luvan tarkistamisille ja käsittelyille tulisi myös esittää. Samoin tulisi myös ulottaa muihin luvan käsittelyihin asetuksessa esitetty pyyntö hakemuksen täydentämiseksi kuukauden kuluessa hakemuksen vireilletulosta.

**YTP** toteaa, että asetuksen 22 §:n muotoilu antaa merkittävästi enemmän kuin 10 kuukautta aikaa luvan tarkistamista koskevan asian ratkaisuun. YTP ehdottaa käsittelyajan takarajan tiukentamista esimerkiksi kahteen vuoteen.

**MTK** pitää asetuksen 22 §:ää koskevaa ehdotusta kannatettavana. MTK kuitenkin katsoo, että pykälän toteutumista käytännössä tulee seurata. Jatkossa lienee mahdollista, että säännöksiä päätöksenteon aikataulutuksesta laajennetaan koskemaan myös uusia ympäristölupia ja muita lupavelvollisia. Kuten pykälän yksityiskohtaisissa perusteluissa todetaan, jokaisella on oikeus saada asiansa käsitellyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä.

### 23 §. Lupapäätöksen lähettäminen viranomaisille

*Sen lisäksi, mitä ympäristönsuojelulain 85 §:ssä säädetään, valtion ympäristölupaviranomaisen on lähetettävä lupapäätös sähköisesti tiedoksi Suomen ympäristökeskukselle.*

**Evira** huomauttaa asetuksen 23 §:n perusteluissa todettavan, että ”ympäristönsuojeluasetuksen 23 §:n 1 momenttia vastaavat säännökset Suomen ympäristökeskuksen tehtävistä ovat ympäristönsuojelulain 85 §:ssä, joten niistä ei ole tarpeen säätää asetuksessa”. Evira katsoo, että perusteluissa lienee tapahtunut kirjoitusvirhe sillä SYKE:n tehtävistä ei säädetä YSL 85 §:ssä.

## 4 luku Ilmoitusmenettelyt

### 24 §. Ilmoituksen sisältö

*Ympäristönsuojelulain 118-120 ja 123 §:ssä tarkoitettu ilmoituksesta on käytävä ilmi:*

- 1) ilmoittajan yksilöinti ja yhteystiedot;
- 2) toiminnan sijainti;
- 3) työn, toimenpiteen tai tapahtuman laatu, kesto ja laajuus;
- 4) arvioidut tiedot päästöistä;
- 5) suunnitellut ympäristönsuojelutoimet;
- 6) toiminnan eri vaikutukset ympäristöön.

*Ilmoitukseen on liitettävä tiedot toimintaa koskevista luvista sekä viranomaisten antamista lausunnoista.*

*Jos koeluonteiseen toimintaan sovelletaan kaivannaisjätteistä annettua valtioneuvoston asetusta, sitä koskevaan ilmoitukseen on liitettävä ympäristönsuojelulain 114 §:ssä tarkoitettu kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelma.*

**UUEDELY** esittää asetuksen 24 §:n 1 momenttiin *lisättäväksi* kohta 7 ”arvio haitankärsijöistä”. Päätöksessä 26 § on esitettävä selvitykset ympäristöhaitoista ja tämä edellyttää tietoja haitankärsijöistä.

### 25 §. Ilmoitus pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta

*Sen lisäksi, mitä 24 §:ssä säädetään, ympäristönsuojelulain 136 §:n mukaisessa pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevassa ilmoituksessa on esitettävä:*

- 1) tunnistetiedot kiinteistöstä, jota puhdistaminen koskee;
- 2) tiedot kiinteistön ja sen lähialueen nykyisestä ja suunnitellusta käyttötarkoituksesta sekä kiinteistön naapureista;
- 3) kuvaus alueen maaperä-, pohja- ja pintavesiolosuhteista ja pohjaveden käytöstä;
- 4) tiedot alueen toimintahistoriasta ja pilaantumisen aiheuttaneista aineista ja tapahtumista;
- 5) tutkimustulokset maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta;
- 6) selvitys puhdistustavoitteesta, käytettävästä puhdistusmenetelmästä, puhdistamisen ympäristövaikutuksista ja ympäristöhaittojen ehkäisystä, puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella, jätteiden käsittelystä, puhdistustyön suorittamisesta, aikataulusta sekä työn valvonnasta ja tarkkailusta;
- 7) kartta ja asemapiirros, joihin on merkitty asian käsittelyn kannalta merkitykselliset kohteet.

**UUEDELY** esittää seuraavaa *muutosta* asetuksen 25 §:ään:

”Sen lisäksi, mitä 24§:ssä säädetään, ympäristönsuojelulain 136§:n mukaisessa pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevassa ilmoituksessa on esitettävä:

...

- 4) tiedot alueen toimintahistoriasta ja pilaantumisen aiheuttaneista aineista ja tapahtumista;
- 5) tutkimustulokset ja arvio maaperän ja pohjaveden pilaantuneisuudesta ja puhdistustarpeesta;
- 6) selvitys puhdistustavoitteesta, ....”.

## 26 §. Ilmoituksen johdosta annettava päätös

*Ilmoituksen johdosta annettavasta päätöksestä on käytävä ilmi ainakin seuraavat seikat:*

- 1) ilmoittajan yksilöinti ja yhteystiedot;
- 2) toiminnan sijainti;
- 3) toiminnan kuvaus ja ilmoitetut ympäristönsuojelutoimet;
- 4) arvio toiminnan vaikutuksista ympäristöön ja selvitykset ympäristöhaitoista;
- 5) lausunnot ja asianosaisten kuuleminen;
- 6) tarpeelliset määräykset tai toimintaa koskeva kielto ja niiden perustelut ja sovelletut säännökset.

**Vaasan hallinto-oikeus** huomauttaa, että asetuksen 26 §:ssä olevista ilmoituspäätöksen sisältövaatimuksista puuttuu lupapäätöksen sisältövaatimukseen (14 §) sisällytetty mahdollinen määräys päätöksen täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Asetuksen 14 §:ssä on lupapäätöksen sisältövaatimukseen säädetty päätöksen täytäntöönpanoa koskeva kohta.

**Vaasan hallinto-oikeus** myös toteaa, että ehdotetussa uudessa ympäristönsuojelulaissa (200 §) on jo sinällään säännös siitä, että muun ohella ilmoituksen johdosta annettavaan päätökseen voidaan asettaa määräys täytäntöönpanosta muutoksenhausta huolimatta. Ilmoituksenvaraiset toiminnot voi aloittaa ilmoituksen mukaisesti laissa säädetyn ajan kuluessa ilmoituksen vireillepanosta eikä oikeutus toimia ilmoituksen mukaisesti välttämättä poistu päätöksen antamisen jälkeen, jos päätökseen haetaan muutosta. Tästä syystä useissa ilmoituksenvaraisissa asioissa täytäntöönpanomääräyksen asettamisen tulisi olla usein pääsääntö, jotta toimintaa jatkettaisiin päätöksessä asetettujen ehtojen mukaisesti. Ilman täytäntöönpanomääräystä lyhytaikaista toimintaa säätelevän ilmoituspäätöksen ehdot saattavat käydä tarpeettomiksi.

**Vaasan hallinto-oikeus** esittää edellä olevan vuoksi, että asetuksen 26 §:ään *lisätään* ainakin uusi mahdollista täytäntöönpanoa koskeva kohta.

## 5 luku Valvonta ja seuranta

### 27 §. Ilmoitus rekisteröintiä varten

*Ympäristönsuojelulain 116 §:n nojalla tehtävää tietojärjestelmään rekisteröintiä varten on ilmoitettava:*

- 1) toiminnanharjoittajan yksilöinti ja yhteystiedot;
- 2) toiminnan sijainti;
- 3) toiminnan kuvaus ja tärkeimmät prosessit;
- 4) aikaisemmat luvat ja ilmoitukset, lausunnot sekä liittymissopimukset;
- 5) selvitys ympäristönsuojelutoimista;
- 6) arvio toiminnan päästöistä ja vaikutuksista ympäristöön.

*Vaadittavien tietojen laajuutta harkittaessa on otettava huomioon toiminnan luonne ja vaikutukset ympäristöön sekä se, milloin toiminta on aloitettu ja sitä koskevat luvat tai ilmoitukset käsitelty.*

*Ilmoitukseen on liitettävä tiedot toimintaa koskevista luvista sekä viranomaisten antamista lausunnoista.*

**KESELY ja VARELY** huomauttavat, että asetuksen 27 §:n 1 momentin 4 kohta ja 3 momentti ovat osittain päällekkäiset. VARELY toteaa, että mikäli 1 momentin kohdalla 4 tarkoitetaan vain toiminnan historiatietoja ja 3 momentin tekstillä muun lain mukaisia lupia, pykälän sisältöä tulee siinä tapauksessa selkeyttää.

**Oulun seudun ympäristötoimi** esittää rekisteröintiä koskevan 27 §:n siirtoa valvonta ja seuranta -luvusta ilmoitusmenettelyitä koskevaan lukuun 4.

**Energiateollisuus** toteaa, että asetuksen 27 §:n 3 momentissa edellytetään liittämään tiedot viranomaisten antamista lausunnoista. Energiateollisuus katsoo, että kohta on epäselvä ja lienee syytä rajata koskemaan vain viranomaisten antamia päätöksiä.

## 28 §. Valvontasuunnitelma

- Ympäristönsuojelulain 168 §:ssä tarkoitettussa valvontasuunnitelmassa on oltava:*
- 1) yleisluontoinen arvio ympäristön pilaantumisen riskeistä suunnitelmaan kuuluvalla alueella;
  - 2) tieto viranomaisen valvontavastuulle kuuluvista luvanvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista luettelona tai erillisenä sähköisenä rekisterinä;
  - 3) kuvaus menettelystä valvontaohjelman laatimiseksi;
  - 4) tieto siitä, miten ympäristöriskien arviointi tehdään, mitä perusteita siinä käytetään ja miten se ohjaa valvontaohjelman laatimista ja valvontaa;
  - 5) tieto siitä, käytetäänkö määräaikaistarkastusten järjestämisessä otantamenettelyä, miltä osin otantaa käytetään ja mitkä ovat otannan laatimisen perusteet;
  - 6) kuvaus ympäristönsuojelulain 169 §:n mukaisten valvontamenettelyiden käytöstä;
  - 7) tieto valvonnan voimavaroista henkilötyövuosina ja muina valvontaa kuvaavina tunnuslukuina;
  - 8) kuvaus viranomaisten välisestä yhteistyöstä valvonnassa.

**KESELY** toteaa, että tulevan ympäristönsuojeluasetuksen lisäksi ELY-keskus toivoo tarkempaa ohjeistusta mm. valvontasuunnitelman ja -ohjelman laatimisesta sekä riksiarviointikäytännöistä ja laitosotannan suorittamisesta. **KESELY** toivoo, että ohjeet ovat käytettävissä heti lain ja asetuksen voimaantullessa.

**VARELY** toivoo, että valvontasuunnitelman sisällössä korostettaisiin riskiperusteisuutta.

**VARELY** esittää, että asetuksen 28 §:n 2 kohtaan tulisi *lisätä* toimintojen jakautuminen valvontaluokkiin niiden ympäristölle aiheutuvan riskin perusteella, jolloin pykälän 2 kohta voisi kuulua seuraavasti: “tieto viranomaisen valvontavastuulle kuuluvista luvanvaraisista ja rekisteröitävistä toiminnoista ja niiden jakautuminen valvontaluokkiin toiminnan aiheuttaman ympäristöriskin perusteella luettelona tai erillisenä sähköisenä rekisterinä”.

Lisäksi **VARELY** katsoo, että valvontasuunnitelman laatimista koskeva menettelykuvaus asetuksen 28 §:n 3 kohdassa on tarpeeton ja tulisi *poistaa*.

**Oriveden kaupunki** esittää asetuksen 28 §:n kohtien 3,5 ja 6 olevan turhia, sillä asiat ovat jo lain 168 §:ssä.

**VARELY** myös ehdottaa, että asetuksen 28 §:n 4 kohtaa tulisi muotoilla selkeämmäksi seuraavalla tavalla: “kuvaus ympäristöriskinarvioinnin perusteista ja riskinarvioinnin käytöstä valvontaohjelman laadinnassa ja valvonnassa”.

**MMM** pitää valvonnan kehittämisen kannalta tärkeänä asetuksen 28 §:n 8 kohdassa tarkoitettua kuvausta viranomaisten välisestä yhteistyöstä valvonnassa.

**SLL** toteaa asetuksen 28 ja 29 §:n osalta, että YSL 168 §:ssä viitataan mahdollisuuteen säätää tiedotuksesta. Nämä tiedot tulee SLL:n esityksen mukaan säätää internetissä julkaistavaksi.

## 29 §. Määräaikaistarkastukset ja riskinarviointi

*Määräaikaistarkastusten tiheys on määritettävä ympäristöriskien järjestelmällisen arvioinnin perusteella. Arvioinnissa on käytettävä ainakin seuraavia perusteita:*

- a) toiminnan mahdolliset ja tosiasialliset vaikutukset ihmisen terveyteen ja ympäristöön ottaen huomioon päästötasot ja -tyypit, onnettomuusriski sekä paikallisen ympäristön herkkyys;*
- b) ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten, etenkin lupamääräysten, noudattaminen toiminnassa;*
- c) toiminnanharjoittajan osallistuminen ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmään.*
- d) muu laitosta koskeva valvonta, jos se vastaa osittain tai kokonaan tämän lain mukaista valvontaa.*

MMM esittää asetuksen 29 §:ää koskevien yksityiskohtaisten perustelujen kolmannessa kappaleessa ”muuna viranomaisena” mainittavaksi myös Elintarviketurvallisuusvirasto.

**Evira** on puolestaan kiinnittänyt lausunnossaan huomiota asetuksen 29 §:ään ehdotettaviin arviointikriteereihin, joiden perusteella kunkin laitoksen valvontatiheys määriteltäisiin. Luettelon viimeisenä kohtana d) on ”muu laitosta koskeva valvonta, jos se vastaa osittain tai kokonaan tämän lain mukaista valvontaa”. Eviran käsityksen mukaan d) kohdan tarkoituksena on vähentää laitoksiin kohdistettavan valvonnan tiheyttä. Perustelumuistion mukaan eri lakien mukainen valvonta on voitu järjestää käytännössä myös valvontoja osittain yhdistämällä tai yhteistyössä. Kun valvontaa tehdään yhdistämällä, yhteistyössä tai tietoa vaihtaen, siihen osallistuvien viranomaisten on helppo saada tietoa toistensa valvonnasta ja tietoa voidaan hyödyntää riskinarvioinnissa ja valvonnan kokonaisuuden suunnittelussa. Ympäristönsuojelulain mukaista valvontaa voidaan vähentää siellä, missä valvotaan jo muiden toimesta ja lisätä siellä, missä muuta valvontaa on vähemmän.

**Eviran** käsityksen mukaan tietojen vaihtamisesta viranomaisten välillä voisi olla tarpeen säätää myös nimenomaisen ilmoitusvelvollisuuden muodossa. Toisaalta voisi olla tarpeen säätää myös viranomaisen oikeudesta saada tietoja valvontaansa varten. Jos 29 § on ainoa säännös, jossa viranomaisten välisestä tietojenvaihdosta säädetään, voi tietojen vaihtaminen Eviran näkemyksen mukaan jäädä käytännössä vähäiseksi, kun selkeää velvollisuutta ilmoittaa valvonnassa saaduista tiedoista toiselle viranomaiselle ei ole, tai viranomaiselle ei ole säädetty selkeää oikeutta saada valvontaansa varten tietoja toiselta viranomaiselta. Evira katsoo, että nimenomainen säännös olisi erityisesti salassapitosäännösten alaisten tietojen osalta tarpeellinen.

**EPOELY** pitää asetuksen tarkastuksia säätelevää kohtaa epäselvänä ja heikompana verrattuna nykyisen ympäristönsuojeluasetuksen 29 §:ään. Nykyisen asetuksen perusteella on laadittu voimassa olevat valvontasuunnitelmat. Tarkastukset on luvan saaneissa toiminnassa suoritettava riittävän usein toiminnan seuraamiseksi. Tarkastus on suoritettava myös muissa erityistilanteissa ja toiminnanharjoittajan, asianosaisten ja muiden vaatimusten vuoksi, jollei tarkastusta ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Nyt asetuksen 29 § sisältäisi määräykset vain määräaikaistarkastuksista, joiden tiheys olisi määriteltävä ympäristöriskien järjestelmällisen arvioinnin perusteella.

**VARELY** esittää, että määräaikaistarkastusten tiheyden määrittämiseen liittyvän ympäristöriskien arvioinnin perusteena käytettävä b) kohta tulee *muotoilla* uudelleen seuraavasti ”toiminnan tarkkailun, ympäristöriskien hallinnan sekä raportoinnin taso ja riittävyys”. Luonnokseen kirjoitettu ympäristönsuojelulain ja sen nojalla annettujen säännösten ja määräysten, etenkin lupamääräysten, noudattamista toiminnassa on pidettävä lähtökohtana, joka voidaan kirjata pykälän ensimmäisen lauseen perään ennen arviointiperusteiden luettelemista.

**L&T** toteaa näkevänsä positiivisena asiana toiminnanharjoittajan ympäristöasioiden hallinta- ja auditointijärjestelmän huomioimisen määräaikaistarkastusten tiheyden määrittelyssä.

**Finavian** näkemyksen mukaan toiminnanharjoittajien tasapuolisen kohtelun ja yhtenäisen linjan varmistamiseksi tarvitaan selkeämpää ohjeistusta riskinarviointien tekemiseen. Lisäksi Finavian mukaan on huomioitava, että toiminnanharjoittajalla voi olla erikokoisia laitoksia, joiden ympäristövaikutukset ja -riksit ovat hyvinkin erilaisia. Esimerkiksi Finavian Helsinki-Vantaan lentoaseman ilma-alusten laskeutumismäärät vuonna 2013 olivat noin 85 000 ja Enontekiön lentoaseman noin 110. Samoin esimerkiksi kiitoteiden liukkaudentorjuntaan käytettyjen aineiden määrät vaihtelevat suuresti eri lentoasemilla (v. 2013 Helsinki-Vantaa 588t ja Enontekiö 3 t). Finavia esittää, että toiminnan tai laitoksen määräaikaistarkastusten tiheydestä on sovittava yhteisesti toiminnanharjoittajan kanssa.

**HÄMELY** huomauttaa, että muistion kohdassa 29 § ”Määräaikaistarkastukset ja riskinarviointi” on kirjoitettu, että ”Laitosvierailujen eli määräaikaistarkastusten tiheys”. Termi ”laitosvierailu” on HÄMELY:n mielestä epäonnistunut ja harhaanjohtava. Parempi olisi käyttää vaikkapa ilmaisua ”Suunnitelmallisten laitospöytäkirjojen eli määrä-aikaistarkastusten”.

### 30§. Valvontaohjelma

*Ympäristönsuojelulain 168 §:n mukaisessa valvontaohjelmassa suunnitellaan ohjelmakaudella toteutettavat eri tyyppisten luvanvaraisten ja rekisteröitävien toimintojen määräaikaistarkastukset ja niitä koskevat muut säännöllisen valvonnan toimenpiteet. Valvontaohjelmassa on kuvattava myös edellisen kauden valvontaohjelman tavoitteiden toteutuminen.*

**Oriveden kaupungin** näkemyksen mukaan 30 § voidaan jättää asetuksesta kokonaan pois.

### 31 §. Direktiivilaitoksen tarkastuksesta laadittava tarkastuskertomus

*Kun direktiivilaitoksella tehdään ympäristönsuojelulain 168 ja 169 §:n mukainen tarkastus, tarkastuskertomuksesta on olennaisilta osin käytävä ilmi, noudatetaanko toiminnassa ympäristöluvan vaatimuksia ja, tarpeen mukaan, mitä lisätoimia vaatimusten täyttämiseksi on tehtävä. Tarkastuskertomus annetaan toiminnanharjoittajalle tiedoksi viimeistään kahden kuukauden kuluttua tarkastuksesta.*

**HÄMELY** toteaa, että asetuksen 31 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi, että direktiivilaitosten tarkastuskertomus annetaan tiedoksi viimeistään kahden kuukauden kuluttua tarkastuksesta. Määräaika suosituksena olisi HÄMELY:n näkemyksen mukaan perusteltu, mutta se ei ole hyvä asetuksessa esitettynä velvoitteena. Määräaikaa koskevaa suositus on syytä siirtää valvontaohjeeseen.

**Energiateollisuus** ehdottaa, että asetuksen 31 §:n perusteluissa voitaisiin lisäksi neuvoa, että tarkastuskertomus tulisi tarkistuttaa toiminnanharjoittajalla ennen sen julkaisua YSL:n 223 §:n mukaisessa ympäristötietojärjestelmässä.

Asetuksen 31 §:n osalta **SLL** toteaa, että vuosiarviointi on syytä säätää internetissä välittömästi julkaistavaksi.

### 33§. Päätelmien voimaantuloa koskeva tiedottaminen

*Suomen ympäristökeskuksen on tiedotettava valtion ympäristölupa- ja valvontaviranomaisille uusista päätelmistä viipymättä niiden tultua voimaan.*



*Valvontaviranomaisen on tiedotettava direktiivilaitoksen toiminnanharjoittajalle pääasiallista toimintaa koskevien uusien päätelmien voimaantulosta ja ympäristönsuojelulain 80 §:n mukaisesta selvitysvelvollisuudesta viipymättä 1 momentin mukaisen tiedon saatuaan.*

**UUELY** toteaa, että BAT-päätelmät ovat kymmenien sivujen mittaisia tietopaketteja ja sisältävät paljon yksityiskohtaista teknistä tietoa kyseessä olevalta toimialalta. Vain harvat valvojat ovat mukana BAT-vertailuasiakirjojen valmistelutyössä, eivätkä valvojat siten BAT-päätelmien ilmestyessä ole perehtyneet tuleviin vaatimuksiin. Lainsäädäntö antaa valvojalle tiukat aikataulut BAT-päätelmien ilmestyttyä tehtäviin lupaharkintoihin. Jotta tämä valvontatyö voidaan tehdä tehokkaasti ja asiantuntevasti, on valvojille toimitettava tieto BAT-päätelmien ilmestymisestä sekä lisäksi valvojalle on valmiina toimitettava tiivistelmä, josta valvojalle käyvät ilmi olennaiset seikat, joihin lupanhakuun liittyvässä harkinnassa on keskityttävä. UUELY katsoo, ettei asetuksen 33 §:ssä Suomen ympäristökeskukselle annettu tiedottamisvelvoite ole riittävä tieto valvontatyön tehokkaaksi toteuttamiseksi. Ympäristönsuojelulain ja -asetuksen tuomat uudet tehtävät, joista BAT-päätelmiin liittyvät lupatarpeen harkinnat ovat vain yksi kokonaisuus, tulevat aiheuttamaan käsittelyruuhkia nykyisillä valvonnan resursseilla. UUELY haluaa korostaa, että valvojien on saatava BAT-asioista riittävää koulutusta ja tietoa BAT-vertailuasiakirjojen valmistelutyöstä.

### **34 §. Direktiivilaitoksen luvan tarkistamistarpeen arviointia koskevat aikarajat ja tiedottaminen**

*Valvontaviranomaisen on tarkistettava ympäristönsuojelulain 80 §:n mukainen selvitys ja tehtävä mainitun pykälän 3 momentin mukainen arviointi sekä annettava mahdollinen määräys luvan tarkistamiseksi mahdollisimman pian ja viimeistään kolmen kuukauden kuluttua asian vireilletulosta, ellei toiminnan laajuus, selvityksen puutteellisuus tai arvioitavien laitosten suuri lukumäärä edellytä pidempää käsittelyaikaa.*

*Arviointimenettely on tarkistamisasioiden käsittelyn ruuhkautuessa järjestettävä siten, että lupaharkintaan ilmeisen selvästi määrättävät toiminnot tunnustetaan ja arvioidaan mahdollisimman nopeasti. Muidenkin toimintojen osalta arviointi on tehtävä ja mahdollinen määräys luvan tarkistamiseksi annettava viimeistään vuoden kuluttua pääasiallisen toiminnan päätelmien julkaisemisesta.*

*Arvio on päivittävä ja siinä on esitettävä arvioinnin lopputulos perusteluineen. Määräyksen antamisesta on voimassa, mitä hallintolaissa (343/2003) säädetään.*

*Valvontaviranomaisen on tarvittaessa neuvoteltava lupaviranomaisen kanssa ympäristönsuojelulain 81 §:n 3 momentissa tarkoitettua määräaikojen asettamisen aikataulusta. Määräajat on asetettava siten, että toisaalta valvontaviranomaisella on riittävästi aikaa tehdä arviointi ja toisaalta lupaviranomaisella on aikaa ratkaista tarkistamista koskevat lupa-asiat hyvissä ajoin ennen kuin neljä vuotta on kulunut laitosten pääasiallista toimintaa koskevien päätelmien julkaisemisesta.*

*Valvontaviranomaisen on talletettava tekemänsä arvio ja määräys ympäristönsuojelun tietojärjestelmään. Tieto arvion tekemisestä ja määräyksen antamisesta on julkaistava viranomaisen internetsivuilla.*

**LSSAVI** toteaa, että asetuksen 34 §:n säännöksessä direktiivilaitoksen luvan tarkistamistarpeen arviointia koskevasta aikataulusta on hyvä luonnoksen mukaisesti korostaa valvontaviranomaisen ja lupaviranomaisen yhteistyötä.

**PIRELY** toteaa, että valvontaviranomainen tarkastaa YSL 80 §:n mukaisen selvityksen ja antaa tarvittaessa määräyksen luvan tarkistamiseksi. **PIRELY** huomauttaa, että asetuksen 34 §:stä tai sen perusteluista ei täysin varmaksi selviä, liitetäänkö valvontaviranomaisen määräykseen valitusosoitus.

**KESELY ja Energiateollisuus** huomauttavat, että asetuksen 34 §:n 4 momentissa on määräaikojen asettamisen aikataulun osalta viitattu virheellisesti YSL 81 §:n 3 momenttiin (oik. 80 §:n 3 mom.).

**Energiateollisuus** toteaa, että asetuksen 34 §:n 4 momentissa säädetään määräaikojen asettamisesta viranomaisten kannalta. Energiateollisuus huomauttaa jo nyt tiedettävän, että neljä vuotta tulee olemaan tiukka aikataulu ja siksi olisi hyvä, että viranomaiset pyrkisivät huomioimaan myös mahdollisten muutosinvestointien vaatiman ajan.

YSL 78 §:n perustelujen mukaan viranomainen voi oma-aloitteisesti hyödyntää poikkeusperustetta, jos direktiivin vuoksi noudatettava neljän vuoden määräaika olisi jatkettava esimerkiksi tekniikan käyttöönoton vaatiman ajan vuoksi. **Energiateollisuus** esittää, että YSL 78 §:n mukainen ajatus siitä, että viranomainen voi oma-aloitteisesti hyödyntää poikkeusperustetta, jos direktiivin vuoksi noudatettava neljän vuoden määräaika olisi jatkettava esimerkiksi tekniikan käyttöönoton vaatiman ajan vuoksi, tulisi sisällyttää asetuksen 34 §:ään ja viranomaisen olisi määräaikoja asettaessa tehtävä tarvittaessa myös esitys poikkeaman käytöstä. Tällöin toiminnanharjoittajan ei tarvitsisi erikseen perustella ja vaatia poikkeusta.

**Energiateollisuus** pitää hyvänä asiana, että käsittelyprosessiin on kytketty viranomaisia koskevia määräaikoja.

**Metsäteollisuus** toteaa, että asetuksen 34 §:ään on ehdotettu määräaikoja luvan tarkistamistarvetta koskevalle arvioinnille ja mahdolliselle määräykselle luvan tarkistamiseksi. Vastaavalla tavalla kuin 22 §:ssä tulisi tässä ehdotettu 12 kuukauden takaraja olla Metsäteollisuuden näkemyksen mukaan lyhyempi. Täydennyspyyntöjä tulee myös tässä välttää, minkä takia uusia sivutoiminnan päätelmiä ei tulisi tässä menettelyvaiheessa ottaa sovellettavaksi sen jälkeen kuin toiminnanharjoittaja on jättänyt selvityksensä.

## 6 luku Erinäiset säännökset

### 36 §. Lupa- ja valvontaviranomaisten yhteistyö

*Lupa- ja valvontaviranomaisten on oltava keskenään riittävässä yhteistyössä. Yhteistyön toteuttamiseksi valtion lupa- ja valvontaviranomaiset voivat perustaa neuvoa-antavia asiantuntijaryhmiä. Ryhmiin voidaan kutsua asiantuntijoita myös muista asiantuntijaviranomaisista tai -laitoksista.*

**VARELY:n** näkemyksen mukaan yhteistyön järjestämiseksi perustettavat neuvoa-antavat asiantuntijaryhmät eivät kevennä asioiden hallinnollista käsittelyä.

### 37 §. Asiantuntijaviranomaiset ja -laitokset

*Ympäristönsuojelulain 25 §:n mukaisia asiantuntijaviranomaisia ovat maa- ja metsätalousministeriö ja sosiaali- ja terveysministeriö. Asiantuntijalaitoksia ovat Suomen ympäristökeskus, Metsäntutkimuslaitos, Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus, Riista- ja kalatalouden tutkimuslaitos, Elintarviketurvallisuusvirasto, Ilmatieteen laitos, Teknologian tutkimuskeskus VTT, Geologian tutkimuskeskus, Säteilyturvakeskus, Turvallisuus- ja kemikaalivirasto sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitos kukin toimialallaan.*

**Evira** toteaa asetuksen 37 §:ssä mainitun listan olevan kattava, mutta haluaa kuitenkin tuoda esille terminologiaan liittyvän epäselvyyden. Eviran tehtäviin kuuluvat mm. elintarvikeketjun viranomaisohjaus sekä valvontatehtäviä, joten elintarvikelainsäädännön perusteella Eviraa ei voida pitää ainoastaan asiantuntijalaitoksena vaan erityisesti viranomaisena. Evira huomauttaa, että epäyhtenäinen terminologia voi aiheuttaa sekaannusta yrityksissä ja viranomaisissa.

**STUK** pitää erittäin hyvänä sitä, että Säteilyturvakeskus esitetään lisättäväksi asetuksen 37 §:ään YSL 25 §:n mukaisten asiantuntijaviranomaisten ja -laitosten luetteloon.

**THL:n** näkemyksen mukaan asetuksessa mainitut viranomaistahot ja asiantuntijalaitokset ovat oikein. THL on mainittu yhtenä asiantuntijalaitoksena. Se osaa arvioida tarvittaessa toimialansa mukaisesti asetukseen liittyviä terveystaivikutuksia ihmisille.

### 38 §. Vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavia päästöjä koskevat yleiset vaatimukset

*Vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavat teollisuusjätevedet ja muut pilaavia aineita sisältävät jätevedet on esikäsiteltävä asianmukaisella tavalla:*

- 1) vesihuoltolaitoksen päästöistä ympäristöön kohdistuvien haittojen estämiseksi tai muiden purkuvesistöä koskevien säännösten vaatimusten täyttämiseksi;
- 2) lietteen turvallisen, ympäristön kannalta hyväksyttävän hyödyntämisen ja loppukäsittelyn varmistamiseksi;
- 3) viemäriverkon ja puhdistamojen työntekijöiden terveyden suojelemiseksi;
- 4) jäteveden ja lietteen käsittelyprosessien toiminnan vaikeutumisen estämiseksi;
- 5) viemäriverkon, puhdistamoiden ja niihin liittyvien laitteiden vaurioitumisen estämiseksi.

*Vesihuoltolaitos voi kieltäytyä liittämästä laitoksen viemäriin kiinteistöä ja ottamasta vastaan 1 momentissa tarkoitettuja jätevesiä, jos 1 momentissa säädetyt vaatimukset eivät täyty.*

**HÄMELY** katsoo, että asetuksessa on erittäin tärkeää antaa yleinen vaatimus viemäriin johdettavien jätevesien käsittelyvaatimuksesta, koska viemäriin johdettavien haitallisten ainepäästöjen luvanvaraisuus on poistumassa. HÄMELY:n näkemyksen mukaan vaatimusta tulee kuitenkin ensiksi muuttaa niin, että käsittelyvelvollisuus ulottuu jatkossa kaikkiin viemäriin johdettaviin aineisiin, ei siis ainoastaan vesiseoksiin. Toiseksi esikäsitteilyn velvoittavuutta on syytä terävöittää, ettei haitallisten aineiden johtaminen viemäriin ole jatkossakaan mahdollista. Viemäripäästöistä ei saa aiheutua pilaantumista. HÄMELY korostaa, että täsmentämisen tarvetta lisää se, että valtioneuvoston asetuksen 1022/2006 mukainen päästökielto viemäriin koskevain vain 15 harvinaista ainetta. Myöskään jätelain soveltaminen jätevesipäästöihin ei ole mahdollista, kun ne ovat rajattu jätelain soveltamisalan ulkopuolelle. Luvattomasti viemäriin johdettavien viemäripäästöjen ympäristörikosuhteellisen vastuun kannalta asetuksen 38 §:n sanamuoto on myös ratkaisevan tärkeä.

### 39 §. Vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettavista päästöistä määrääminen ympäristöluvassa

*Ympäristöluvassa on annettava tarpeelliset päästöraja-arvot ja muut päästömääräykset vesihuoltolaitoksen viemäriin johdettaville teollisuusjätevesille tai muille vesille, jotka sisältävät lietteen 1 aineita, sen varmistamiseksi, että jätevedet esikäsitellään asianmukaisesti ja päästöjä tarkkaillaan. Lupaviranomaisen on lupa-asiaa käsiteltäessä kuultava vesihuoltolaitosta.*

**HÄMELY** toteaa, että asetuksen 39 §:n mukaan viemäriverkkoon johdettavalle jätevedelle voidaan antaa ympäristöluvassa määräyksiä. Toisinaan luvassa edellytetyt esikäsitteilyvaatimukset ovat

tiukempia kuin laitoksen ja viemärlaitoksen teollisuusjätevesisopimuksen ehdot. Aikaisemmin vaatimuksena oli, että teollisuusjätevesisopimuksen tulee täyttää valtioneuvoston päätöksen (VNP 365/1994) mukaiset vaatimukset ja sopimusta on valvontaviranomaisen kehotuksesta tarkistettava (7 §). Kyseinen valtioneuvoston päätös on myöhemmin kumottu.

**HÄMELY** katsoo, että edelleen teollisuusjätevesisopimusten päivittämisen tarve ympäristöluvan mukaisiksi on olemassa. Siksi pykäläluonnosta on syytä *täydentää*. HÄMELY ehdottaa 39 §:ään *lisättäväksi*, että teollisuusjätevesien johtamista yleiseen viemäriin koskevan liittymissopimuksen tulee täyttää ympäristöluvan esikäsittelyä koskevat vaatimukset ja sitä on valvontaviranomaisen kehotuksesta tarkistettava.

#### 41 §. Voimaantulo

*Tämä asetus tulee voimaan . . . kuuta 2014. (Lisätään myöhemmin ympäristönsuojelulain voimaantulopäivä)*

*Ympäristönsuojelulain 232 §:n 2 momentissa tarkoitettu direktiivilaitoksen perustilaselvitys on liitettävä mainitun säännöksen 2 momentissa tarkoitettun lupa-asian hakemukseen, jollei sitä ole tätä ennen toimitettu lupaviranomaiselle.*

**ESAVI** katsoo, että vireillä olevat hakemukset, joiden osalta toimivaltainen viranomaislain muuttuu, tulisi siirtää asetuksen mukaiselle toimivaltaiselle viranomaiselle, ellei käsittely ole niin pitkällä, että se ei enää kokonaistehokkuuden kannalta ole järkevää. Tämä olisi ESAVI:n näkemyksen mukaan järkevää myös siksi, että valvontaviranomaislain muuttuu.

**Evira** toteaa, ettei asetuksen 41 §:n 2 momentissa tarkoitettu siirtymäsäännös liity suoraan lain voimaantuloon vaan siihen, kun toiminnanharjoittajan lupa-asia (esim. tarkistaminen) tulee seuraavan kerran vireille lain voimaantulon jälkeen. Evira pohtii, olisiko tarkoituksenmukaisempaa, että momentti olisi omana säännöksenään.

**Energiateollisuus** katsoo, että suurien polttolaitosten luvissa pitää vahvistaa direktiivin edellyttämät asiat YSL 233 §:n mukaisesti suppeassa menettelyssä. Menettely ohjeistetaan erikseen. Epäselvyyksien välttämiseksi Energiateollisuus esittää, että YSAn siirtymäsäännöksissä voitaisiin *rajata* asetuksen soveltaminen 233 §:n ja 234 §:n osalta *pois* tai *täsmennettävä*, että hakemus voidaan tehdä soveltuvin osin: ”YSL 233 §:n ja 234 §:n mukaisessa hakemuksessa on esitettävä soveltuvin osin, mitä 2. luvussa säädetään.”

#### Liite 1

**UUEDELY** ehdottaa, että lupavelvollisuutta olisi hyvä täsmentää esimerkiksi sekoittamisen ja pullottamisen osalta. UUEDELY pohtii, kuuluuko esim. pesu- tai suojausaineiden, biosidejä ja kasvisuojeluaineita sisältävien tuotteiden valmistus pelkästään eri aineita sekoittamalla tai pullottamalla lupavelvollisuuden piiriin? Ympäristönsuojelulain luvanvaraisia laitoksia koskevassa liitetäulukossa kemianteollisuuteen sisältyvät toiminnat on määritelty luvanvaraisiksi vain, kun kyseessä on taulukossa 2 mainittujen aineiden tai aineryhmien kemiallinen tai biologinen jalostaminen. Jääkö vastaavasti myös lannoitevalmisteiden valmistus pelkästään sekoittamalla luvanvaraisuuden ulkopuolelle? UUEDELY vastaavasti kysyy, onko rehuina käytettävien tuotteiden valmistus pelkästään sekoittamalla edelleen tarpeen luvittaa? Jos kaikki edellä mainitut sekoitus- ja pullotustoiminnot on edelleen tarpeen luvittaa, soveltuisivat ne mahdollisten vähäisten ympäristövaikutustensa takia paremmin kunnan toimivaltaan.

**UUEDELY** toteaa, että elintarviketeollisuuden luvanvaraisuus ja toimivaltajako on esitetty hyvin vaikeaselkoisesti, koska jo lupavelvollisuuden määräytyminen monimutkaisilla laskentakaavoilla

vaikuttaa lupavelvollisuuden arviointia nykytilanteeseen verrattuna. Ympäristönsuojelulain liitteen taulukossa 2 esitetty luvanvaraisuuden määräytyminen ja ympäristönsuojeluasetusluonnoksessa esitetty toimivaltajako on kirjoitettu osin keskenään eri termejä käyttäen, mikä on omiaan aiheuttamaan sekaannusta. Lupavelvollisuuden ja toimivaltajaon alin alaraja tulisi kirjoittaa samoilla termeillä.

**UUDELY** katsoo myös, että ympäristönsuojelulain liitetaulukossa 2 esitetty luvanvaraisuuden yläraja voi aiheuttaa sekaannusta ja herää epäily, että joitakin laitoksia saattaa jäädä kokonaan luvanvaraisuuden/toimivaltajaon ”ulkopuolelle”. **UUDELY** kysyy, kuka käsittelee kapasiteetiltaan isot alkoholijuomatehtaat tai sellaiset isot (> 75 t/vrk) jäätelötehtaat, joissa ei ole omaa maidon vastaanottoa? Määräytyvätkö edellä mainitut laitokset tällöin IED-laitoksiksi niissä käytettävien eläin- ja kasviperäisten raaka-aineiden perusteella?

## Ympäristöministeriön asetus pienestä yrityksestä

### Yleisiä kommentteja

**YM/LYMO** pitää hyvänä, että asetuksen perustelumuistiossa on laajasti kuvattu sääntelyn nykytila ja arvioitu muutosten tarpeellisuutta.

**VARELY** toteaa asetuksen tekstin ja sisällön olevan selkeitä.

**OM** kiinnittää lausunnossaan huomiota siihen, ettei pienen yrityksen käsitettä ole määritelty ehdotetussa ympäristönsuojelulaissa, jonka seurauksena käsite ja samalla lain soveltamisala määräytyisivät käytännössä asetuksen perusteella. **OM** kehottaa, että ehdotettua sääntelyä tulee tarkistaa siten, että lain soveltamisala määräytyy laintasoisin säännöksiin. Jatkovalmistelussa säädöksen kirjoitustapaa tulee muutoinkin tarkistaa hyvän lainkirjoitustavan mukaiseksi.

**Kuntaliitto** katsoo, että asetuksen nimi on virheellinen. Kuntaliitto huomauttaa, että ympäristöministeriön ei varmaankaan ole omalla asetuksella tarkoitus kattavasti antaa pienen yrityksen määritelmää koko hallinnon käyttöön, varsinkin kun taustalla on EU-tasoinen suositus, josta ympäristöministeriön määritelmä merkitsevästi poikkeaa.

**Inarin kunta** toteaa, että kaikki ympäristönsuojelun substanssin ulkopuolelle ulottuvat arviointiasiat ovat lähtökohtaisesti ympäristönsuojelun viranhaltijoille erittäin haasteellisia. Inarin kunta muistuttaa, että vaikka asetus on toisaalta hyvinkin yksityiskohtainen, on se itsessään uusi säädös. Sen tulkinnasta tulee ristiriitaisia näkemyksiä, ja viranomaisen joutuu laittamaan omaa työaikaansa taas perusteluihin, jotka eivät ensisijaisesti edistä ympäristönsuojelua, vaan taloudellisia intressejä. Esimerkiksi Inarin ja Utsjoen alueiden jakeluasemista karkeasti 16 olisi asetusluonnoksen mukaan pieniä yrityksiä, ja 10 sitä suurempia. Inarin kunnan ympäristöyksikön näkemyksen mukaan ympäristönsuojelullisessa riskitarkastelussa jakeluasemien välillä ei ole ratkaisevaa eroa voidaanko toiminta luokitella pieneksi yritykseksi vai ei.

**Oulun seudun ympäristötoimi** pitää tarkoituksenmukaisena sitä, että asetuksessa pienistä yrityksistä vastuu yrityksen koon määrittelystä ja ilmoittamisesta säilyy toiminnanharjoittajalla. Ympäristötoimi kuitenkin kysyy, olisi tarpeen harkita, tuleeko lakiin tai asetukseen sisällyttää menettelyt, mikäli toiminnanharjoittajan havaitaan tarkoituksellisesti vääristäneen toiminnan laajuutta koskevia tietoja taloudellisen edun saavuttamiseksi. Toisaalta yrityksen koolla ei saisi olla merkitystä valvonnan maksullisuudessa, vaan maksun tulisi perustua siihen kuinka paljon valvonta teettää työtä. On myös todettava, että yritysten koossa saattaa tapahtua lyhyelläkin aikavälillä merkittäviä muutoksia.

**Oulun seudun ympäristötoimi** myös pohtii, että ympäristönsuojelulain ja asetusten uusimisen yhteydessä voisi olla tarpeen tarkastella ammattimaisuuden ja laitosisäilyksen käsitettä, mikä esimerkiksi jätteen käsittely- ja hyödyntämistoiminnoissa tai lentopaikan samoin kuin pienen yrityksen määrittelyssä ei ole yksiselitteistä.

**Eviran** näkemyksen mukaan olisi tärkeää, että eri lainsäädäntösektoreiden määritelmät ja valvontamaksuja koskevat kevennykset olisivat mahdollisimman lähellä toisiaan, koska samaan yksittäiseen yritykseen sovelletaan käytännössä usein monen eri lainsäädäntösektorin säännöksiä. Pienen yrityksen hallinnollista taakkaa ei kevennä, jos yritys luetaan toisella lainsäädäntösektorilla pienten yritysten joukkoon ja toisella lainsäädäntösektorilla näin ei ole. Vaikka eri lainsäädäntösektoreiden keskinäisiä ristiriitaisuuksia ei voitane täydellisesti välttää, pitää Evira tärkeänä oman lainsäädäntösektorinsa periaatteiden saattamista ympäristöministeriön tietoon, jotta mahdollisiin ristiriitaisuuksiin on mahdollista kiinnittää lainsäädännön säätämävaiheessa riittävästi huomiota.

### Ympäristönsuojelulain 206 §:stä

**Inarin kunta** katsoo, että ympäristönsuojelulakiin esitetty 206 § on ongelmallinen, kun tavoitellaan ympäristönsuojelun omakustanteisuutta. Lähtökohtaisesti pienemmät toiminnanharjoittajat työllistävät viranomaista suhteessa isompia toiminnanharjoittajia enemmän. Inarin kunnan ympäristöyksikkö esittää, että YSL 206 § tulisi *poistaa* tai ainakin *muuttaa* yhdenmukaiseksi muuten esitetystä ympäristönsuojelulaissa, että toiminnanharjoittajien säännöllinen valvonta perustuu riskinarviointiin, johon toiminnanharjoittaja voi itse vaikuttaa, riippumatta toimintansa koosta, ja toisaalta toiminnanharjoittajasta johtuvat valvontatoimet voidaan laskuttaa täysimääräisenä.

**Kuntaliiton** kannan mukaisesti eri elinkeinoihin kohdistuvat taloudelliset tuet tulee olla läpinäkyviä. Tähän liittyen Kuntaliitto esittää, että viranomaismaksut tulee kohdistaa tasapuolisesti kaikkiin toimijoihin ja elinkeinotuet jakaa erillisten tukijärjestelmien kautta. Tähän läpinäkyvyyteen on myös EU:n komissio kehottanut jäsenmaitaan.

**Kuntaliitto** toteaa, että valtioneuvoston hyväksymän rakennepoliittisen ohjelman toimeenpanossa (liitteen 2 kohta 37) viitataan siihen, että perittävillä maksuilla tulisi pystyä kattamaan valvonnan kustannukset. Uuteen ympäristönsuojelulakiin esitetty 206 § on ongelmallinen, kun tavoitellaan ympäristönsuojelun omakustanteisuutta. Kuntaliitto huomauttaa, että lähtökohtaisesti pienemmät toiminnanharjoittajat työllistävät viranomaista suhteessa isompia toiminnanharjoittajia enemmän. Kuntaliiton näkemyksen mukaan lain 206 § tulisi *poistaa* tai ainakin *muuttaa* yhdenmukaiseksi muuten esitetystä ympäristönsuojelulaissa, että toiminnanharjoittajien säännöllinen valvonta perustuu riskinarviointiin, johon toiminnanharjoittaja voi osittain itse vaikuttaa huolehtimalla velvoitteistaan, riippumatta toimintansa koosta, ja toisaalta toiminnanharjoittajan laiminlyönneistä johtuvat ylimääräiset valvontatoimet tulisi voida laskuttaa täysimääräisenä.

**Kuntaliiton** mielestä asetus pienestä yrityksestä on rakennepoliittisen ohjelman vastainen. Kuntaliitto katsoo, että asetus tulisi esitetystä muodossaan leikkaamaan kuntien uuden ympäristönsuojelulain perusteella perimistä valvontamaksuista merkittävän osan. Asetus myös lisää kuntien viranomaisten työtä ja lisää luvanhakijoiden hallinnollista taakkaa. Pahimmillaan, jos asetus tulee voimaan ehdotetunlaisena, tulee pienten valvontamaksujen keräämisestä aiheutuneet hallinnolliset laskutuskustannukset nousemaan mahdollisesti suuremmiksi kuin niistä saadut tulot. Tällöin ei kuntien kannattaisi periä maksuja lainkaan. Kuntaliiton näkemyksen mukaan pieniä yrityksiä koskeva asetus vesittää täysin tavoitteen kattaa jotain kustannuksia kerättävillä maksuilla.

### Pienen yrityksen määritelmästä

**KESELY** toteaa, että yrityksen koon määrittely valvontamaksun suuruuden määrittämiseksi on valvontaviranomaiselle uusi ja työmäärää lisäävä tehtävä. Yrityksen koon määrittely edellyttää valvontaviranomaiselta perehtymistä yrityksen talous- ja verotustietoihin, ja tämä työ vähentää voimavaroja varsinaisesta ympäristönsuojelun asiantuntijatyöstä.

**EPOELY** pitää tärkeänä, että valvontamaksun määräämistä varten yrityksen koon määrittelylle annetaan selkeät kriteerit. Asetusluonnoksen mukaan pienen yrityksen määrittelyssä on tarkoitus noudattaa soveltuvin osin Euroopan komission suositusta (2003/361/EY). EPOELY toteaa, että suositus antaa monissa asiayhteyksissä käyttökelpoisen välineen pienen yrityksen määrittelemiseen, mutta se ei erityisen hyvin sovellu käytettäväksi valvontamaksujen määräämisen yhteydessä.

**EPOELY** toteaa, että suosituksen tunnusluvuiksi on valittu yrityksen henkilömäärä ja liikevaihto/taseen loppusumma, joilla ei ole suoraa yhteyttä yrityksen ympäristövaikutuksiin, kapasiteettiin tai valvonnan vaatimaan työmäärään. EPOELY katsoo, että yrityksen henkilömäärän vuosivaihtelua ja kausityötä ei ole otettu riittävällä tavalla huomioon. Osa laitoslueletalon mukaisista pienistä yritystoiminnoista saattaa osan aikaa vuodesta olla keskisuuria yrityksiä, jolloin myös toiminnan ympäristövaikutuksetkin saattavat olla merkittävät. EPOELY ehdottaa, että jatkotarkasteluun otettaisiin lisäksi vielä jokin muu vaihtoehto valvontamaksun määräämiseksi

käyttäen apuna esimerkiksi ympäristönsuojeluasetuksen laitosluetteloa, laitosten kapasiteetteja ja ympäristölupamaksun määräämisessä käytettäviä taulukoita. Yhtenä vaihtoehtona voisi esimerkiksi olla jätteen vuotuinen määrä. VAHTI-tietojärjestelmästä on saatavilla myös vuosittain tehdyt tarkastukset ja niiden jakaantuminen erikokoisten yritysten kesken. Valvonnasta aiheutuvien kustannusten korvausperusteen tulisi olla suhteessa aiheutettuun valvontatarpeeseen.

VARELY toteaa, että valvontamaksun määrääminen on tuonut esille pieniin yrityksiin kohdistuvan kohtuullisuusnäkökohdan, joka on otettu huomioon HE:n ympäristönsuojelulain 206 §:ssä. Maksun määräämisessä on otettava huomioon maksun kohdistuminen tällaiseen yritykseen ja selvitettävä, milloin maksun määräämisessä pienen yrityksen kriteerit täyttyvät. VARELY kiinnittää huomiota siihen, että valvontaviranomaisen toiminnassa yrityksen tilinpäätös- ja verotustietojen käyttö valvontamaksun perusteena edellyttää valvontaviranomaisen taholta perehtymistä yritystalouteen sekä lisää viranomaisen työmäärä. Maksun määrääminen tulee myös perustella. Samalla VARELY muistuttaa, että maksun määräämiseen käytetty aika vähentää varsinaiseen asiantuntemusta edellyttävään tehtävään käytettävää resurssia.

SLC huomauttaa, että asetuksen pienen yrityksen määritelmä eroaa komission määritelmästä.

### Ei lausuttavaa

**SM, TEM, PLM, ESAVI, ISAVI, PSAVI, KASELY, PIRELY, POPELY, IL, Metla, STUK, Tukes, KHO, Vaasan hallinto-oikeus, Saarijärven kaupunki ja Turun kaupunki** nimenomaisesti ilmoittivat, ettei heillä ollut lausuttavaa ehdotuksesta ympäristöministeriön asetukseksi pienestä yrityksestä.

## 1 §. Pienen yrityksen määritelmä

*Ympäristönsuojelulain 206 §:ssä tarkoitettu pieni yritys on yritys, jonka palveluksessa on vähemmän kuin 10 työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa.*

*Yrityksinä pidetään kaikenlaisia yksiköitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa, niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta. Myös aatteelliset yhdistykset, säätiöt, seurakunnat, julkisoikeudelliset yhteisöt ja muun tyyppiset oikeushenkilöt rinnastetaan yrityksiin, kun niiden koko määritellään valvontamaksun suuruuden arvioimiseksi.*

**Kuntaliitto** esittää asetuksen 1 §:ää *muutettavan* seuraavasti:

”Ympäristönsuojelulain 206 §:ssä tarkoitettu pieni yritys on yritys, jonka palveluksessa on vähemmän kuin ~~10~~ **4** työntekijää ja jonka vuosiliikevaihto tai taseen loppusumma on enintään 2 miljoonaa euroa.

Yrityksinä pidetään kaikenlaisia yksiköitä, jotka harjoittavat taloudellista toimintaa, niiden oikeudellisesta muodosta riippumatta. Myös aatteelliset yhdistykset, säätiöt, seurakunnat, julkisoikeudelliset yhteisöt ja muun tyyppiset oikeushenkilöt rinnastetaan yrityksiin, kun niiden koko määritellään valvontamaksun suuruuden arvioimiseksi.”

Asetuksen 1 §:n määritelmän mukainen pieni yritys olisi esimerkiksi alle 10 henkilöä työllistävä toimija. **Kuntaliitto** huomauttaa, että suurin osa kuntien toimivaltaan kuuluvista lupa-asioista koskevat juuri tämän kokoluokan toimijoita. Kuntaliiton mukaan parempi kokoluokka pienelle yritykselle olisi 3–4 työntekijää, jolloin se rinnastuisi paremmin kotitalouksiin, joiden maksujen kohtuullistamisesta lain 206 §:n perusteella on myös kysymys. Vaihtoehtona voisi olla se, että valvontamaksujen kohtuullistamista tai sen poistamista koskeva pykälä voitaisiin myös kohdistaa suoraan turkistarhoihin ja muihin eläinsuojoihin. Tällöin voitaisiin luopua ylimääräisestä hallinnollisesta työstä ja lupavelvollisten ylimääräisestä hallinnollisesta taakasta.



**MTK** katsoo, että ehdotuksessa on kiitettävällä tavalla yritetty huomioida maatalouselinkeinojen erityispiirteet pientä yritystä määriteltäessä. Kuten ehdotuksessa todetaan, maatilayritystä verrattaessa pienen yrityksen määritelmään, on tarkoituksenmukaista luopua kokonaan tase-perusteesta. Myös liikevaihto-peruste on MTK:n näkemyksen mukaan ongelmallinen, sillä liikevaihtoon laskettavat tulovirrat voivat sisältää eriä, jotka eivät suoraan kuulu maatalouden harjoittamiseen ja siten yritystoimintaan. Näin ollen MTK ehdottaa, että pienen yrityksen määritelmään sovellettaisiin maatalouselinkeinojen kohdalla ainoastaan työntekijä-perustetta. Tämä on kaikille osapuolille selvän määrittelyperuste. Johdonmukaisuuden vuoksi pienen yrityksen määritelmä on syytä yhdenmukaistaa EU:n määritelmän kanssa. Tällöin pieni yritys olisi sellainen, jolla on vakituksia työntekijöitä alle 50.

**MMM** pitää tärkeänä, että maatalousyrietykset ja vesiviljely-yrietykset kuuluvat asetuksen 1 §:ssä tarkoitettujen pienten yritysten piiriin. Tämän varmistamiseksi ministeriö ehdottaa, että pienen yrityksen määritelmää tulisi muuttaa siten, että se perustuisi EU:n määritelmään: vähemmän kuin 50 työntekijää ja alle 10 miljoonan euron liikevaihto tai taseen loppusumma. MMM:n hallinnonalalla myönnettäessä EU-osarahoitteista maaseudun yritystukea sovelletaan EU:n komission suositusta mikroyritysten sekä pienten ja keskisuurten yritysten määritelmästä (2003/361/EY). Kyseistä suositusta soveltavat myös useimmat muut rahoittajaviranomaiset. Sen soveltaminen on edellytyksenä mm. valtiontukisäännöksissä. Suosituksessa pienen yrityksen kokorajana on edellä mainittu alle 50 työntekijää ja enintään 10 miljoonan euron liikevaihto. MMM:n näkemyksen mukaan komission suosituksen ja ehdotetun asetusluonnoksen välillä on selvä ristiriita.

**RTKL** lausunnossaan toteaa, että useimmat kalankasvatusyrietykset työllistävät alle 10 henkilötyövuotta. Liikevaihto ja tase sen sijaan saattavat nousta yli 2 miljoonan euron. Koska suomalaiset yrietykset ovat kuitenkin pieniä globaaleihin kilpailijoihin verrattuna ja valvontakustannukset ovat suhteessa suuria, olisi perusteltua nostaa pienyrityksen raja esitettyyn 10 miljoonaan euroon ja 10–50 henkilötyövuoteen, etteivät valvontakustannukset heikentäisi kotimaan kalantuotannon toimintaedellytyksiä. Verotustiedoista saa käsityksen toiminnan laajuudesta. Maatilataloudessa ja vastaavilla toimialoilla, jossa omaisuus voi olla suuri mutta liiketoiminta pientä, ei ole RTKL:n mukaan perusteltua käyttää tasetta määrittämään liiketoiminnan suuruutta. Tämä lienee kuitenkin jo poissuljettu sanalla ”tai” 1 §:ssä.

**SLL** toteaa, että asetus säätäisi lähes kaikki yrietykset pieniksi, joten raja-arvoiksi pitäisi SLL:n näkemyksen mukaan harkita 5 työntekijää ja 1 miljoonaa euroa.

## 2 §. Toiminnanharjoittajan ilmoitus yrityksen koosta

*Valvontaviranomaisen on pyydettävä toiminnanharjoittajalta maksullisen valvontasuoritteiden hinnoittelua varten tieto siitä, onko kyseessä 1 §:n mukainen pieni yritys. Maksu voidaan määrätä suoraan ilmoituksen perusteella. Tieto voidaan hankkia myös viranomaiselta, joka tallettaa tiedon yleiseen tai viranomaiskäyttöön tarkoitettuun rekisteriin, jos tiedon saaminen on mahdollista maksutta tiedon luovuttamista koskevien säännösten mukaisesti. Erityisestä syystä viranomainen voi pyytää toiminnanharjoittajalta tarkempaa selvitystä yrityksen koosta maksun määrätymisen perusteiden selvittämiseksi.*

**Kuntaliiton** kantana on, ettei ympäristönsuojelulain mukaisessa valvonta-asian kohtuullistamisessa voida viranomaista velvoittaa suurempaan selvittämisvelvollisuuteen kuin mitä hallintolain 31 §:ssä edellytetään. Kuntaliiton näkemyksen mukaan asetuksen 2 § tulee *muuttaa* muotoon, jossa hakijan tulee itse aktiivisesti toimittaa ne asiakirjat, joihin haluaa vedota menettelyssä.

**Kuntaliitto** esittää asetuksen 2 §:ää *muutettavan* seuraavasti:

”Toiminnanharjoittajan on annettava valvontaviranomaiselle maksullisen valvontasuoritteiden hinnoittelua varten tarvittavat tiedot siitä, onko kyseessä 1 §:n mukainen pieni yritys. Maksu voidaan määrätä suoraan ilmoituksen perusteella. Tieto voidaan hankkia myös viranomaiselta, joka tallettaa

tiedon yleiseen tai viranomaiskäyttöön tarkoitettuun rekisteriin, jos tiedon saaminen on mahdollista maksutta tiedon luovuttamista koskevien säännösten mukaisesti. Erityisestä syystä viranomaisen voi pyytää toiminnanharjoittajalta tarkempaa selvitystä yrityksen koosta maksun määräytymisen perusteiden selvittämiseksi.

**Helsingin kaupunki** katsoo, että ympäristönsuojeluviranomaisella ei tulisi missään olosuhteissa olla velvoitetta selvittää, onko yritys pieni vai ei. Selkeintä olisi, että yritys itse esittää selvitykset asetuksen ensisijaisjärjestyksen mukaisesti, ja jos se ei niitä viranomaisen määräämässä ajassa esitä, ei valvontamaksua olisi tarpeen kohtuullistaa. Vaikka asetuksen 2 §:n teksti ei ole viranomaisen kannalta muodollisesti velvoittava, niin sen perusteella voidaan ymmärtää, että selvitysvastuu on viranomaisella, jos yritykseltä ei tietoa saa.

#### 4 §. Pieni yritys, jonka tilinpäätös, vuosiliikevaihto tai tase ei ole tiedossa

*Jos toiminnasta ei voida saada edellisen pykälän mukaisia tilinpäätöstietoja, maksun määräytymisen perusteena voidaan käyttää verotustietoja. Perusteena käytetään tällöin edellisen valmistuneen verotuksen mukaisia tietoja.*

*Jos ammatinharjoittajan tilinpäätös- tai verotustiedoissa ei ole tasetietoa, käytetään taseen sijaan tietoja ammattia varten hankitusta vaihto-omaisuudesta ja pysyvistä vastaavista samoin kuin ammatista johtuneista saamisista ja veloista sekä varauksista. Jos tiedoissa ei ole liikevaihtotietoa, käytetään liikevaihdon sijaan ammatinharjoittajan tuloslaskelman mukaisia tuottoja ilman satunnaisia eriä.*

*Jos maatalouden tilinpäätös- tai verotustiedoissa ei ole tasetietoa, yrityksen koko määritellään työntekijämäärän ja liikevaihdon perusteella. Jos tiedoissa ei ole liikevaihtotietoa, käytetään liikevaihdon sijaan maatalouden tuloslaskelman mukaisia tulotietoja ilman satunnaisia eriä.*

**SYKE** ehdottaa, että asetuksen 4 §:n 1 momentin sanamuotoa voisi selkeyttää seuraavasti: ”[...] Perusteena käytetään tällöin ~~edellisen~~ viimeksi valmistuneen verotuksen mukaisia tietoja.”.

**Helsingin kaupunki** toteaa, että asetuksen 4 §:n 2 momentin osalta jää epäselväksi, miten tietoja hankitusta vaihto-omaisuudesta, pysyvistä vastaavista jne. käytettäisiin arvioitaessa, onko yritys pieni vai ei. Lisäksi Helsingin kaupunki katsoo, että valvontaviranomaiselle tulisi antaa mahdollisuus määrittää joku summa, mitä pienempien valvontamaksujen kohtuullistamista ei olisi tarpeen arvioida.